

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

CZERWIEC 2016

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
	Katarzyna Rola	
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalea Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Jadwiga Seremak-Bulge	43
	Teresa Zdziarska	
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski	77
	Arkadiusz Zalewski	

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: EXPOL Włocławek
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

1. W maju 2016 r. rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej ponownie pogorszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem i były jednak podobne jak przed rokiem o tej porze. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) spadł o 0,4 pkt. proc. do 99,7 punktu i osiągnął taki sam poziom jak w maju 2015 r., ale o 0,6-0,8 pkt. proc. niższy niż pod koniec 2015 r. Zdecydowało o tym zarówno obniżenie wyrównanego wskaźnika nożyc cen jak i wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu. O pogorszeniu wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu o 0,6 pkt. proc. do 100,1 punktu zdecydował przede wszystkim spadek wyrównanego indeksu produkcji przemysłu spożywczego o 0,6 pkt. proc. do 99,5 punktu oraz relatywny wzrost cen detalicznych żywności zarówno w stosunku do inflacji, jak i wynagrodzeń. W przeciwnym kierunku działało ożywienie obrotów handlowych z zagranicą produktami rolno-spożywczymi w pierwszym kwartale br.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen zmniejszył się o 0,1 pkt. proc. do najniższego poziomu w ostatnich 6 miesiącach wynoszącego 99,4 punktu. Był także o 0,2 pkt. proc. niższy niż w maju 2015 r. Wpłynęły na to kwietniowe spadki cen skupu prawie wszystkich podstawowych surowców rolniczych, z wyjątkiem bydła, które po spadkach w pierwszym kwartale 2016 znacząco wzrosło (o 8%). Nie były jednak w stanie zrównoważyć obniżek cen żywca wieprzowego (o 2,4%, drobiu (o 1,9%), mleka (o 3,3%) oraz zbóż (o 0,2-1,2%) i ziemniaków (o 2,9%). W efekcie bieżący wskaźnik zmian cen koszyka skupu produktów rolniczych pogłębił się w kwietniu br. do 1,4% wobec 1,0% przed miesiącem. Wyrównany wskaźnik zmian cen skupu zmalał do 99,2 punktu. W tym czasie wyrównany wskaźnik zmian cen detalicznych środków produkcji utrzymał się na poziomie 99,8 punktu. Obniżki cen środków produkcji w niewielkim stopniu złagodziły więc skutki głębszych spadków cen skupu podstawowych surowców rolniczych.

Zmiany cen jakie dokonały się w ciągu pierwszych czterech miesięcy 2016 r. w porównaniu z grudniem 2015 r. nie były korzystne dla rolnictwa, mimo że ceny środków produkcji zmalały o 0,9 pkt. proc., bowiem ceny koszyka skupu spadły w tym czasie o 2,9 pkt. proc. W rezultacie skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł w kwietniu 2016 r. 98,0 punktów, podczas gdy przed rokiem o tej porze wynosił 98,5 punktu.

Do nowych zbiorów uwarunkowania rynkowe rolnictwa nie ulegną większej zmianie przede wszystkim ze względu na niskie ceny na większości światowych rynków rolno-żywnościowych. Relatywnie tani import hamuje wzrost cen na rynku krajowym, mimo znacznie mniejszych zbiorów praktycznie wszystkich roślin uprawnych w 2015 r. Poprawa sytuacji na rynku pracy oraz wzrost dochodów konsumentów ożywia jednak popyt na żywność, co w bardziej odległej perspektywie może sytuację poprawić. O krajowych cenach surowców rolniczych w większym stopniu decyduje jednak koniunktura na światowych rynkach i ceny uzyskiwane w eksporcie.

2. Coraz bardziej optymistyczne prognozy zbiorów zbóż oraz bardzo duże zapasy utrzymują ceny światowe na niskim poziomie, chociaż okresowo pojawiają się ich wzrosty. Krajowi uczestnicy rynku w miarę wyczerpywania się zapasów dokonują zakupów przede wszystkim pszenicy. Obroty rynkowe są jednak niewielkie, bowiem obecny poziom nie zadowala producentów, a nabywcy ograniczają zakupy w oczekiwaniu na pewniejsze prognozy co do przyszłych notowań cenowych. Do końca sezonu trudno spodziewać się znaczącego wzrostu cen ze względu na ograniczony popyt krajowy oraz sytuację na światowym rynku zbóż, którą stabilizują bardzo wysokie zapasy a także niskie ceny surowców energetycznych. Dotychczasowo

wy przebieg pogody na półkuli północnej wskazuje jednak, że zbiory światowe będą większe od ubiegłorocznych, a zapasy końcowe osiągną kolejny rekordowy poziom.

3. Duża podaż utrzymuje ceny skupu żywca wieprzowego na poziomie niższym od ubiegłorocznego, mimo poprawy sytuacji podażyowo-popytowej na rynku UE. Głęboki spadek pogłowia macior prośnych odnotowany przez GUS w spisie marcowym zapowiada jednak wyraźne zmniejszenie podaży żywca w drugim półroczu, co skutkować będzie wzrostem cen ponad bardzo niski poziom ubiegłoroczny. Skale podwyżek będzie jednak moderować import prosiąt i warchlaków, który systematycznie rośnie. Optymalność chowu trzody chlewnej mierzona relacjami cen skupu żywca do pasz

nie zadowala większości producentów. Sytuacja nie ulegnie większej zmianie, jeśli nie zostanie dokonany znaczący postęp w organizacji rozrodu i efektywności krajowej produkcji prosiąt.

4. Mimo niskich cen i stosunkowo niskiej rentowności produkcji żywca drobiowego nadal udaje się utrzymać wysoką konkurencyjność cenowo-kosztową polskiego drobiarstwa – w tym zwłaszcza fermowej produkcji kurcząt. Napędza to eksport, który stymuluje produkcję funkcjonującą w ramach systemów zintegrowanych pionowo. W konsekwencji dynamika wzrostu produkcji żywca drobiowego nie słabnie.

5. Mimo malejących cen utrzymuje się wysoka dynamika skupu mleka. Wprawdzie w kwietniu dynamika (106,4%) była mniejsza niż w pierwszym kwartale (109,8%) i nadal będzie się obniżać, ale wiele wskazuje na to, że dopiero w czwartym kwartale nastąpi spadek dostaw w relacji 12-miesięcznej. W trzecim kwartale skup może być większy niż przed rokiem o 3%, jeśli przeciętne ceny skupu nie spadną poniżej 100 zł/100 l. Niewielki majowy wzrost cen przetworów mlecznych na światowym rynku wskazuje, że taki scenariusz jest możliwy. W czwartym kwartale ceny skupu podtrzymywać powinien sezonowy spadek produkcji i podaży mleka surowego.

6. Przy słabym wiosennym ożywieniu na rynku środków produkcji związanym z rozpoczęciem nowego sezonu wegetacyjnego ceny środków produkcji nieznacznie spadły (średnio o 0,1 pkt. proc.). Zdecydowały o tym niższe ceny nawozów oraz maszyn i urządzeń rolniczych, na które zmalał popyt krajowy pod wpływem trudnej sytuacji wielu gospodarstw spowodowanej niskimi cenami produktów i opóźnieniami w realizacji wypłat płatności bezpośrednich. Na ogół korzystny dotychczasowy przebieg warunków klimatycznych może wskazywać, że sytuacja może nie ulec zmianie po zbiorach w 2016 r., a ceny podstawowych produktów roślinnych nie wzrosną znacząco w porównaniu z rokiem poprzednim.

7. Po wielu miesiącach relatywnego taniaenia ceny detaliczne żywności od początku 2016 r. rosły szybciej od ogólnego wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych. W pierwszych 4 miesiącach 2016 r. ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych podniosły się o 2,0%, podczas gdy ogólny wskaźnik zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych zmalał o 0,2%. Podobnie może być w najbliższym miesiącu ze względu na dynamicznie rosnące ceny warzyw i owoców, ale w miesiącach letnich powinien nastąpić sezonowy spadek cen detalicznych żywności.

Jadwiga
Seremak-Bulge

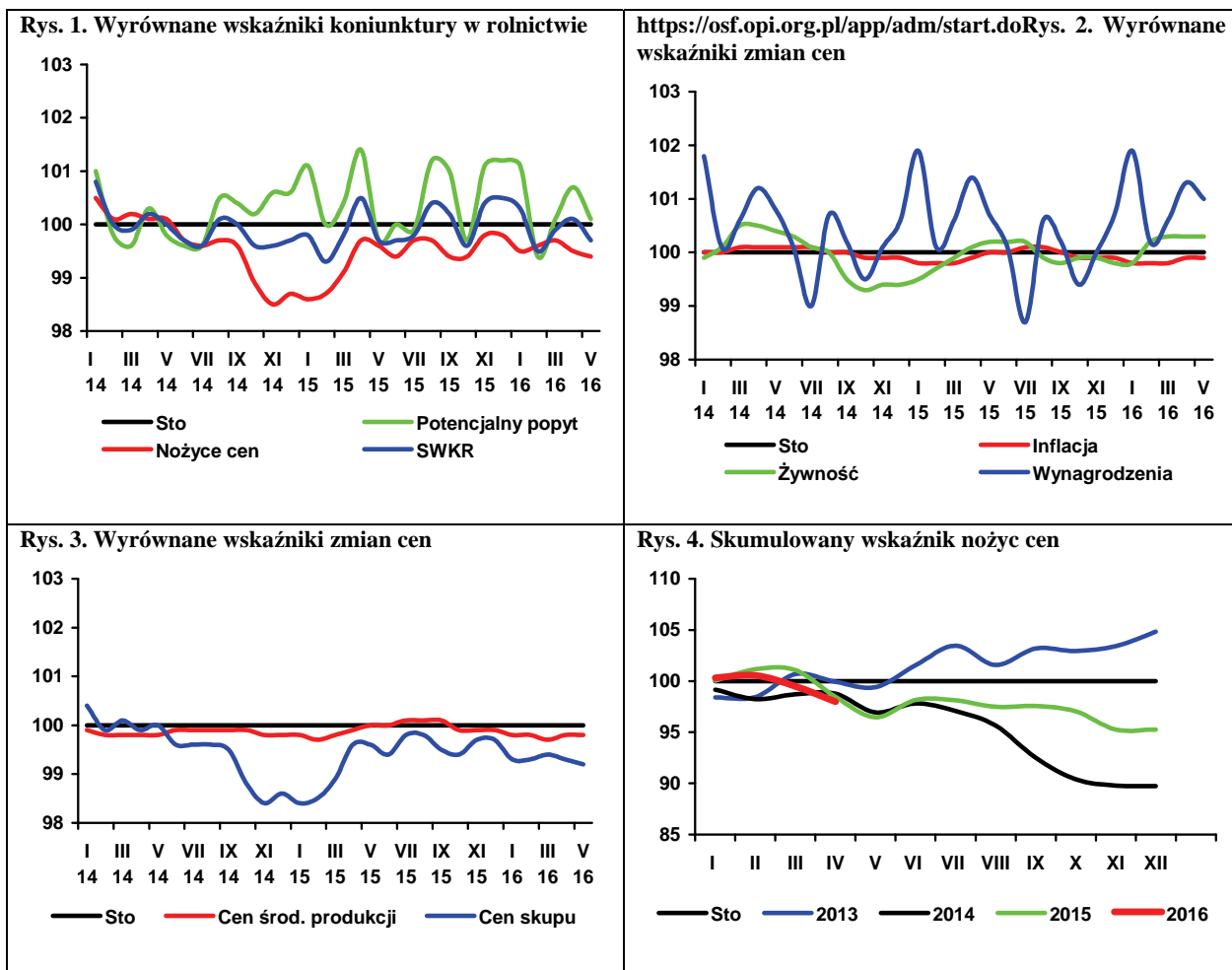
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	V 16	IV 16	III 16	II 16	I 16	XII 15	V 15
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,7	100,1	99,9	99,5	100,3	100,5	99,7
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,1	100,7	100,1	99,4	101,1	101,2	99,7
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,4	99,5	99,7	99,6	99,5	99,8	99,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,2	99,3	99,4	99,3	99,3	99,7	99,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	99,8	99,8	99,7	99,8	99,9	99,9	100,0
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,6	99,6	99,5	99,6	100,0	100,0	99,8
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,7	101,0	100,3	100,0	102,1	100,9	100,5
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	99,5	101,1	99,4	98,7	100,6	101,4	98,9

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym , pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Perspektywy tegorocznych zbiorów zbóż na świecie z miesiąca na miesiąc są coraz lepsze. Według ostatnich szacunków Międzynarodowej Rady Zbożowej (IGC) zbiory zbóż w 2016 r. mogą osiągnąć drugi, co do wielkości, wynik w historii - 2,015 mld ton, wobec 2,003 mln ton w poprzednim sezonie i 2,006 mln ton przewidywanych przed miesiącem. Dzięki rekordowym zapasom początkowym, w porównaniu z poprzednim sezonem, podaż całkowita w sezonie 2016/17 może się zwiększyć o 1,3% na do 2,483 mln ton. Zużycie prognozowane jest na poziomie o 1,3% wyższym niż w poprzednim sezonie, a stan zapasów końcowych ponownie zwiększy się do rekordowego poziomu wynoszącego 474 mln ton.

Indeks cen GOI w maju 2016 r., wzrósł o 4,1% w porównaniu z poprzednim miesiącem, głównie z powodu wzrostu cen kukurydzy (o 5,5%), ryżu (o 6,9%) i soi (o 6,3%). Indeks cen pszenicy zmalał o 1,7%. W stosunku do maja 2015 r., index cen pszenicy był niższy o 11,6%, a kukurydzy wyższy o 9,4%.

Pomimo stabilnej sytuacji rynkowej, doniesienia dotyczące nowych zbiorów mają coraz większy wpływ na zmiany cen. Obawy o zbiory ryżu w Azji i soi w Ameryce Południowej spowodowały wzrost ich cen w maju 2016 r. Z kolei ceny zbóż (z wyjątkiem kukurydzy, której ceny podniosły się z powodu małej podaży) zmniejszyły się w odpowiedzi na dobrze zapowiadające się zbiory i utrzymującą się presję podaży.

Zbiory zbóż w Polsce w 2016 r przewiduje się na około 29-30 mln ton, wobec 28,0 mln ton w poprzednim roku. Wzrost będzie wynikał z wyższych plonów i zwiększonego arealu uprawy zbóż jarych. O poziomie plonów zadecydują jednak opady i uzupełnienie niedoborów wilgoci w glebie po bezśnieżnej zimie. Pomimo większych zbiorów, niski stan zapasów spowoduje, że w nadchodzącym sezonie 2016/17 zarówno zasoby krajowe, jak i całkowita podaż zbóż zwiększą się tylko o 1-2%. Na sezon 2016/17 przewiduje się wzrost krajowego zużycia zbóż o blisko 2%, co przy porównywalnym wzroście podaży i niewielkim ograniczeniu importu pozwoli tylko na częściową odbudowę zapasów końcowych maksymalnie do 1,2 mln ton.

W Polsce od lipca 2015 r. do kwietnia 2016 r. do skupu trafiło 7,4 mln ton zbóż, tj. o 5% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 5,1 mln ton pszenicy (5,4 mln ton w porównywalnym okresie poprzedniego sezonu), 587 tys. ton żyta (619 tys. ton), 673 tys. ton jęczmienia (697 tys. ton) i 1,3 mln ton kukurydzy (1,7 mln ton). Wysoki światowy poziom zapasów pszenicy oraz dobre prognozy tegorocznych zbiorów, wpływają na dalsze obniżki cen tego zboża. W kwietniu 2016 r. w skupie za pszenicę płacono 623,7 zł/t (o 1% mniej niż w marcu 2016 r.) za jęczmień 590,0 zł/t (o 1% mniej), za kukurydzę 655,6 zł/t (o 0,2% mniej). Cena żyta w skupie nie zmieniła się (543,5 zł/t). Na targowiskach ceny wszystkich zbóż spadły. Pszenica kosztowała 757,6 zł/t (764,5 zł/t w marcu 2016 r.), żyto 584,5 zł/t (593,2 zł/t), a jęczmień 713,3 zł/t (715,6 zł/t). Według danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynko-

**Wiesław
Łopaciuk**

**Katarzyna
Rola**

wej MRIRW w maju 2016 r., w porównaniu z kwietniem 2016 r., ceny zakupu żyta, jęczmienia, owsa, pszenżyta i kukurydzy wzrosły. W tym czasie cena pszenicy uległa obniżeniu. Średnia cena zakupu pszenicy konsumpcyjnej wyniosła 643 zł/t (o 1% mniej niż w kwietniu br.), żyta 529 zł/t (o 2% więcej), jęczmienia 572 zł/t (o 2% więcej), owsa 595 zł/t (o 1% więcej) i kukurydzy 668 zł/t (o 2% więcej).

W okresie lipiec 2015 r. – marzec 2016 r. z kraju wywieziono 4,1 mln ton ziarna zbóż, o 1,1 mln ton mniej niż rok wcześniej. Z tego w marcu 2016 r. wyeksportowano 527,8 tys. ton ziarna zbóż wobec 810,2 tys. ton w marcu 2015 r., w tym 449,4 tys. ton pszenicy, 22,4 tys. ton kukurydzy, 21,8 tys. ton żyta i 1,1 tys. ton jęczmienia. Import ziarna wyniósł w tym czasie 990,5 tys. ton i w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego sezonu był większy o 18%. W marcu 2016 r., w porównaniu ze lutym 2016 r., zwiększył się wywóz kasz, grysików i granulek, ciasta makaronowego, chleba i pieczywa cukierniczego oraz pasz dla zwierząt gospodarskich. W tym czasie więcej sprowadzono siodła, ciasta makaronowego, wyrobów spożywczych, chleba i pieczywa cukierniczego oraz pasz dla zwierząt gospodarskich.

Ceny większości zbóż w krajach członkowskich UE zmalały w porównaniu do poprzedniego miesiąca. W Niemczech w kwietniu 2016 r., za pszenicę płacono 153 EUR/t (o 3% mniej niż w marcu 2016 r.), w Czechach 139 EUR/t (o 5% mniej), a na Węgrzech 139 EUR/t (o 2% więcej). Przeciętna cena jęczmienia paszowego w UE-28 wyniosła 141 EUR/t, w tym w Niemczech 140 EUR/t (o 1% mniej). Średnia cena kukurydzy wzrosła do 158 EUR/t. W porównaniu z kwietniem 2015 r. ceny większości zbóż w Unii Europejskiej, z wyjątkiem kukurydzy, były niższe o kilkanaście procent.

Ceny krajowe pasz przemysłowych w kwietniu 2016 r., w porównaniu z marcem 2016 r., były minimalnie niższe.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2013	I-XII	853,9	622,4	748,6	770,5	975,0	728,9	875,5	774,5	X
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	X
2015	I-XII	672,5	523,6	577,9	613,9	755,9	586,7	707,5	599,4	X
2015	III	693,4	514,9	566,5	606,3	765,7	578,8	731,7	611,6	418,2
	IV	681,9	520,3	566,5	594,8	757,2	582,9	718,8	598,9	408,2
	V	647,2	497,1	551,6	566,4	755,8	573,5	709,1	585,0	413,2
	VI	650,9	525,4	553,1	561,0	729,7	562,0	682,5	571,1	421,4
	VII	666,8	505,5	595,1	608,5	747,0	575,3	693,5	587,8	420,8
	VIII	645,8	503,6	638	631,9	742,0	582,7	686,7	595,8	424,9
	IX	655,8	527,4	574,4	647,2	768,2	609,6	706,1	602,0	427,2
	X	661,0	540,9	541,6	628,0	758,9	603,5	705,8	608,0	430,2
	XI	672,3	541,8	592,6	643,5	760,7	593,6	710,0	611,7	430,6
	XII	678,2	551,2	648,5	628,8	766,1	606,3	714,3	612,2	434,7
2016	I	668,7	565,9	666,0	632,9	774,0	615,4	717,8	620,6	445,1
	II	641,8	557,8	675,8	611,0	761,5	593,7	714,0	607,8	445,4
	III	630,4	543,7	657,1	598,1	764,5	593,2	715,6	622,2	435,0
	IV	623,7	543,5	655,6	590,0	757,6	584,5	713,3	617,2	436,3
Zmiana w %										
	IV 2016 III 2016	-1,1	0,0	-0,2	-1,4	-0,9	-1,5	-0,3	-0,8	X
	IV 2016 IV 2015	-8,5	4,5	15,7	-0,8	0,1	0,3	-0,8	3,1	X

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy	Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza	
VII 2012-VI 2013	4320,1	1495,2	829,3	1014,8	632,0	539,4	6802,6	3127,3	2358,2	
VII 2013-VI 2014	5049,1	1701,4	1055,3	643,4	319,8	648,2	7473,4	3426,4	2052,0	
VII 2014-VI 2015	6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1	
2015	III	357,6	129,5	33,1	27,6	22,2	484,6	227,4	125,7	
	IV	370,6	124,6	41,5	32,4	24,6	517,1	246,6	118,6	
	V	329,2	128,7	31,2	25,7	20,5	448,0	227,8	143,5	
	VI	314,3	122,7	33,2	26,6	20,6	431,9	215,9	143,3	
	VII	365,1	108,2	33,5	224,0	91,0	677,8	270,4	97,0	
	VIII	1158,5	421,4	168,5	170,9	56,7	1805,9	821,9	54,5	
	IX	493,2	149,2	72,2	59,8	20,8	740,6	325,4	178,4	
	X	441,2	132,9	59,0	46,5	25,5	644,3	291,0	480,1	
	XI	499,9	176,7	55,7	32,0	17,8	665,3	302,6	177,1	
	XII	511,3	179,6	54,1	36,5	22,6	674,2	308,0	80,1	
2016	I	388,3	116,6	34,0	23,5	16,0	499,2	197,6	61,5	
	II	426,7	139,5	47,5	32,7	25,5	588,7	265,7	66,9	
	III	404,3	138,8	32,0	21,2	14,3	511,4	221,8	77,4	
	IV	428,1	176,7	30,7	26,1	18,8	543,9	266,8	60,2	
Zmiana w %										
	IV 2016 III 2016	5,9	27,3	-3,9	22,9	31,9	5,5	6,3	20,3	-22,3
	IV 2016 IV 2015	15,5	41,8	-26,0	-19,5	-23,6	-23,2	5,2	8,2	-49,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2013 ^b	I-XII	2769,1	2229,6	220,6	1744,6	175,8	8565,8
2014 ^b	I-XII	2741,0	2261,9	232,3	1613,3	167,7	8865,4
2015 ^a	III	171,2	134,1	12,6	82,6	13,9	620,7
	IV	154,3	118,8	12,6	81,1	11,5	658,0
	V	154,2	120,2	11,3	81,5	12,1	627,2
	VI	157,4	121,9	11,7	83,8	12,6	641,6
	VII	175,8	137,7	12,3	86,0	13,0	646,7
	VIII	156,7	123,7	11,0	83,1	11,2	615,6
	IX	175,7	141,5	11,9	85,6	13,9	640,1
	X	178,4	140,3	12,4	88,3	13,6	678,7
	XI	172,2	137,9	11,9	83,0	14,0	626,7
	XII	167,9	123,5	12,3	83,8	14,3	638,2
2016 ^a	I	160,8	125,6	12,4	77,1	13,6	627,9
	II	165,3	128,3	12,4	77,9	12,5	608,9
	III	171,6	129,3	10,7	84,8	12,6	681,3
Zmiana w %							
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>		3,8	0,8	-13,2	8,9	0,6	11,9
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>		0,2	-3,5	-14,6	2,6	-9,8	9,8

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2012	I-XII	1060,6	312,4	312,4	1047,8	2896,3	735,1	69,9	197,0	495,4	1524,0
2013	I-XII	1692,9	904,6	292,9	922,8	4094,9	581,8	6,5	159,8	286,6	1077,2
2014	I-XII	3199,8	825,9	151,6	788,9	5475,5	547,5	17,0	257,1	350,9	1232,5
2015	II	628,2	28,3	8,1	47,5	768,7	35,7	0,2	12,1	20,5	73,4
	III	645,7	33,2	10,9	59,4	810,2	35,4	0,0	6,0	15,3	60,0
	IV	531,8	40,7	3,2	47,7	696,7	55,1	0,03	9,7	12,5	80,3
	V	276,0	27,2	8,4	57,4	409,1	22,2	0,0	13,2	30,0	67,5
	VI	156,1	34,9	13,0	62,7	304,2	22,6	0,2	17,9	8,9	53,0
	VII	255,8	27,2	84,1	66,6	457,8	55,0	0,1	10,6	7,8	75,7
	VIII	143,6	103,4	33,0	66,0	457,0	40,4	1,8	7,1	27,2	79,4
	IX	160,2	65,3	3,7	49,1	368,5	65,3	1,1	10,3	10,1	96,4
	X	224,7	48,4	7,5	81,7	435,0	30,9	0,2	10,2	53,9	107,3
	XI	159,7	55,9	4,5	66,6	346,0	48,6	0,2	6,6	73,5	134,7
	XII	482,0	47,7	5,5	37,5	633,9	38,0	0,3	8,1	91,5	146,1
2016	I	232,2	29,9	4,1	28,7	336,4	26,7	0,1	10,1	77,3	117,3
	II	407,6	32,6	26,2	28,9	550,1	35,8	0,1	14,6	43,4	97,5
	III	449,4	21,8	1,1	22,4	527,8	62,3	0,1	5,9	62,5	135,9
Zmiana w %											
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>		10,2	-33,0	-95,8	-22,4	-4,1	73,9	-10,3	-59,6	43,9	39,4
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>		-30,4	-34,3	-89,8	-62,3	-34,9	76,1	2061,9	-1,3	307,3	126,5

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem,

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	Słód
2012	I-XII	75,1	12,3	30,0	19,1	49,8	56,0	20,4	30,2	30,1	211,6
2013	I-XII	80,0	18,8	57,6	22,7	28,0	55,1	13,0	25,4	36,9	122,8
2014	I-XII	90,4	20,5	45,4	27,6	61,1	44,5	12,0	27,4	30,2	114,9
2015	II	7,6	1,8	3,6	2,1	4,6	4,2	1,2	2,2	4,1	9,4
	III	8,6	1,8	3,9	2,3	6,4	4,3	1,3	2,8	3,7	12,4
	IV	8,3	1,3	3,3	2,5	4,0	4,3	1,1	2,2	3,4	19,6
	V	7,4	1,4	3,3	1,9	4,7	3,9	1,1	2,3	2,7	19,0
	VI	8,8	1,5	3,3	2,4	4,8	4,9	1,1	2,3	2,9	18,8
	VII	9,0	1,6	3,5	2,1	5,3	4,2	1,2	2,6	3,0	22,3
	VIII	8,1	1,6	3,3	1,8	6,2	4,3	0,8	2,1	3,5	16,5
	IX	8,8	1,5	3,1	2,2	4,6	4,7	1,5	2,6	3,9	16,7
	X	8,8	1,3	3,2	1,8	5,5	5,1	2,0	2,7	4,1	12,5
	XI	8,8	1,3	3,6	1,7	6,9	5,7	1,2	2,4	4,0	14,6
	XII	7,3	1,2	3,2	1,4	4,9	4,7	1,2	2,7	3,3	15,4
2016	I	9,2	1,4	3,4	2,0	7,3	5,0	0,9	2,9	3,1	15,5
	II	9,2	1,9	3,7	2,7	8,0	5,0	1,5	3,2	3,6	15,4
	III	8,9	1,7	3,9	2,4	5,1	4,5	1,1	3,1	3,2	17,7
Zmiana w %											
	III 2016 II 2016	-4,1	-10,8	5,2	-8,6	-36,2	-11,5	-24,6	-4,2	-10,4	14,8
	III 2016 III 2015	2,8	-3,8	-1,3	4,3	-19,3	4,4	-12,7	9,0	-13,9	43,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	Wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	Pasze dla zwierząt domowych
2012	I-XII	31,5	82,8	287,5	128,3	191,1	66,2	20,3	120,1	384,3	152,7
2013	I-XII	27,4	87,5	329,7	148,5	226,6	70,7	20,2	141,3	401,8	168,1
2014	I-XII	27,0	93,9	344,1	166,6	247,9	64,7	21,6	134,7	430,5	169,6
2015	II	2,4	8,5	32,1	11,3	21,0	5,5	1,7	11,2	24,9	15,0
	III	2,9	9,3	36,6	11,1	22,9	6,1	2,3	11,2	29,9	14,9
	IV	2,3	8,9	32,4	12,8	20,5	5,9	2,3	10,8	27,9	13,5
	V	2,2	8,9	31,5	13,7	18,8	4,6	1,8	10,4	26,1	12,9
	VI	2,5	9,5	35,6	13,8	20,0	5,4	2,1	11,1	27,5	13,7
	VII	2,6	10,1	35,5	17,2	23,6	6,1	2,1	11,3	29,3	14,1
	VIII	2,2	8,6	35,6	17,3	20,8	4,7	1,9	11,8	26,5	13,5
	IX	2,4	9,8	37,0	16,3	23,5	5,9	2,2	12,1	31,2	15,3
	X	2,9	9,5	40,0	16,0	25,0	5,9	2,1	13,7	32,3	16,0
	XI	3,2	9,2	39,3	13,6	24,3	5,6	2,1	11,7	29,5	16,6
	XII	3,0	8,8	35,4	14,2	18,1	7,7	2,6	11,4	32,1	16,8
2016	I	2,9	10,0	31,2	13,1	22,1	4,6	1,4	8,9	29,3	14,4
	II	3,0	8,7	35,0	12,4	24,0	5,5	1,5	9,4	28,0	15,8
	III	3,1	8,4	38,6	13,6	22,7	7,0	2,6	10,3	39,4	13,7
Zmiana w %											
	III 2016 II 2016	2,6	-3,1	10,4	9,6	-5,3	27,3	76,4	9,7	40,6	-13,0
	III 2016 III 2015	5,6	-9,7	5,5	22,2	-1,0	14,3	15,5	-8,5	31,7	-7,8

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2013	I-XII	1,30	2,49	2,06	4,49	3,89	4,48	5,00	5,86
2014	I-XII	1,10	2,45	2,13	4,48	3,92	4,41	5,01	5,83
2015	I-XII	1,07	2,42	2,10	4,39	3,98	4,41	4,96	5,80
2015	IV	1,07	2,42	2,11	4,36	3,97	4,42	4,97	5,80
	V	1,08	2,44	2,12	4,36	3,97	4,42	4,97	5,80
	VI	1,07	2,43	2,10	4,38	3,98	4,40	4,94	5,79
	VII	1,08	2,38	2,11	4,40	3,97	4,40	4,95	5,81
	VIII	1,09	2,43	2,07	4,42	3,98	4,40	4,95	5,82
	IX	1,07	2,43	2,09	4,40	3,99	4,38	4,96	5,78
	X	1,04	2,43	2,11	4,40	3,98	4,40	4,95	5,79
	XI	1,03	2,43	2,12	4,38	4,00	4,40	4,94	5,78
	XII	1,03	2,38	2,07	4,42	4,00	4,42	4,90	5,80
2016	I	1,03	2,45	2,19	4,42	3,94	4,44	4,90	5,83
	II	1,01	2,46	2,24	4,42	3,94	4,42	4,91	5,87
	III	0,99	2,40	2,23	4,40	3,94	4,40	4,91	5,86
	IV	0,98	2,48	2,25	4,40	3,95	4,42	4,9	5,88
Zmiana w %									
	IV 2016 III 2016	-1,0	3,3	0,9	0,0	0,3	0,5	-0,2	0,3
	IV 2016 IV 2015	-8,4	2,5	6,6	0,9	-0,5	0,0	-1,4	1,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2013	I-XII	1734,1	1816,8	2450,8	1520,3	1981,6	1748,2	2744,6
2014	I-XII	1712,3	1797,2	2392,4	1422,2	1919,4	1668,3	2697,3
2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4	2630,9
2015	III	1671,0	1759,5	2327,3	1369,5	1868,2	1613,4	2641,9
	IV	1666,0	1756,8	2347,2	1364,9	1866,6	1612,9	2645,7
	V	1665,8	1778,6	2336,4	1361,4	1861,8	1611,2	2638,5
	VI	1609,0	1793,1	2327,8	1359,6	1865,4	1609,0	2633,4
	VII	1653,3	1784,8	2318,1	1351,8	1865,4	1609,0	2630,0
	VIII	1652,8	1783,2	2308,3	1349,1	1863,1	1611,9	2627,6
	IX	1649,4	1777,9	2314,1	1354,1	1866,1	1612,6	2626,4
	X	1654,9	1766,1	2312,6	1357,1	1865,4	1608,9	2618,4
	XI	1658,2	1757,5	2313,3	1365,3	1861,2	1611,4	2612,9
	XII	1652,4	1757,5	2313,8	1367,6	1860,5	1613,9	2611,7
2016	I	1654,2	1750,4	2301,9	1363,7	1850,6	1607,5	2601,6
	II	1643,1	1734,4	2295,6	1379,5	1851,7	1602,1	2580,5
	III	1635,1	1729,9	2295,7	1369,1	1797,5	1599,3	2554,7
	IV	1625,3	1728,1	2284,9	1368,1	1796,4	1596,8	2544,7
Zmiana w %								
	IV 2016 III 2016	-0,6	-0,1	-0,5	-0,1	-0,1	-0,2	-0,4
	IV 2016 IV 2015	-2,4	-1,6	-2,7	0,2	-3,8	-1,0	-3,8

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące	Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2014	XII	2,416	2,476	4,641	0,779	1,570	2,122
2015	I	2,297	2,496	4,415	0,731	1,533	2,073
	II	2,392	2,459	4,608	0,725	1,681	2,076
	III	2,366	2,440	4,564	0,724	1,658	2,130
	IV	2,342	2,465	4,539	0,699	1,663	2,052
	V	2,374	2,463	4,601	0,675	1,603	2,079
	VI	2,419	2,556	4,686	0,686	1,682	2,171
	VII	2,350	2,497	4,572	0,656	1,677	2,252
	VIII	2,315	2,511	4,509	0,652	1,666	2,255
	IX	2,221	2,429	4,308	0,660	1,756	2,166
	X	2,249	2,458	4,339	0,677	1,673	2,134
	XI	2,300	2,447	4,402	0,683	1,481	2,074
	XII	2,256	2,429	4,308	0,683	1,470	1,994
2016	I	2,216	2,391	4,227	0,676	1,522	1,967
	II	2,324	2,432	4,346	0,667	1,589	1,998
	III	2,308	2,351	4,307	0,648	1,644	2,053
	IV	2,341	2,371	4,354	0,630	1,611	2,015

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

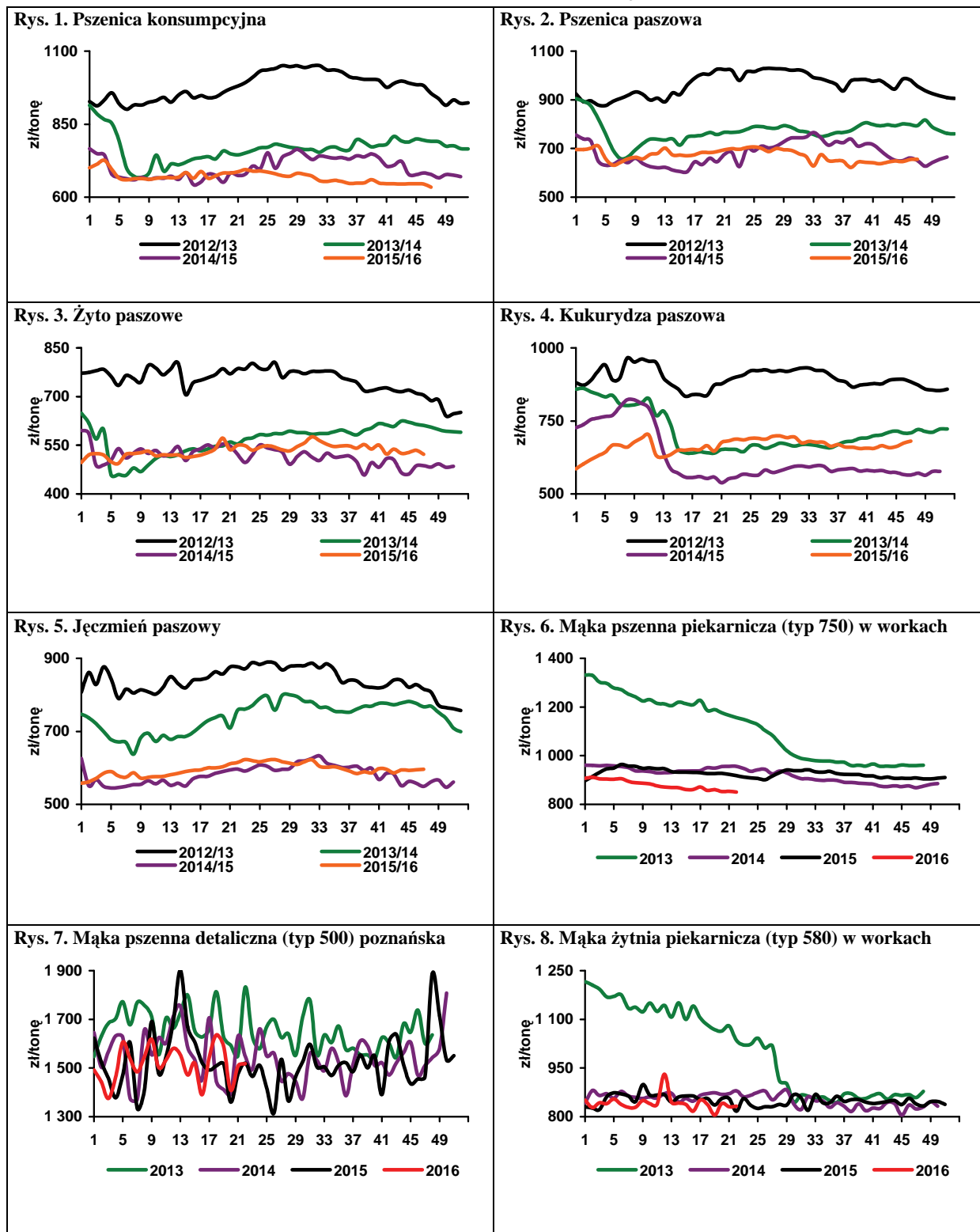
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy	
2014	XII	202	159	168	177	173	126	98	133	128
2015	I	198	165	175	181	174	126	109	133	127
	II	194	172	180	178	172	133	113	132	129
	III	193	172	178	181	169	128	115	136	132
	IV	184	174	171	175	164	.	118	138	130
	V	179	171	155	171	160	129	121	133	129
	VI	190	166	157	185	168	125	127	136	135
	VII	191	168	163	166	166	130	128	147	137
	VIII	178	165	161	156	158	131	125	147	140
	IX	173	164	153	155	157	130	135	142	146
	X	178	160	155	162	162	129	146	149	161
	XI	180	160	163	161	162	132	149	150	159
	XII	174	159	163	152	159	.	157	151	158
2016	I	163	158	156		151	126	149	144	156
	II	153	155	145	144	144	127	151	138	146
	III	157	147	137	144	142	123	154	140	.
	IV	153	139	139	143	140	122	137	144	.
Zmiana w %										
	IV 2016 III 2016	-2,5	-5,4	1,5	-0,7	-1,4	-0,8	-11,0	2,9	x
	IV 2016 IV 2015	-16,8	-20,1	-18,7	-18,3	-14,6	x	16,1	4,3	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

Pierwszy okres wegetacji buraków cukrowych przebiegał w korzystnych warunkach pogodowych, co stanowi zapowiedź dobrych plonów. Powierzchnia zasiewów buraków cukrowych w Polsce w 2016 r. wynosi ok. 201 tys. ha. Jeżeli średnie plony nie będą gorsze od przeciętnych i wyniosą ok. 61 ton/ha, to zbiory mogą osiągnąć poziom ok. 12,3 mln ton. Duża podaż surowca będzie skutkowała wzrostem produkcji cukru do ok. 1,9 mln t, która

będzie znacznie większa od kwoty produkcyjnej (1405,6 tys. ton) i krajowego zapotrzebowania (1705 tys. ton).

Spadek produkcji cukru w kampanii 2015/2016 oraz wzrost cen na światowym rynku przyczyniły się do wzrostu cen w kraju. W kwietniu br. średnia cena zbytu cukru paczkowanego mimo spadku o 0,8% (2,49 zł/kg) w porównaniu do marca br. była o 35,3% wyższa niż w kwietniu 2015 r. Średnia cena zbytu cukru workowanego wyniosła 2,26 zł/kg i była o 2,2% niższa niż przed miesiącem, ale o 24,9% wyższa niż przed rokiem. W handlu detalicznym także utrzymuje się wzrostowa tendencja cen cukru, gdyż średnia cena w kwietniu br. wyniosła 2,74 zł/kg i była o 1,5% wyższa niż w marcu oraz o 29,2% wyższa niż przed rokiem.

Wzrost krajowych cen cukru w drugiej połowie 2015 r. skutkowało zmniejszeniem spożycia cukru nieprzetworzonego w gospodarstwach domowych. Według badań budżetów gospodarstw domowych w okresie pierwszych trzech kwartałów 2015 r. spożycie cukru spadło o 9,1% do 9,9 kg/osobę. Utrzymują się duże dysproporcje między poszczególnymi typami gospodarstw domowych. Największa konsumpcja wystąpiła w gospodarstwach domowych rolników (15,3 kg/osobę) oraz emerytów (13,5 kg/osobę). Najmniej cukru konsumuje się w gospodarstwach domowych osób pracujących na

własny rachunek (7,2 kg/osobę). Mniejszy popyt ze strony gospodarstw domowych (o 3,3%) został zrekompensowany przez większe zużycie w przemyśle spożywczym (o 3,9%) i innych działach gospodarki (o 7,7%). W rezultacie 2015 r. krajowe zużycie cukru wzrosło o 0,3% do 1705 tys. t.

W pierwszym kwartale 2016 r. eksport cukru wyniósł 74 tys. ton, w tym 58 tys. ton do UE. Na unijnym rynku największymi odbiorcami były: Niemcy (27 tys. ton), Litwa (6 tys. t) oraz Łotwa i Włochy (po 5 tys. ton). W krajach UE eksporterzy uzyskiwali średnio ok. 501 EUR/tonę. Spośród krajów trzecich największe ilości cukru sprzedano do Izraela (7 tys. ton) i Kazachstanu (5 tys. ton). Ceny eksportowe na rynkach państw trzecich były niższe (ok. 370 EUR/tonę). Import wyniósł 52 tys. ton cukru, w tym 22 tys. ton z krajów UE. Spośród krajów członkowskich głównymi partnerami handlowymi były Niemcy i Szwecja (po 7 tys. ton) oraz Czechy i Dania (po 4 tys. ton). Średnia cena importowa wyniosła 475 EUR/tonę. Z krajów trzecich importowano cukier do rafinacji, w tym 25 tys. ton z Zimbabwe po średniej cenie 370 EUR/t.

Światowa produkcja cukru w sezonie 2015/2016 zmniejszyła się według szacunków F.O. Licht o 48% do 172,8 mln ton, a światowe zużycie wzrosło o 1,6% do 181,3 mln t w przeliczeniu na cukier surowy. Analogiczne tendencje utrzymują się w sezonie 2016/2017, gdyż produkcja jest prognozowana na poziomie 177,6 mln t i będzie mniejsza od zużycia o 3,2% (183,4 mln t). W rezultacie zmaleją zapasy końcowe do 64,4 mln t, co będzie skutkowało wzrostem światowych cen cukru. W kwietniu 2016 r. utrwaliła się wzrostowa tendencja światowych cen. Ceny cukru białego wzrosły do ok. 460 USD/tonę, a ceny cukru surowego ok. 365 USD/tonę.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import				
	Ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie		
2014	III	514,79	634,26	339,30	648,66	650,70	639,44	
	IV	468,53	621,06	325,62	648,48	634,58	734,05	
	V	505,65	594,74	324,40	578,60	632,15	569,77	
	VI	479,49	558,53	332,62	634,52	459,74	725,24	
	VII	487,05	535,07	345,12	492,43	521,74	480,69	
	VIII	486,75	518,16	340,64	513,07	497,95	1021,08	
	IX	467,23	516,43	351,80	516,85	477,55	819,24	
	X	430,62	511,35	348,47	529,83	489,77	822,48	
	XI	402,76	468,45	420,67	494,64	478,84	809,97	
	XII	407,79	481,26	345,79	534,23	520,71	591,49	
	2015	I	418,23	449,93	363,18	497,83	481,41	690,99
		II	432,52	458,84	377,32	558,15	580,54	498,67
III		418,88	448,83	377,79	587,24	579,84	624,72	
IV		418,65	447,31	357,69	402,81	463,29	394,23	
V		431,56	467,14	369,83	562,91	537,05	873,91	
VI		456,64	487,82	384,08	539,13	499,07	796,00	
VII		467,22	492,98	398,91	399,14	468,33	370,65	
VIII		489,97	506,89	371,80	526,93	510,64	796,97	
IX		507,03	510,43	360,53	518,72	498,14	720,85	
X		436,04	492,24	341,48	619,91	574,85	819,99	
XI		403,76	460,38	354,66	500,21	471,58	815,77	
XII		423,34	477,10	371,56	551,77	525,34	700,66	
2016	I	474,25	514,92	370,79	534,28	502,10	761,83	
	II	462,24	489,81	373,59	412,10	469,28	389,21	
	III	466,06	501,13	368,66	491,57	463,08	711,23	

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

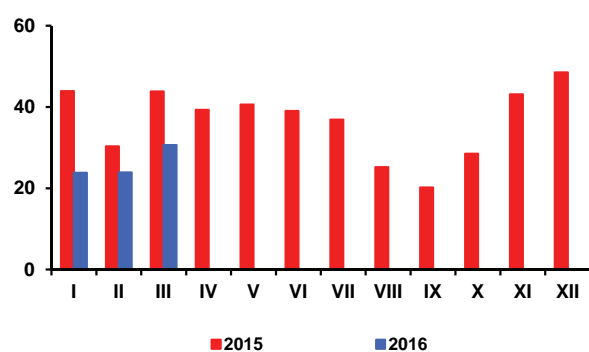
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	Workowany	paczkowy				
2014	III	2,32	2,15	1,70	2,87	
	IV	2,13	1,94	1,69	2,65	
	V	2,08	1,98	1,69	2,58	
	VI	2,05	1,95	1,68	2,48	
	VII	2,02	1,85	1,70	2,39	
	VIII	1,97	1,85	1,70	2,30	
	IX	1,94	1,83	1,69	2,23	
	X	1,88	1,76	1,70	2,19	
	XI	1,80	1,68	1,71	2,12	
	XII	1,78	1,67	1,71	2,07	
	2015	I	1,81	1,74	1,69	2,04
		II	1,83	1,86	1,67	2,06
III		1,81	1,88	1,67	2,10	
IV		1,81	1,84	1,63	2,12	
V		1,80	1,81	1,70	2,13	
VI		1,85	1,88	1,68	2,10	
VII		1,91	2,04	1,71	2,19	
VIII		1,97	2,14	1,71	2,29	
IX		1,99	2,16	1,72	2,39	
X		2,03	2,11	1,73	2,43	
XI		2,06	2,12	1,72	2,44	
XII		2,10	2,16	1,73	2,50	
2016	I	2,25	2,32	1,78	2,46	
	II	2,25	2,48	1,78	2,58	
	III	2,21	2,51	1,74	2,70	
	IV	2,26	2,49	1,78	2,74	

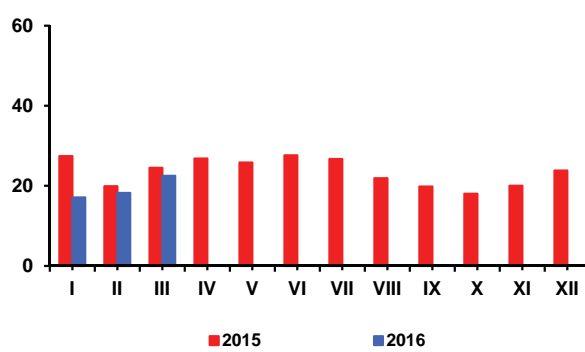
^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

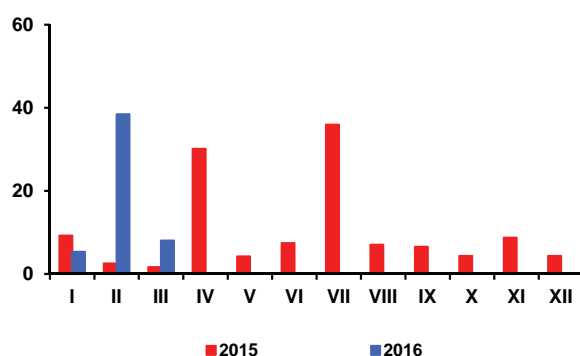
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

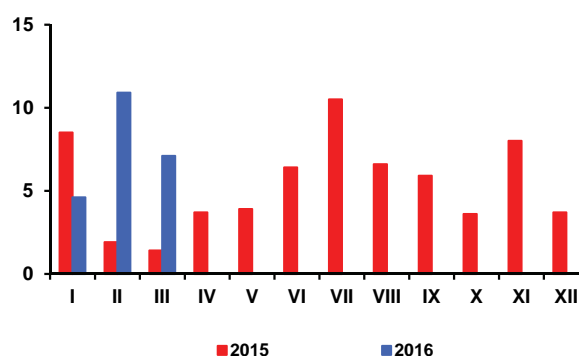
Rys. 2. Eksport do UE-28 (tys. ton)

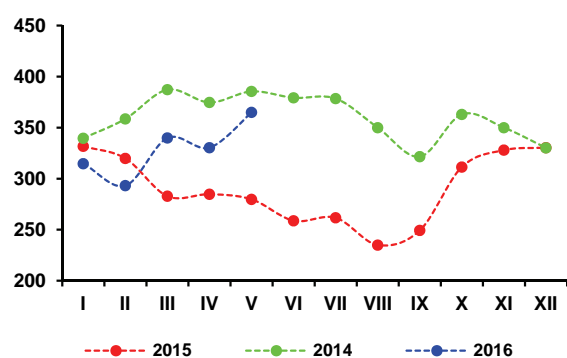
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

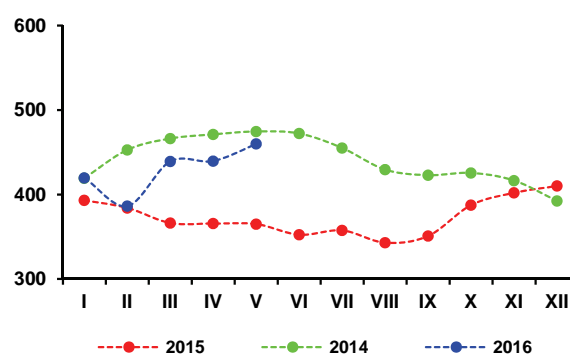
Rys. 4. Import z UE-28 (tys. ton)

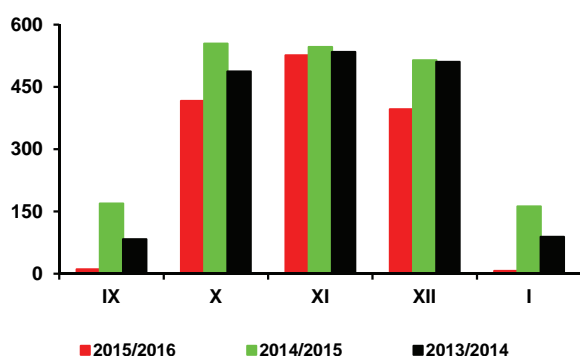
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tonę)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tonę)

Rys. 3. Produkcja cukru w okresie kampanii (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's, ERS USDA, CAAC, GUS

W sezonie 2016/17 prognozowany jest wzrost światowych zbiorów nasion oleistych. Według oceny Oil World z maja, globalne zbiory nasion i owoców 10 najważniejszych roślin oleistych wyniosą 531,1 mln ton i będą o 3% większe niż w sezonie poprzednim. Spodziewany jest wzrost zbiorów soi (o 4% do 325,0 mln ton), bawełny (o 4% do 39,5 mln ton), nasion słonecznika (o 7% do 44,7 mln ton), ziaren palmowych i kopry (łącznie o 8% do 21,0 mln ton), przy spadku zbiorów rzepaku (o 1% do 63,7 mln ton) oraz lnu, sezamu i rącznika (łącznie o 4% do 8,5 mln ton). Przewiduje się, że wzrost globalnych zasobów (o 2% do 625,6 mln ton) będzie mniejszy niż wzrost zużycia (o 4% do 536,9 mln ton), w wyniku czego zapasy nasion oleistych na koniec sezonu zmaleją (o 9% do 88,7 mln ton), a ich ceny mogą umiarkowanie wzrosnąć.

W grupie wiodących producentów rzepaku głęboki spadek zbiorów prognozowany jest w Chinach (o 11% do 8,5 mln ton) i na Ukrainie (o 25% do 1,4 mln ton). Mniejsze mogą być też zbiory w UE-28 (o 3%, 21,8 mln ton) i Kanadzie (o 0,2%, 17,2 mln ton). Duży ich wzrost spodziewany jest natomiast w Indiach (o 13% do 6,3 mln ton) i Australii (o 20% do 3,6 mln ton). Globalny bilans rzepaku w sezonie 2016/17 pogorszy się. Całkowite zużycie zmaleje (o 1% do 64,4 mln ton), ale przekroczy produkcję i zapasy rzepaku na koniec sezonu obniżą się o 13% (do 4,7 mln ton). Relacja zapasów do zużycia rzepaku wyniesie 7,3% wobec 8,3% przed rokiem, 8,6% przed dwoma laty i 11,1% trzy lata wstecz.

Na rynku europejskim ceny rzepaku i oleju rzepakowego w maju były niższe niż przed miesiącem, natomiast po raz kolejny wzrosły ceny śrutu rzepakowego. Za rzepak płacono średnio 414 USD/tonę, tj. o 1,7% mniej niż przed miesiącem i o 3,0% mniej niż przed rokiem. Olej rzepakowy kosztował 808 USD/tonę i był o 0,4% tańszy niż przed miesiącem, ale o 5,5% droższy niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono 262 USD/tonę, tj. o 9,6% więcej niż przed miesiącem, ale nadal o 8,7% mniej niż przed rokiem.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku w maju wyniosła wg notowań MRiRW 1757 zł/t i była o 3,7% wyższa niż przed miesiącem i o 13,2% wyższa niż przed rokiem. Wzrosły też ceny rafinowanego oleju rzepakowego (o 1,4% do 3322 zł/t) oraz śrutu rzepakowego (o 8,1% do 871 zł/t). W porównaniu z majem 2015 r. za olej rzepakowy płacono o 13,2% więcej, ale za śrutę rzepakową o 2,6% mniej.

W marcu br. krajowy przerób rzepaku był o 13% mniejszy niż w poprzednim miesiącu i o 32% mniejszy niż w marcu poprzedniego roku. W pierwszym kwartale br. duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (zatrudniające 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały 257 tys. ton surowego oleju rzepakowego, tj. o ok. 24% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, z tego rafinowały 207 tys. ton, tj. o ok. 10% więcej niż

Ewa Rosiak

**Magdalena
Bodyt**

przed rokiem. Zmalała produkcja oleju rzepakowego rafinowanego na cele jadalne do 131 tys. ton (o ok 2%), a wzrosła na cele techniczne do 76 tys. ton (o ok. 38%). Produkcja margaryn wyniosła 85 tys. ton i była o 14% mniejsza niż przed rokiem.

Eksport surowców i produktów oleistych w marcu br. był większy, a import mniejszy niż w poprzednim miesiącu. Wyjątkiem był wzrost wywozu margaryn i spadek przywozu śrut oleistych. W pierwszym kwartale br. wywieziono łącznie: 77 tys. ton nasion oleistych, w tym 66 tys. ton rzepaku (o 46% mniej niż w pierwszym kwartale poprzedniego roku), 131 tys. ton olejów roślinnych, w tym 127 tys. ton oleju rzepakowego (o 7% mniej), 134 tys. ton śrut oleistych, w tym 121 tys. ton śrutu rzepakowej (o 40% mniej) i 39 tys. ton margaryn (o 24% więcej). Przywieziono: 804 tys. ton śrut oleistych (o 9% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), 143 tys. ton olejów roślinnych (o 22% więcej), w tym 33 tys. ton oleju rzepakowego (o 139% więcej), 74 tys. ton nasion oleistych (o 11% mniej), w tym 26 tys. ton rzepaku (o 16% mniej) oraz 23 tys. ton margaryn (o 4% więcej).

W pierwszych czterech miesiącach br. ceny detaliczne tłuszczów roślinnych podlegały wahaniom, występowały zarówno wzrosty, jak i spadki cen margaryn i olejów roślinnych. Na rynku tłuszczów zwierzęcych przeważały spadki cen. W kwietniu br. za margaryny płacono o 2,5% więcej niż w grudniu poprzedniego roku, za oleje roślinne o 0,4% więcej, a za oliwę z oliwek o 1,4% więcej. Ceny masła zmalały w relacji kwiecień do grudnia 2015 r. o 1,3%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (słoniny, smalcu) o 2,1%. Średni poziom cen detalicznych tłuszczów roślinnych w pierwszych czterech miesiący br. był o 2,2% niższy, a cen tłuszczów zwierzęcych o 7,9% niższy niż w analogicznym okresie przed rokiem. W porównywanych okresach ceny wszystkich towarów i usług konsumpcyjnych obniżyły się o 0,9%, ale ceny całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi zwiększyły się o 0,4%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	1 002 336	541 841	408 663	1 135 514	29,49	40,8	88,3
2014 I-XII	1 258 133	584 890	531 584	1 311 439	34,06	42,3	95,9
2015 III	119 880	42 530	51 088	111 322	2,89	42,6	107,7
IV	110 359	37 632	50 582	97 409	2,53	45,8	113,3
V	104 168	45 357	49 474	100 051	2,60	47,5	104,1
VI	89 473	52 303	47 490	94 286	2,45	53,1	94,9
VII	45 894	50 688	31 935	64 647	1,68	69,6	71,0
VIII	118 543	42 298	31 368	129 473	3,36	26,5	91,6
IX	117 991	46 919	40 797	124 113	3,22	34,6	95,1
X	118 326	52 203	47 501	123 028	3,19	40,1	96,2
XI	108 690	45 874	50 751	103 813	2,69	46,7	104,7
XII	84 998	42 283	34 672	92 609	2,40	40,8	91,8
2016 I	82 459	40 650	40 472	82 637	2,14	49,1	99,8
II	93 392	48 423	47 682	94 133	2,44	51,1	99,2
III	81 096	54 144	43 271	91 969	2,39	53,4	88,2
Zmiany w %							
III 2016 / II 2015	-13,2	11,8	-9,3	-2,3	-2,0	x	x
III 2016 / III 2015	-32,4	27,3	-15,3	-17,4	-17,3	x	x
III 2016 / XII 2015	-4,6	28,1	24,8	-0,7	-0,4	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	1 002 336	97 638	390 971	709 003	18,41	39,0	141,4
2014 I-XII	1 258 133	138 549	515 708	880 974	22,88	41,0	142,8
2015 III	119 880	6 051	50 024	75 907	1,97	41,7	157,9
IV	110 359	5 506	49 807	66 058	1,71	45,1	167,1
V	104 168	13 161	48 504	68 825	1,79	46,6	151,4
VI	89 473	16 937	46 358	60 052	1,56	51,8	149,0
VII	45 894	14 973	30 667	30 200	0,78	66,8	152,0
VIII	118 543	8 895	30 657	96 781	2,51	25,9	122,5
IX	117 991	10 593	39 308	89 276	2,32	33,3	132,2
X	118 326	10 934	46 279	82 981	2,15	39,1	142,6
XI	108 690	7 197	49 456	66 431	1,72	45,5	163,6
XII	84 998	5 488	33 785	56 701	1,47	39,7	149,9
2016 I	82 459	6 043	39 488	49 014	1,27	47,9	168,2
II	93 392	11 136	45 331	59 197	1,54	48,5	157,8
III	81 096	16 003	41 882	55 217	1,43	51,6	146,9
Zmiany w %							
III 2016 / II 2015	-13,2	43,7	-7,6	-6,7	-7,1	x	x
III 2016 / III 2015	-32,4	164,5	-16,3	-27,3	-27,4	x	x
III 2016 / XII 2015	-4,6	191,6	24,0	-2,6	-2,7	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śrutu rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2013 I-XII	1 503 504	2 718 692	714 420	3 507 776	47,5	42,9
2014 I-XII	1 887 200	3 173 980	674 634	4 386 546	35,7	43,0
2015 III	179 820	202 426	75 478	306 768	42,0	58,6
IV	165 539	263 550	82 887	346 202	50,1	47,8
V	156 252	270 555	51 744	375 063	33,1	41,7
VI	134 210	259 788	49 610	344 388	37,0	39,0
VII	68 841	367 469	23 007	413 303	33,4	16,7
VIII	177 815	264 237	78 007	364 045	43,9	48,8
IX	176 987	279 291	113 465	342 813	64,1	51,6
X	177 489	211 703	73 660	315 532	41,5	56,3
XI	163 035	169 189	62 390	269 834	38,3	60,4
XII	127 497	290 808	51 615	366 690	40,5	34,8
2016 I	123 689	278 522	49 748	352 463	40,2	35,1
II	140 088	287 591	46 142	381 537	32,9	36,7
III	121 644	238 162	37 729	322 077	31,0	37,8
Zmiany w %						
III 2016 / II 2015	-13,2	-17,2	-18,2	-15,6	x	x
III 2016 / III 2015	-32,4	17,7	-50,0	5,0		
III 2016 / XII 2015	-4,6	-18,1	-26,9	-12,2	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrutu rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2013 I-XII	1 503 504	61 051	602 377	962 178	40,1	156,3
2014 I-XII	1 887 200	71 267	351 836	1 606 631	18,6	117,5
2015 III	179 820	5 221	71 280	113 761	39,6	158,1
IV	165 539	3 345	78 757	90 127	47,6	183,7
V	156 252	3 473	49 418	110 307	31,6	141,7
VI	134 210	3 096	45 644	91 662	34,0	146,4
VII	68 841	5 061	19 072	54 830	27,7	125,6
VIII	177 815	7 080	74 589	110 306	41,9	161,2
IX	176 987	5 943	110 937	71 993	62,7	245,8
X	177 489	4 958	71 872	110 575	40,5	160,5
XI	163 035	2 668	60 931	104 772	37,4	155,6
XII	127 497	2 807	50 194	80 110	39,4	159,2
2016 I	123 689	6 507	46 806	83 390	37,8	148,3
II	140 088	3 503	41 481	102 110	29,6	137,2
III	121 644	2 697	32 460	91 881	26,7	132,4
Zmiany w %						
III 2016 / II 2015	-13,2	-23,0	-21,7	-10,0	x	x
III 2016 / III 2015	-32,4	-48,3	-54,5	-19,2	x	x
III 2016 / XII 2015	-4,6	-3,9	-35,3	14,7	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2013 I-XII	429 975	91 726	130 143	391 558	10,17	30,3	109,8
2014 I-XII	421 390	84 537	121 851	384 076	9,98	28,9	109,7
2015 III	36 441	8 722	11 773	33 390	0,87	32,3	109,1
IV	28 599	6 398	10 674	24 323	0,63	37,3	117,6
V	32 576	6 735	11 524	27 787	0,72	35,4	117,2
VI	33 729	6 689	10 926	29 492	0,77	32,4	114,4
VII	26 727	6 271	9 534	23 464	0,61	35,7	113,9
VIII	30 117	6 462	8 721	27 858	0,72	29,0	108,1
IX	32 284	7 106	10 541	28 849	0,75	32,7	111,9
X	39 480	8 533	16 193	31 820	0,83	41,0	124,1
XI	36 692	8 510	12 250	32 952	0,86	33,4	111,3
XII	30 171	8 087	11 646	26 612	0,69	38,6	113,4
2016 I	27 409	5 852	9 767	23 494	0,61	35,6	116,7
II	29 174	7 050	9 876	26 348	0,68	33,9	110,7
III	28 774	10 402	19 337	19 839	0,51	67,2	145,0
Zmiany w %							
III 2016 II 2015	7,8	15,2	1,1	13,5	14,0	x	x
III 2016 III 2015	-21,3	-5,7	0,2	-24,8	-24,0	x	x
III 2016 XII 2015	-17,5	-16,3	-15,2	-18,1	-17,4	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2013 I-XII	1473	797	1,85
2014 I-XII	1320	683	1,93
2015 IV	1536	682	2,25
V	1552	647	2,40
VI	1618	651	2,49
VII	1459	667	2,19
VIII	1462	646	2,26
IX	1526	656	2,33
X	1594	661	2,41
XI	1605	672	2,39
XII	1667	678	2,46
2016 I	1683	669	2,52
II	1671	642	2,60
III	1673	630	2,65
IV	1695	624	2,72
Zmiany w %			
IV 2016 III 2016	1,3	-1,1	x
IV 2016 IV 2015	10,4	-8,5	x
IV 2016 XIII 2015	1,7	-8,0	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

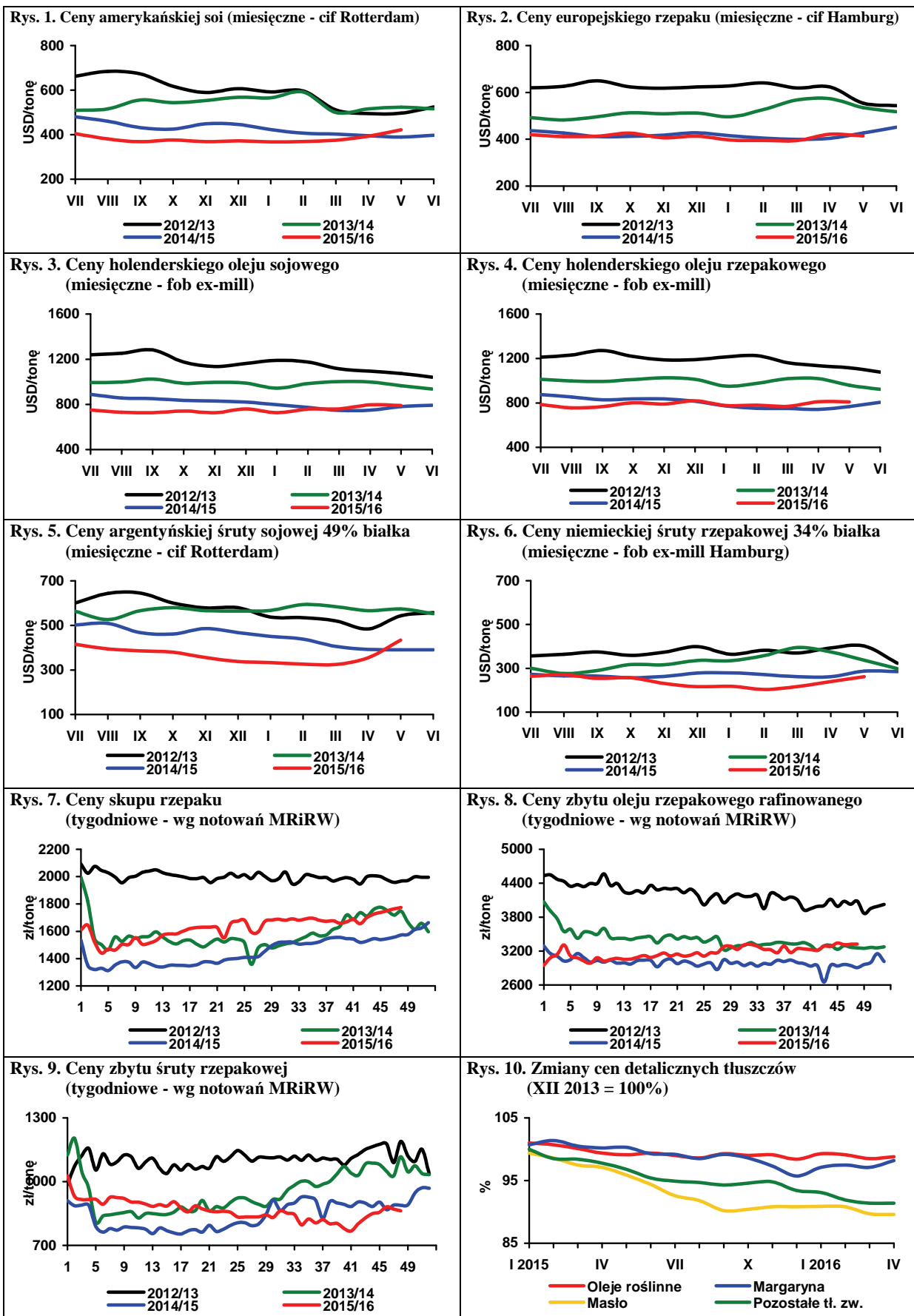
Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2014 I-XII	5,24	6,65	17,05	6,15	6,33	13,80	23,00	7,44
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	13,20	20,65	6,88
IV	5,48	6,24	15,44	5,75	5,96	13,48	21,30	6,92
V	5,65	6,33	14,86	5,75	5,85	13,40	21,05	6,92
VI	5,56	6,44	14,85	5,73	8,91	13,05	20,75	6,84
VII	5,48	6,33	14,80	5,69	5,86	12,95	20,35	6,88
VIII	5,51	6,35	14,65	5,7	5,76	12,95	20,15	6,84
IX	5,50	6,41	14,84	5,68	5,86	12,98	19,80	6,84
X	5,52	6,43	15,05	5,65	5,83	12,90	19,85	6,84
XI	5,54	6,42	15,24	5,62	5,84	13,03	19,90	6,80
XII	5,43	6,36	15,19	5,59	5,82	12,90	19,90	6,76
2016 I	4,65	6,35	14,95	5,56	5,9	12,95	19,80	6,72
II	4,68	6,32	14,63	5,59	5,18	12,83	19,80	6,64
III	4,71	6,23	14,26	5,58	5,76	12,95	19,50	6,64
IV	4,75	6,15	13,82	5,43	5,81	12,95	19,20	6,60
Zmiany w %								
<u>IV 2016</u> <u>III 2016</u>	0,8	-1,3	-3,1	-2,7	0,9	0,0	-1,5	-0,6
<u>IV 2016</u> <u>IV 2015</u>	-13,3	-1,4	-10,5	-5,6	-2,5	-3,9	-9,9	-4,6
<u>IV 2016</u> <u>XIII 2015</u>	-12,5	-3,3	-9,0	-2,9	-0,2	0,4	-3,5	-2,4

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Na zachodnioeuropejskich rynkach niedobory ziemniaków są duże, a ich ceny w ostatnich tygodniach znacząco wzrosły. Z powodu niskiej podaży zawiera się stosunkowo niewiele transakcji i dotyczą one jedynie mniejszych przetwórców i handlowców. Poszukiwane są ziemniaki z przeznaczeniem na frytki, bez względu na odmianę i wielkość bulw. W końcu maja ceny ziemniaków odmiany Bintje w Belgii osiągnęły 200 euro/t i był to najwyższy poziom od kwietnia 2013 r. Szacuje się, że aktualna premia dla producentów ziemniaków w postaci wyższej ceny w obrocie wolnorynkowym wynosi ok. 70 euro/t w porównaniu ze sprzedażą realizowaną na podstawie wcześniej zawartych kontraktów.

Odpowiedzią rolników na rosnące ceny jest zwiększenie areału uprawy ziemniaków pod tegoroczne zbiory. Według ostatnich doniesień World Potato Markets powierzchnia uprawy ziemniaków konsumpcyjnych w Belgii jest o 12,4% większa niż w 2015 r. i wynosi 89,4 tys. ha. Plony są przewidywane na poziomie 527 dt/ha, a zbiory 4,71 mln ton.

W ostatnich tygodniach ceny ziemniaków wzrosły również na rynku holenderskim. W końcu maja ziemniaki z przeznaczeniem do przetwórstwa na frytki kosztowały 200-260 euro/t, wobec 45-67,5 euro/t w analogicznym okresie 2015 r. Ceny ziemniaków jadalnych oferowanych na eksport mieściły się w przedziale 180-270 euro/t, wobec 35-65 euro/t w końcu maja 2015 r. Znacznie tańsze były bulwy z przeznaczeniem na susze (55-80 euro/t, wobec 10-20 euro/t w roku poprzednim) i na pasze dla zwierząt (20-30 euro/t).

Także we Francji rynek jest pod silną presją popytu, mimo wyraźnego spadku konsumpcji ziemniaków nieprzetworzonych. Bardzo mała jest podaż ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji, jak też przeznaczonych do przetwórstwa. Zapasy ziemniaków do konsumpcji w końcu kwietnia oceniano na zaledwie 129 tys. ton, tj. o 64% poniżej analogicznego okresu ubiegłego roku. Ceny ziemniaków jadalnych najbardziej popularnych, tańszych odmian w końcu maja wynosiły 390 euro/t i były prawie 2,5-krotnie wyższe niż przed rokiem. Ziemniaki typu premium (odmiany Agata, Charlotta i Various) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg kosztowały od 750 do 850 euro/t i były 2-krotnie droższe niż przed rokiem.

W ciągu ostatniego miesiąca ceny ziemniaków jadalnych wzrosły w Niemczech o ponad 10% i w końcu maja wynosiły średnio 255 euro/t, wobec 88 euro/t w analogicznym okresie 2015 r. Ziemniaki z przeznaczeniem do przetwórstwa na frytki i chipsy oraz na płatki w ciągu ostatniego miesiąca podrożały o ok. 15% i w zależności od regionu i kierunku wykorzystania, wynosiły 170-230

euro/t, wobec zaledwie 27,5-55,0 euro/t w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Na rynku niemieckim jest duże zainteresowanie importowanymi ziemniakami z tegorocznych zbiorów, sprowadzanych z krajów basenu Morza Śródziemnego. Ziemniaki przywożone z Egiptu są oferowane w cenie 550-600 euro/t, z Izraela po 750-850 euro/t, z Cypru powyżej 750 euro/t, z Włoch ponad 790 euro/t, z Hiszpanii 800-900 euro/t. Ulewne deszcze opóźniły o ok. dwa tygodnie dostawy większych ilości ziemniaków hiszpańskich na rynek europejski. Mniejsze od oczekiwanych są także zbiory w Egipcie. W związku z tym na przełomie maja i czerwca ceny ziemniaków wczesnych są bardzo wysokie.

Na krajowym rynku jest coraz więcej ziemniaków młodych, a ich ceny szybko się obniżają. W ostatnim tygodniu maja ceny hurtowe młodych ziemniaków wahały się w przedziale 2,70-3,00 zł/kg, a w pierwszych dniach czerwca cena ta spadła do 1,20-1,80 zł/kg. Przy większych (tirowych) ilościach producenci byli skłonni obniżyć cenę nawet do 1,10-1,20 zł/kg. Wraz ze wzrostem podaży spadkowa tendencja cen będzie kontynuowana i przypuszczalnie w ciągu 2-3 tygodni kilogram wczesnych ziemniaków może kosztować poniżej 1 zł/kg. Ceny młodych ziemniaków zrównają się z poziomem cen z ubiegłorocznych zbiorów, których jest coraz mniej na rynku. Wiele wskazuje na to, ceny ziemniaków bardzo wczesnych i wczesnych oraz z głównego, jesienno-zimowego zbioru w bieżącym roku nie zadowolą plantatorów.

Średni poziom cen na rynkach hurtowych w ostatnim tygodniu maja wyniósł 1,27 zł/kg, podczas gdy w końcu kwietnia było to 0,81 zł/kg. W Broniszach w tym okresie ziemniaki oferowano po 1,20-1,60 zł/kg, w Lublinie 1,40 zł/kg, w Sandomierzu 1,00-1,30 zł/kg, w Kaliszu 1,13 zł/kg, w Poznaniu 1,07-1,27 zł/kg i w Łodzi 0,80-1,20 zł/kg. Krajowe młode ziemniaki w pierwszych dniach czerwca w Broniszach osiągały cenę 1,73-2,30 zł/kg, w Poznaniu 1,67-2,30 zł/kg, w Sandomierzu 1,50-2,00 zł/kg, a w Rzeszowie zaledwie 1,20-1,80 zł/kg. Na rynkach hurtowych importowane ziemniaki „młode” (głównie z Cypru) oferowano w cenie 1,67-2,50 zł/kg, a sprowadzane bulwy z ubiegłorocznych zbiorów, których podaż jest na rynku już niewielka, osiągały cenę 1,15-1,70 zł/kg.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
I	31 700	50 300	64 000	62 500	777	140	184	221
II	59 000	48 400	59 400	69 800	-	141	182	274
III	52 200	61 000	75 600	69 500	-	100	270	
IV	77 400	58 900	74 800	71 800	-	198	257	
V	68 000	48 300	62 600		-	268	160	
VI	42 800	56 700	58 300		-	77	187	
VII	43 500	55 900	54 900		-	114	100	
VIII	78 100	92 500	86 100		1 463	2 369	2 673	
IX	225 100	318 100	289 000		27 800	39 274	36 562	
X	328 200	350 200	328 100		43 925	46 459	52 406	
XI	172 100	260 800	238 400		21 775	38 522	38 997	
XII	77 900	113 100	83 800		6 091	8 527	3 636	
RAZEM	1 256 000	1 514 200	1 475 000	272 600	101 831	135 808	135 614	495

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze
2009 I-XII	2 673	2 078	35 609	47 156	151	46 568	3 991	108 414	18 167	7 706
2010 I-XII	1 637	1 803	39 794	54 626	134	44 623	10 058	118 614	20 716	7 388
2011 I-XII	2 914	1 703	69 426	34 546	14 325	46 229	10 374	131 809	22 333	9 297
2012 I-XII	2 023	2 457	46 076	72 333	9 917	41 193	14 989	153 610	30 732	17 989
2013 I-XII	1 990	2 887	41 247	61 186	18 468	41 925	16 318	175 920	31 064	16 390
2014 I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015 I-XII	1 222	1 665	12 813	82 502	14 095	41 978	9 911	158 887	34 526	20 909
2015 I	26	235	1 620	7 157	855	3 083	632	10 948	1 810	1 758
II	97	287	1 401	7 697	845	3 433	635	10 498	2 226	2 124
III	110	350	1 866	5 623	845	3 511	737	13 111	2 669	1 887
IV	137	311	1 336	5 915	821	4 248	829	12 712	3 067	2 214
V	120	215	1 039	4 983	1 150	3 528	665	12 691	3 057	2 318
VI	384	236	307	5 966	1 241	3 447	692	15 109	3 841	1 726
VII	91	17	573	7 691	1 575	3 508	1 010	16 891	3 350	1 375
VIII	83	2	340	7 381	1 687	2 945	810	15 070	2 844	1 263
IX	73	7	735	8 383	1 424	3 534	931	14 056	3 793	1 771
X	40	2	1 635	7 429	978	3 885	895	13 018	2 538	1 453
XI	31	2	954	7 982	1 085	3 874	976	12 046	3 143	1 552
XII	31	2	1 006	6 296	1 588	2 982	1 099	12 737	2 188	1 466
2016 I	46	23	1 138	5 489	834	3 769	715	10 455	2 892	2 112
II	44	23	2 279	6 011	781	4 394	788	11 161	3 072	1 990
III	53	277	1 759	6 702	960	4 830	788	13 634	3 640	1 469

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	Susze	
2009	I-XII	42 996	15 660	80 878	10 347	61 991	147 459	75 593	42 315	3 556	1 996
2010	I-XII	48 353	29 761	157 323	9 828	81 482	180 352	63 478	41 595	5 714	875
2011	I-XII	49 240	20 173	174 105	11 235	97 528	242 516	77 888	52 352	8 596	3 103
2012	I-XII	35 670	14 719	76 107	11 466	72 918	257 295	90 269	35 304	8 829	2 661
2013	I-XI	32 728	17 802	55 038	11 817	111 666	233 318	85 496	48 370	8 456	2 972
2014	I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015	I-XII	28 914	14 224	102 944	14 797	150 192	180 453	78 203	55 960	7 243	6 505
2015	I	81	296	9 460	914	12 733	12 555	6 685	3 512	673	794
	II	400	45	4 701	910	12 698	15 633	6 388	4 546	518	1 161
	III	1 640	1 814	8 393	986	12 308	14 520	6 841	4 463	601	1 333
	IV	5 589	10 576	15 861	1 002	12 248	14 398	7 443	4 339	539	241
	V	17 730	445	21 053	798	11 651	16 098	6 198	4 632	677	338
	VI	2 678	80	10 019	929	12 452	18 035	5 966	5 860	309	302
	VII	4	7	6 417	1 166	13 511	18 578	6 624	5 051	822	244
	VIII	4	10	1 598	1 356	12 594	12 811	5 533	4 818	764	256
	IX	27	3	6 574	1 954	12 312	16 331	7 172	6 233	590	445
	X	451	3	7 638	1 646	12 817	14 726	6 381	4 749	578	587
	XI	102	522	4 909	2 066	12 408	12 576	5 997	4 443	651	315
	XII	210	422	6 322	1 071	12 460	14 194	6 977	3 315	520	490
2016	I	71	711	7 085	1 247	12 786	13 645	5 568	4 705	580	254
	II	751	980	6 419	1 741	12 231	13 588	6 108	4 058	496	235
	III	1 895	5 190	8 534	1 434	12 873	16 527	6 408	6 635	524	336

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj	IV	II	III	IV	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny zł/dt	2015 zł/dt	2016 zł/dt	2016 zł/dt	2016 zł/dt	roczny %	miesięcz. %
Ziemniaki	skupu	54,1	57,2	66,8	64,9	120,0	97,2
	targowiskowa	67,3	99,3	99,7	100,7	149,6	101,0
	detaliczna (zł/kg)	0,82	1,23	1,24	1,28	156,1	103,2
	importowa	104,3	112	124	.	146,3	110,8
	eksportowa	73,0	79,3	95,1	.	112,1	119,9
Relacje cen	skup / targowisko	0,80	0,58	0,67	0,64	80,2	96,2
	targowisko / detal	0,82	0,81	0,80	0,79	95,9	97,8
	skup / detal	0,66	0,47	0,54	0,51	76,9	94,1
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,29	2,60	2,58	2,60	113,5	100,8
	detaliczna (zł/kg)	5,04	4,89	4,93	4,96	98,4	100,6
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,74	8,48	8,36	8,42	96,3	100,7
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,80	35,30	35,10	35,30	98,6	100,6
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	10,00	9,88	9,80	9,86	98,6	100,6

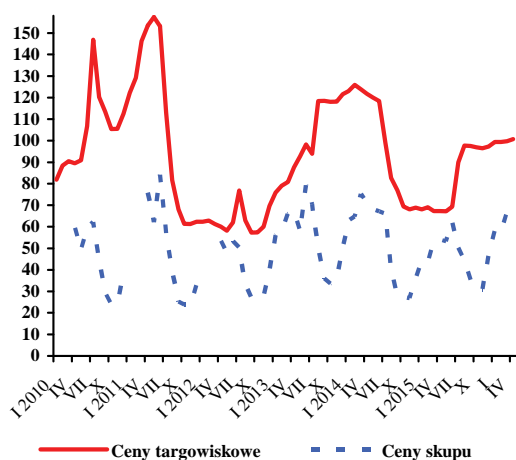
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

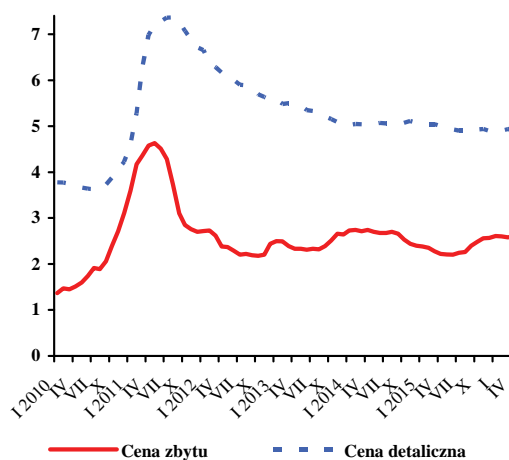
Wyszczególnienie		2015		2016		wsk. zmian cen	
		kwiecień	luty	marzec	kwiecień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	71,5	105,3	105,1	108,0	151,1	102,7
2	Kujawsko-pomorskie	75,2	96,1	98,3	97,6	129,8	99,3
3	Lubelskie	65,3	95,2	94,5	91,7	140,4	97,0
4	Lubuskie	73,9	96,2	99,6	98,0	132,7	98,4
5	Łódzkie	52,8	86,9	92,0	92,8	175,7	100,9
6	Małopolskie	63,8	87,8	89,6	91,9	144,0	102,5
7	Mazowieckie	61,5	111,7	110,7	113,8	185,1	102,8
8	Opolskie	62,3	111,2	109,7	110,3	177,1	100,6
9	Podkarpackie	66,6	90,9	87,6	90,2	135,5	102,9
10	Podlaskie	60,7	116,3	119,2	119,9	197,5	100,6
11	Pomorskie	86,8	100,5	99,9	96,9	111,6	97,0
12	Śląskie	68,9	103,3	99,8	109,6	159,1	109,8
13	Świętokrzyskie	45,5	81,4	78,8	82,3	180,8	104,4
14	Warmińsko-mazurskie	79,9	116,4	114,7	114,7	143,5	100,0
15	Wielkopolskie	76,5	97,5	98,9	97,1	127,0	98,2
16	Zachodniopomorskie	81,5	108,7	109,8	107,1	131,5	97,6
	maksimum	86,8	116,4	119,2	119,9	X	
	minimum	45,5	81,4	78,8	82,3		
	różnica w %	90,6	43,1	51,2	45,7		

Źródło: Dane GUS.

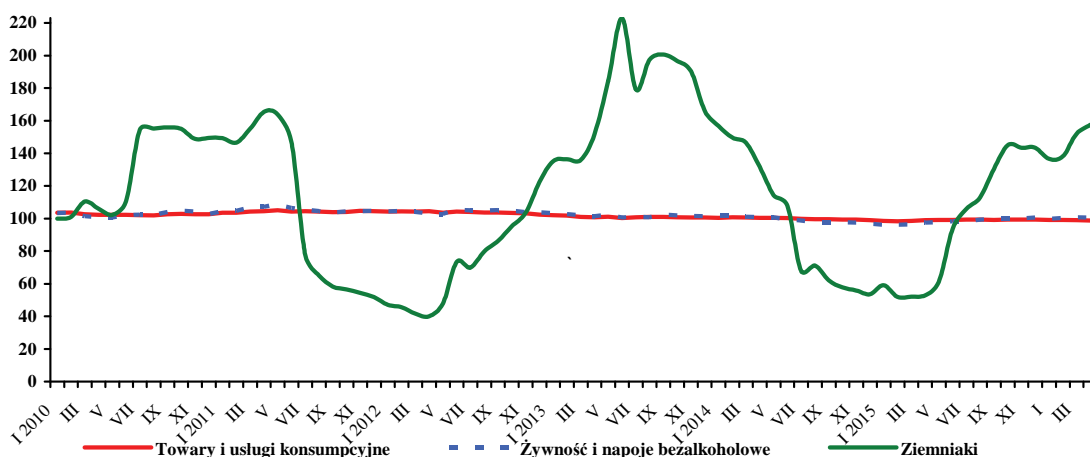
Rys. 1. Ceny ziemniaków (w zł/dt)

Rys. 2. Ceny mączki ziemniaczanej (w zł/kg)

Rys. 3. Dynamika cen detalicznych (analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100)

Źródło: Dane GUS.

W maju 2016 r., w porównaniu z kwietniem br., w skupie produktów świeżych, wyższe były ceny cebuli i buraków ćwikłowych (po 7%), marchwi (o 8%), pieczarek (o 2%), a obniżyły się ceny pomidorów spod osłon (o 56%) i kapusty białej (o 1%). W zakładach przetwórczych wzrosły ceny marchwi na kostkę (o 3%), a obniżyły się ceny buraków (o 10%), kapusty białej (o 4%) i cebuli (o 2%). W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 42%), ziemniaków (o 9%), marchwi (o 5%) i buraków ćwikłowych (o 3%), a obniżyły się ceny skupu kapusty pekińskiej (o 46%). W handlu hurtowym obniżyły się ceny ogórków spod osłon (o 35%), pomidorów spod osłon (o 47%), kapusty białej (o 7%), cebuli (o 3%), a wzrosły marchwi (o 7%) i buraków ćwikłowych (o 1%).

W relacji do maja 2015 r. na rynku krajowym, w eksporcie i w przetwórstwie (w zależności od kierunku zagospodarowania) wzrosły ceny buraków (o 29-46%), a obniżyły się marchwi (o 17-27%) i pomidorów spod osłon (o 15-22%). Na rynkach hurtowych wzrosły ceny marchwi (o 7%) i buraków ćwikłowych (o 1%), obniżyły się ceny hurtowe ogórków spod osłon (o 35%), pomidorów spod osłon (o 47%), cebuli (o 3%) i kapusty białej (o 7%).

W kwietniu br., w stosunku marca br., wzrosły ceny detaliczne papryki i kapusty białej (po 2%), kalafiorów (o 18%), porów (o 7%), pomidorów (o 11%), selerów (o 4%) i marchwi (o 3%). Stabilne były ceny cebuli, buraków ćwikłowych i pieczarek. W relacji do cen detalicznych z kwietnia 2015r. wzrosły ceny detaliczne buraków ćwikłowych (o 36%), kapusty białej (o 51%), selerów (o 39%), porów (o 11%), cebuli (o 51%), papryki (o 25%), kalafiorów (o 30%), a obniżyły się ceny marchwi (o 1%).

W marcu br., w stosunku do marca 2015 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych zwiększyła się produkcja marynat (o 4%), a wyprodukowano mniejszą ilość soku pomidorowego (o 6%), konserw warzywnych (o 22%) oraz warzyw mrożonych (o 11%).

Eksport warzyw świeżych w marcu br. wyniósł 30,6 tys.t, a jego wartość 15,5 mln EUR. W porównaniu z marcem ub.r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych obniżył się o 26%, a jego wartość wzrosła o 4%. Do zmniejszenia eksportu przyczyniło się ograniczenie sprzedaży cebuli (o 20%), marchwi (o 62%), kapusty (o 68%), kalafiorów (o 39%) oraz pomidorów i ogórków (po 30%). W tym

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

samym czasie wyeksportowano 55,7 tys.t przetworów warzywnych o wartości 41,5 mln EUR. W stosunku do marca ub.r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 13% a jego wartość o 10%. Mniej o 19% niż w marcu ub.r. sprzedano konserw i o 12% mrożonek.

W marcu br. zaimportowano 68,3 tys.t warzyw świeżych o wartości 73,0 mln EUR. W relacji do marca ub.r. import warzyw świeżych obniżył się o 6%, a jego wartość wzrosła o 3%. Spadek wolumenu importu spowodowany był zmniejszeniem się przywozu papryki (o 24%), cebuli i kapusty (po 15%) oraz ogórków i pomidorów (po 6%). Import przetworów warzywnych wyniósł 25,9 tys. t, a jego wartość 24,8 mln EUR. Wolumen importu przetworów warzywnych wzrósł o 21%, a jego wartość zwiększyła się o 3%. Więcej zaimportowano mrożonek (o 50%), suszy (o 85%), koncentratu pomidorowego (o 21%), marynat (o 15%), a zmniejszył się jedynie zakup konserw (o 24%) i kukurydzy konserwowej (o 41%).

W marcu br., saldo handlu zagranicznego całego sektora warzywniczego było ujemne i wyniosło 40,8 mln EUR. Zarejestrowano ujemne saldo w obrocie świeżymi warzywami (57,5 mln EUR), a dodatnie w obrocie przetworami warzywnymi (16,7 mln EUR). W okresie I kwartału 2016 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 4,6 mln euro, wobec ujemnego 82,0 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wartość eksportu zwiększyła się o 4% do 169,8 mln euro, a importu zmniejszyła się o 29% do 174,5 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania ^c	Ogórki do kwaszenia ^c	Pomidory gruntowe ^c	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szl.)	Pieczarki
V	1,02	1,40	1,23	1,86	0,56	-	-	-	4,25	2,28	4,70
2015 VI	1,31	1,80	1,47	2,09	0,85	-	2,15	-	2,74	1,53	4,68
VII	1,22	2,16	0,40	1,75	0,73	2,01	1,25	1,08	2,06	1,23	4,85
VIII	0,88	2,01	1,00	1,22	0,65	2,30	1,36	1,02	2,01	1,64	5,03
IX	0,89	1,94	0,87	1,20	0,68	2,58	1,85	-	2,11	2,12	5,58
X	0,93	1,83	0,83	1,14	0,71	-	-	-	3,86	2,39	5,13
XI	0,94	1,85	0,77	1,12	0,71	-	-	-	3,76	1,99	4,59
XII	0,95	1,90	0,87	1,14	0,77	-	-	-	3,90	1,89	4,66
2015 I-XII	0,85	1,62	0,85	1,29	0,65	2,30	1,65	1,02	3,93	1,88	4,94
2016 I	0,93	1,89	0,94	1,22	0,75	-	-	-	-	-	4,75
II	1,02	1,90	1,04	1,27	0,79	-	-	-	-	-	4,56
III	1,04	1,87	0,89	1,25	0,77	-	-	-	10,00	-	4,57
IV	1,18	1,88	0,85	1,25	0,77	-	-	-	7,42	-	4,53
V	1,26	1,94	0,84	1,35	0,82	-	-	-	3,30	-	4,63
Wskaźnik zmian w %											
V 2016 IV 2016	107	103	99	108	107	x	x	x	44	x	102
V 2016 V 2015	124	190	68	73	146	x	x	x	78	x	78

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW,

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparag. ^a	Brokuly różyczk. ^a	Kalafiori różyczk. ^a	Ogórki do konserw. ^a	Pomidory do mrożenia ^a	Pomidory do tłoczenia ^a
2015 V	1,17	0,70	-	0,35	-	-	-	-	-	-	-
VI	1,23	0,80	-	-	1,16	-	1,73	-	-	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,13	0,74	1,73	1,08	1,90	-	-
VIII	0,89	-	-	-	-	0,75	1,79	1,16	2,38	0,64	-
IX	1,11	0,45	0,34	0,40	-	0,73	1,68	1,13	-	0,64	0,35
X	1,26	0,76	0,34	0,45	-	-	1,69	1,25	-	0,63	-
XI	1,35	0,74	0,35	0,44	-	-	1,80	1,38	-	-	-
XII	1,22	0,77	0,34	0,46	-	-	-	-	-	-	-
2015 I-XII	1,07	0,59	0,31	0,41	1,15	0,74	1,74	1,20	2,14	0,64	0,35
2016 I	1,30	-	-	0,47	-	-	-	-	-	-	-
II	1,35	-	-	0,48	-	-	-	-	-	-	-
III	1,15	-	-	0,48	-	-	-	-	-	-	-
IV	1,16	0,98	0,29	0,50	-	-	-	-	-	-	-
V	1,14	0,94	0,30	0,45	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
V 2016 IV 2016	98	96	103	90	x	x	x	x	x	x	x
V 2016 V 2015	97	134	x	129	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemiaki
2015 III	-	-	1,41	0,69	0,53	-	0,85	1,49	0,95	0,53	-	0,42	0,35
IV	-	-	2,30	0,96	0,78	-	1,19	1,91	1,09	0,70	-	0,44	0,35
V	3,61	-	1,27	1,12	0,74	-	1,39	2,15	1,32	0,94	-	0,47	0,35
VI	2,38	1,28	0,94	0,74	0,94	-	1,25	-	-	1,08	-	0,47	0,35
VII	1,35	1,21	1,01	0,49	1,25	4,87	1,40	2,73	1,90	0,86	-	0,60	-
VIII	1,25	1,55	1,39	0,53	-	3,65	1,39	-	2,80	0,74	2,00	0,60	-
IX	3,03	1,60	2,23	0,83	1,12	3,24	1,38	3,60	2,00	0,79	2,00	0,64	-
X	4,04	-	1,10	0,74	1,35	3,50	-	-	1,95	0,78	1,75	0,54	0,50
XI	4,20	-	0,96	0,74	1,30	-	1,05	2,70	1,85	0,77	1,80	0,50	0,40
XII	-	-	1,03	0,73	1,30	-	1,07	2,87	1,85	0,78	1,80	0,55	0,55
2015 I-XII	2,84	1,41	1,28	0,72	0,91	3,82	1,10	2,23	1,59	0,74	1,74	0,50	0,41
2016 I	-	-	1,34	0,83	1,59	-	1,08	3,00	2,04	0,85	2,28	0,62	0,58
II	-	-	1,50	0,91	1,70	-	1,09	3,02	2,20	0,89	2,75	0,59	0,58
III	-	-	1,54	0,85	1,70	-	1,10	3,00	2,20	0,89	2,75	0,58	0,58
IV	5,17	-	1,99	0,74	1,60	-	1,10	3,00	2,20	0,88	2,75	0,60	0,58
V	3,08	-	1,08	1,05	-	-	1,16	-	-	0,89	-	0,62	0,63
Wskaźnik zmian w %													
$\frac{V\ 2016}{IV\ 2016}$	60	x	54	142	x	x	105	x	x	101	x	103	109
$\frac{V\ 2016}{V\ 2015}$	85	x	85	94	x	x	83	x	x	95	x	132	180

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne*	Marynaty	
2015 III		3 746	41 414	18 870	3 214
IV		3 142	31 305	15 563	2 247
V		3 596	30 087	14 032	2 442
VI		2 857	37 002	16 327	2 588
VII		2 494	52 695	22 197	11 223
VIII		4 019	53 020	22 154	12 469
IX		3 519	64 516	32 915	9 331
X		3 082	72 137	27 156	6 487
XI		2 903	59 341	26 597	4 279
XII		1 949	43 353	18 156	2 877
2015 I-XII		37 658	567 432	249 629	61 881
2016 I		2 689	38 317	38 317	2 398
II		2 887	42 638	15 266	2 908
III		3 531	36 935	14 634	3 355
Wskaźnik zmian w %					
$\frac{III\ 2016}{III\ 2015}$		94	89	78	104

*/w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015												2016			III 2016 III 2015 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II		III
Warzywa ogółem	40716	36155	41457	38742	40254	40319	42201	45236	41661	36537	28396	25385	457059	29454	31807	30566	74
Cebula	10439	11347	15029	14343	10238	6381	6462	8415	9027	9617	10173	8330	119801	10933	13458	11975	80
Kapusta	9629	9581	10511	10703	4697	2469	3000	2153	1753	3059	3521	2922	63998	2840	3068	3330	32
Marchew	5700	4120	3079	1978	2396	2047	2288	1651	1301	1494	1433	1715	29201	1756	976	1184	38
Ogórki	488	65	275	560	803	910	1304	1691	928	307	171	444	7945	416	207	192	70
Pomidory	377	502	700	4181	12217	15612	15258	15401	14758	10143	4283	2560	95991	1159	931	489	70
Kalafiorzy	560	511	556	376	825	5307	6066	4610	2432	2659	2128	530	26560	416	475	337	61
Przetwory ogółem	55300	57929	64313	54695	50509	50877	51355	47719	59377	62360	62863	52339	669637	51275	58914	55677	87
Susze	2738	2967	2928	2129	2700	2592	2859	2362	4989	3344	3162	1742	34511	2849	3186	2920	100
Marynaty	3149	3118	4444	3487	3623	3258	3726	3262	4480	4583	5332	4562	47024	3448	3972	4217	95
Konserwy	4221	5008	5386	4228	3486	4186	4402	4362	6121	6824	6376	4904	59504	3603	4055	4385	81
-kapusta kwasz.	1021	859	1140	939	712	711	569	366	620	916	1033	1061	9947	690	732	714	63
Mrożonki	38131	39122	42337	37372	32898	34135	31758	31139	37341	40092	39569	30883	434777	34040	39392	37134	88
Pieczarki i ich przetwory	24164	23340	28738	22780	24645	23054	22201	20018	22735	25329	26028	26117	289148	25073	26759	30223	105
Warzywa ogółem	12820	11902	14960	17956	27776	26242	21615	26282	32201	24748	15074	14765	246341	15107	15692	15531	104
Cebula	3427	3699	4552	4201	3991	3122	2953	3443	3720	4211	4279	3805	45402	4229	5329	4690	103
Kapusta	1402	1476	1981	2255	1437	722	676	548	613	906	1011	996	14023	1011	1104	1204	61
Marchew	1261	1079	966	868	1004	830	1005	583	482	600	526	724	9928	698	367	483	50
Ogórki	384	76	368	629	748	610	871	1283	792	307	197	356	6621	376	235	278	76
Pomidory	444	467	696	4695	11295	10494	7844	8922	15101	10492	3176	2430	76055	1129	926	587	84
Kalafiorzy	367	269	376	267	558	2608	3020	2685	1606	1815	1229	319	15120	345	375	387	103
Przetwory ogółem	37293	39970	46279	37884	38781	39115	38914	35253	42744	47111	47606	39457	490407	39569	42378	41545	90
Susze	4554	5180	5100	3478	4657	4808	4573	4335	5161	5479	5069	4309	56703	5191	5710	5199	102
Marynaty	2687	2827	3883	3025	3334	2964	3890	2923	4288	4316	4909	4368	43415	3269	3531	4000	103
Konserwy	3991	4793	5571	4275	4199	4788	4808	4529	6190	6996	6528	5228	61896	4067	4418	4820	87
-kapusta kwasz.	559	525	689	548	537	486	369	259	443	691	790	836	6731	504	584	563	82
Mrożonki	19252	19596	22397	19487	18191	19292	17029	16534	20093	22536	22633	18266	235307	19546	20565	19423	87
Pieczarki i ich przetwory	34510	32182	40714	32589	36866	33989	32206	30423	34539	37533	37484	36676	419711	36885	36068	40369	99

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015												2016			III 2016 III 2015 (%)		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II		III	
	54711	55721	72725	62570	49360	36379	25689	15 355	17764	26563	47364	55047	519248	57626	57866		68278	
Warzywa ogółem	5391	5480	7492	6133	8841	8021	5805	2 629	3545	6543	5109	4533	69523	4134	5365	6353	85	
Cebula	1566	222	1655	5349	1307	430	20	596	3936	2669	333	163	18245	484	739	1412	85	
Kapusta	578	1495	3411	4116	6698	8502	1706	41	115	192	282	904	28041	4001	4136	4408	129	
Marchew	8254	5111	5917	1762	717	2420	5158	4 947	2284	3538	6744	7234	54085	7127	6154	5590	94	
Ogórki	16719	19389	22305	17251	11791	7607	6304	2 954	2599	3655	13588	18172	142334	17898	16063	21035	94	
Pomidory	6094	6091	6779	4924	5281	4337	4179	647	502	2040	5563	5224	51661	4801	5017	5180	76	
Papryka	408	473	461	1562	539	261	206	148	808	398	504	411	6179	379	603	772	167	
Czosnek	16276	18667	21447	19544	18038	16416	19502	17 477	23207	25798	24692	24819	245884	18678	26522	25873	121	
Przetwory ogółem	2834	3319	3304	3295	3492	3137	3488	3 237	5042	5348	4960	4546	46002	4636	4678	4940	150	
Mrożonki	901	1148	1249	1177	1236	1225	1690	1 673	1935	3343	2426	2041	20045	2033	2638	2310	185	
Susze	1049	1304	1504	1141	1201	906	1139	1 175	1395	1798	1993	1572	16177	1140	1069	1727	115	
Marynaty	2755	3574	5824	3368	2696	2502	3458	2 672	4069	5361	6231	5698	48207	2560	3708	4407	76	
Konserwy	862	1448	2590	994	615	759	1373	839	1724	2679	3168	2478	19529	937	1779	1533	59	
-kukurydza konserv.	5607	6348	6143	7530	6262	5324	5285	4 698	6203	6181	5557	6919	72058	5122	10658	7459	121	
Koncentrat pomid.	56652	56322	70929	64182	48016	27432	18307	9 703	11654	22184	41863	49681	476926	49914	52417	73003	103	
Warzywa ogółem	711	967	1626	1286	2128	2078	1488	588	781	1155	1106	859	14773	1164	1938	2590	159	
Cebula	298	81	559	2928	565	171	7	182	583	291	66	54	5786	155	222	790	141	
Kapusta	299	509	1280	1927	3295	3320	746	58	112	157	198	412	12312	1456	1503	1786	140	
Marchew	6134	5694	5995	1670	497	1128	2354	1 908	1064	2685	5310	5120	39560	5310	5806	5168	86	
Ogórki	21351	21902	25110	21455	12600	7495	4902	2 571	3281	5726	13983	19739	160116	17221	16508	24766	99	
Pomidory	8080	7181	10145	9928	12978	7115	5361	764	469	2986	6264	6472	77742	7213	8879	11567	114	
Papryka	481	567	674	1952	803	555	418	383	1152	741	900	841	9467	719	1166	1532	227	
Czosnek	17309	19835	24162	22629	20129	18244	20585	17 673	24240	24658	23792	24745	258001	17745	23977	24848	103	
Przetwory ogółem	2233	2661	2493	2404	2430	2505	2615	2 433	3742	4007	3545	3485	34554	3277	3138	3375	135	
Mrożonki	2357	2732	3687	4139	3022	2881	3155	2 540	3073	3224	3216	2943	36968	2501	3179	3710	101	
Susze	1181	1481	1581	1384	1431	1097	1410	1 312	1562	1930	2267	1785	18420	1285	1223	1790	113	
Marynaty	3378	4470	7267	4626	4131	3486	4685	3 675	5578	6343	6740	7021	61401	3403	4036	4800	66	
Konserwy	808	1486	2600	1047	641	804	1348	862	1680	2580	2974	2370	19200	931	1606	1401	54	
-kukurydza konserv.	5386	5721	5943	7248	6115	5171	4774	4 392	5878	5614	4935	5768	66945	4571	9299	6764	114	
Koncentrat pomid.																		

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafiory	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2015 I	0,33	0,15	0,22	0,79	1,18	0,66	1,45	0,81	0,55	0,42
II	0,33	0,15	0,26	1,16	0,93	0,53	1,40	0,87	0,61	0,40
III	0,30	0,19	0,31	1,34	0,99	0,68	1,42	0,83	0,60	0,48
IV	0,29	0,21	0,44	1,12	1,12	0,71	1,42	0,84	0,58	0,47
V	0,39	0,31	0,42	0,93	0,92	0,68	1,51	0,92	0,75	0,51
VI	0,49	0,29	0,41	0,67	0,67	0,49	1,51	0,86	0,68	0,49
VII	0,46	0,23	0,44	0,67	0,51	0,50	1,47	1,09	0,65	0,44
VIII	0,41	0,25	0,35	0,76	0,58	0,58	1,59	0,89	0,71	0,45
IX	0,41	0,35	0,37	0,85	1,02	0,66	1,58	0,93	0,71	0,36
X	0,44	0,30	0,40	1,00	1,03	0,68	1,54	0,89	0,75	0,39
XI	0,42	0,29	0,37	1,15	0,74	0,58	1,50	0,86	0,76	0,37
XII	0,46	0,34	0,42	0,80	0,95	0,60	1,47	0,91	0,79	0,32
2015 I-XII	0,39	0,25	0,37	0,94	0,89	0,61	1,49	0,89	0,68	0,43
2016 I	0,39	0,36	0,40	0,90	0,97	0,83	1,53	0,90	0,73	0,37
II	0,40	0,36	0,38	1,14	0,99	0,79	1,40	0,87	0,80	0,32
III	0,39	0,36	0,41	1,45	1,20	1,15	1,38	0,87	0,79	0,38
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>	99	100	108	128	121	146	99	101	99	116
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	131	190	132	108	121	169	97	105	131	78

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych FM

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafiory gruntowe ^a
2014 I-XII	1,13	0,77	0,86	0,94	3,12	1,73	4,67	4,23	2,35
2015 I	0,70	0,53	0,81	0,67	-	-	10,58	-	-
II	0,71	0,67	0,87	0,66	-	-	10,94	-	-
III	0,77	0,79	1,09	0,69	10,47	-	10,47	12,45	-
IV	0,86	1,13	1,71	0,72	-	-	4,22	7,61	-
V	1,07	1,50	1,97	0,79	-	-	3,00	4,42	-
VI	1,46	1,64	2,13	0,97	2,20	-	1,95	2,94	2,16
VII	1,57	1,57	1,92	1,06	1,94	-	2,05	2,07	1,70
VIII	1,20	0,98	1,37	0,98	2,47	2,00	2,50	1,73	2,44
IX	1,17	1,21	1,39	0,94	2,01	1,35	2,67	3,05	3,05
X	1,24	1,14	1,34	0,92	-	-	3,35	4,32	4,25
XI	1,26	0,97	1,29	0,93	-	-	4,50	3,78	-
XII	1,26	0,94	1,32	0,92	-	-	6,17	4,76	-
2015 I-XII	1,11	1,09	1,43	0,85	3,82	1,68	5,20	4,71	2,72
2016 I	1,28	1,30	1,45	1,08	-	-	12,33	-	-
II	1,29	1,30	1,43	1,00	-	-	12,40	-	-
III	1,27	1,20	1,39	0,97	-	-	6,92	13,18	-
IV	1,32	1,14	1,36	0,97	-	-	4,55	6,90	-
V	1,28	1,06	1,46	0,98	-	-	2,96	3,67	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>V 2016</u> <u>IV 2016</u>	97	93	107	101	x	x	65	53	x
<u>V 2016</u> <u>V 2015</u>	120	71	74	124	x	x	99	83	x

^{xa} ceny za sztukę Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2015 IV	3,42	10,56	3,46	2,94	3,38	5,05	2,10
V	3,47	10,60	3,45	2,95	3,41	5,04	2,14
VI	3,50	10,63	3,31	2,88	3,31	5,00	2,13
VII	3,52	10,54	3,34	2,92	3,38	4,96	2,15
VIII	3,63	10,31	3,35	2,97	3,43	4,98	2,15
IX	3,76	10,37	3,45	3,04	3,49	4,96	2,17
X	3,73	9,94	3,53	3,06	3,50	4,85	2,14
XI	3,77	9,95	3,51	3,10	3,57	4,84	2,14
XII	3,79	9,97	3,45	3,09	3,57	4,68	2,13
2015 I-XII	3,58	10,38	3,44	3,00	3,42	4,95	2,13
I	3,82	9,94	3,29	3,17	3,61	4,69	2,59
II	3,80	9,87	3,35	3,21	3,64	4,68	2,02
III	3,80	9,79	3,22	3,17	3,51	4,69	2,02
IV	3,73	9,81	3,20	3,15	3,48	4,63	2,06
Wskaźnik zmian w %							
<u>IV 2016</u> <u>III 2016</u>	98	100	99	99	99	99	102
<u>IV 2016</u> <u>IV 2015</u>	109	93	92	107	103	92	98

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafioły*	Pieczarki
2015 II	1,53	1,14	1,62	1,39	3,22	4,54	9,62	8,13	-	7,63	7,53
III	1,52	1,24	1,88	1,39	3,30	4,85	9,49	7,66	-	6,82	7,46
IV	1,54	1,52	2,47	1,39	3,44	5,30	11,77	8,23	-	6,40	7,37
V	1,87	1,93	3,18	1,45	3,81	5,29	16,00	6,55	6,16	5,36	7,33
VI	2,73	2,16	3,56	2,07	4,42	5,43	11,03	4,66	3,77	3,71	7,43
VII	2,89	2,48*	3,35	2,36	5,55	5,24	9,34	3,64	3,30	2,89	7,48
VIII	2,42	2,65*	2,53	1,99	5,59	5,11	5,71	3,08	3,37	3,09	7,56
IX	2,20	1,94	2,40	1,87	5,37	4,97	5,16	4,14	3,72	4,10	7,79
X	2,19	1,85	2,33	1,83	4,93	5,09	5,69	5,51	4,73	4,36	7,64
XI	2,19	1,83	2,32	1,81	4,72	5,04	8,23	5,62	-	4,51	7,58
XII	2,20	1,83	2,25	1,80	4,66	5,02	8,59	6,61	-	4,36	7,65
2015 I-XII	2,07	1,64	2,45	1,72	4,35	5,02	9,19	5,99	4,18	5,05	7,54
I	2,24	1,93	2,34	1,88	4,66	5,34	10,53	7,51	-	5,60	7,64
II	2,31	2,00	2,42	1,89	4,62	5,30	12,18	7,43	-	6,08	7,47
III	2,31	1,97	2,39	1,89	4,59	5,48	14,32	7,69	-	7,08	7,41
IV	2,32	2,01	2,45	1,89	4,77	5,88	14,66	8,57	-	8,35	7,41
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2016</u> <u>III 2016</u>	100	102	103	100	104	107	102	111	x	118	100
<u>IV 2016</u> <u>IV 2015</u>	151	132	99	136	139	111	125	104	x	130	101

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2015 II	5,54	15,00	8,44	9,40	8,46	10,45	3,80	6,33	9,11	4,13
III	5,50	14,85	8,52	9,32	8,40	10,45	3,76	6,30	9,14	4,11
IV	5,52	14,75	8,48	9,26	8,36	10,50	3,82	6,23	9,00	4,18
V	5,54	14,65	8,54	9,38	8,42	10,45	3,83	6,28	9,00	4,21
VI	5,56	14,60	8,52	9,46	8,44	10,45	3,82	6,33	8,94	4,22
VII	5,59	14,70	8,52	9,42	8,44	10,50	3,80	6,28	9,03	4,22
VIII	5,60	14,55	8,54	9,50	8,48	10,40	3,82	6,23	8,97	4,23
IX	5,57	14,50	8,48	9,40	8,48	10,50	3,79	6,25	9,00	4,22
X	5,61	14,65	8,40	9,50	8,48	10,45	3,80	6,23	9,11	4,21
XI	5,62	14,55	8,48	9,36	8,40	10,45	3,80	6,23	8,97	4,19
XII	5,66	14,65	8,50	9,48	8,26	10,40	3,77	6,10	8,77	4,14
2015 I-XII	5,58	14,71	8,50	9,41	8,43	10,45	3,80	6,26	9,01	4,18
I	5,96	14,65	8,46	9,50	8,72	10,55	3,79	6,20	8,97	4,14
II	5,99	14,95	8,44	9,48	8,78	10,70	3,79	6,23	9,00	4,08
III	6,01	14,95	8,44	9,60	8,40	10,75	3,77	6,23	8,89	4,10
IV	5,99	15,00	8,38	9,68	8,50	10,80	3,75	6,30	8,91	4,09
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV2016</u> III 2016	100	100	99	101	101	100	99	101	100	100
<u>IV 2016</u> IV 2015	109	102	99	105	102	103	98	101	99	98

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

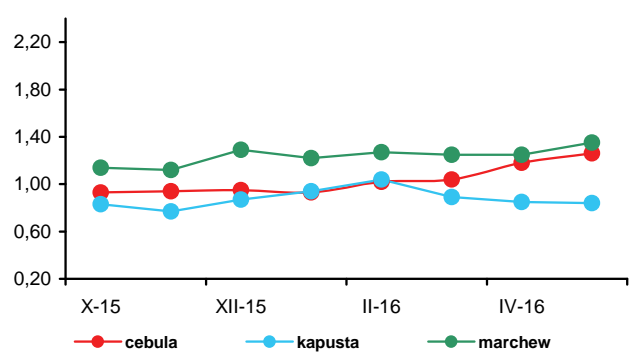
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

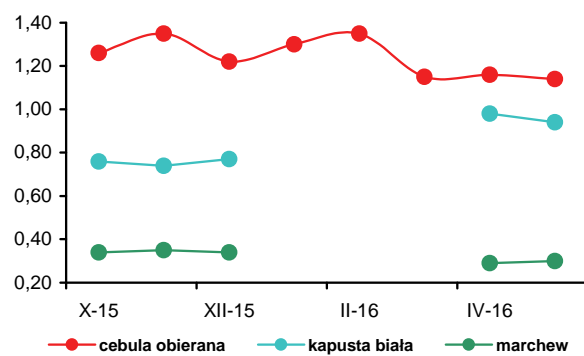
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafiory
2014 XI	72	58	46	44	-	-
XII	78	55	47	38	-	-
2015 I	65	68	45	46	-	-
II	68	72	55	44	48	52
III	79	85	85	42	-	-
IV	85	89	88	46	59	-
V	87	87	85	44	44	41
VI	85	79	75	45	58	45
VII	88	88	81	49	65	61
VIII	89	86	82	51	-	-
IX	88	91	81	50	-	-
X	81	87	76	53	-	-
XI	79	80	75	48	-	-
XII	81	85	77	55	-	-
2016 I	85	88	78	51	-	-
II	87	89	79	54	65	-
III	89	91	80	55	70	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i Markt Woche Grosshandelsabgabepreise Obst und Gemüse – Agramarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy

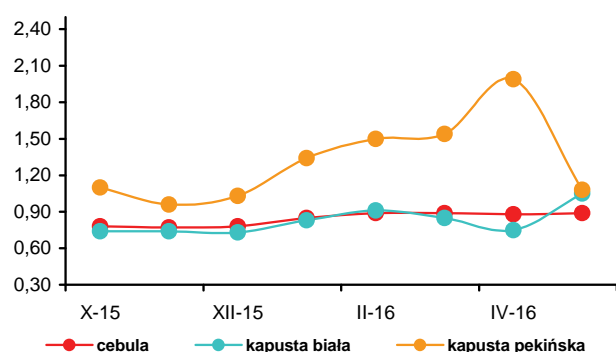
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

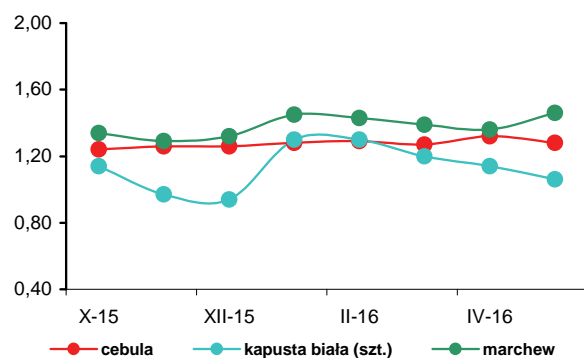
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

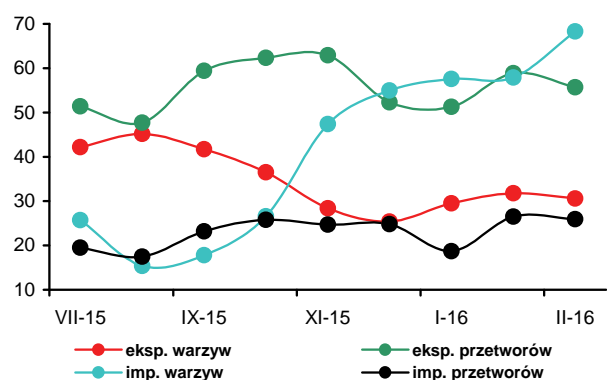
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

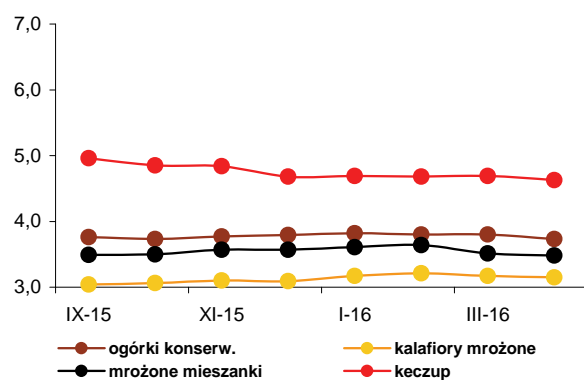
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

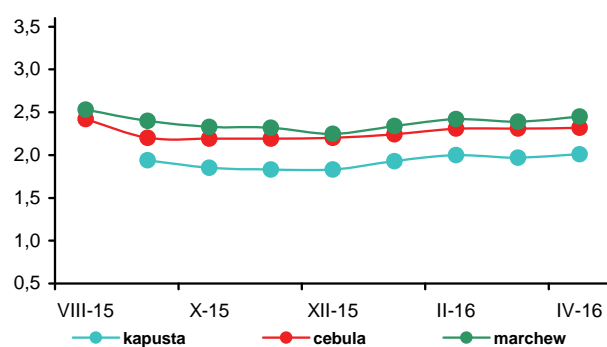
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

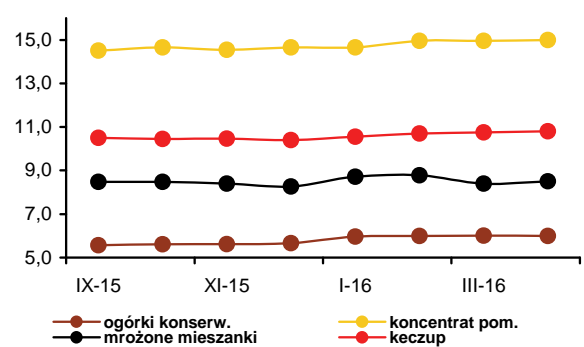
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

W maju 2016 r., w porównaniu z majem poprzedniego roku, średnie ceny oferowane za jabłka na rynkach hurtowych były niższe o 31%, przez firmy eksportujące o 47%, a w spółdzielniach ogrodniczych o 50%. Zakłady przetwórcze za jabłka do tłoczenia płaciły o 38% mniej. Cena gruszek na rynku hurtowym (częściowo pochodzących z importu) obniżyła się o 11%, a w skupie w spółdzielniach ogrodniczych o 39%. Na rynkach hurto-

wych podrożały natomiast cytryny (o 86%), pomarańcze (o 14%), truskawki, mandarynki i winogrona (po 4%), a także banany (o 3%).

W maju br. w porównaniu z kwietniem 2016 r. ceny jabłek na rynkach hurtowych zwiększyły się o 5%, a w skupie na eksport o 12%. Nie zmieniły się oferowane przez zakłady przetwórcze ceny za jabłka do tłoczenia na sok. Potaniały natomiast o 2% jabłka skupowane przez spółdzielnie ogrodnicze. Na rynkach hurtowych obniżyły się ceny pomarańcz (o 19%), bananów (o 4%) oraz gruszek i winogron (po 2%). Zwiększyły się ceny mandarynek (o 12%) i cytryn (o 43%).

Średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów w kwietniu 2016 r. w relacji do kwietnia 2015 r. były wyższe o 8,6%, przy nieznacznym (o 0,6%) wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych. Najbardziej zwiększyły się ceny owoców jagodowych (o 16,4%), pestkowych (o 14,8%) oraz cytrusowych (o 13,2%). Jabłka podrożały o 9,8%, owoce suszone i orzechy o 2,6%, a banany o 0,3%. Przetwory owocowe były droższe o 4,2%, a owoce mrożone potaniały o 0,2%.

W firmach średnich i dużych produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w marcu 2016 r. w relacji do marca 2015 r. była większa o 27%. Produkcja soków pitnych produkowanych z jabłek zwiększyła się o 31%, pozostałych soków pitnych warzywnych i owocowo-warzywnych o 32%, a wytwarzanych z owoców cytrusowych o 13%. Mniejsza była natomiast produkcja soków zagęszczonych (o 55%), owoców mrożonych (o 11%), kompotów i owoców pasteryzowanych (o 4%), a także dżemów (o 1%). W okresie I-III 2016 r. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych

zwiększyła się w relacji do analogicznego okresu 2015 r. o 6% do 150,0 tys. ton. Zwiększyła się produkcja soków pitnych wytwarzanych z jabłek (o 12%), pozostałych soków pitnych warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych o 5%, a cytrusowych o 2%. Produkcja soków zagęszczonych zmniejszyła się o 55%, dżemów o 32%, owoców mrożonych o 10%, a kompotów i owoców pasteryzowanych o 1%,

Średnie ceny zbytu pitnych soków jabłkowych w kwietniu 2016 r. były wyższe niż w kwietniu 2015 r. o 15%, a pitnych soków pomarańczowych spadły o 2%. Ceny zbytu dżemów produkowanych z truskawek zwiększyły się o 4%, a z czarnych porzeczek obniżyły się o 2%.

Wolumen eksportu owoców świeżych w marcu 2016 r. wobec marca 2015 r. był większy o 7%, a przetworów owocowych zmniejszył się o 12%. O wzroście eksportu owoców świeżych zdecydowało zwiększenie zagranicznej sprzedaży jabłek (o 5%) oraz gruszek (o 79%). W grupie przetworów owocowych do spadku eksportu przyczyniło się ograniczenie eksportu zagęszczonego soku jabłkowego (o 34%), a także mrożonek owocowych (o 15%). W wyniku wzrostu cen eksportowych jabłek i spadku cen gruszek wpływy z ich sprzedaży za granicą, podobnie jak wolumen zwiększyły się o 7% do 54,1 mln euro. Z powodu zwiększenia cen eksportowych skoncentrowanego soku jabłkowego i przetworów puszkowanych, wpływy z eksportu przetworów owocowych obniżyły się mniej niż wolumenu sprzedaży (o 5% do 93,4 mln euro). Import owoców świeżych zmniejszył się o 9% do 111,2 tys. ton, głównie z powodu zmniejszonego przywozu owoców cytrusowych (o 14%), przy większym imporcie bananów (o 5%). Import przetworów owocowych zmniejszył się o 11% do 32,2 tys. ton. W marcu br. ujemne saldo obrotów owocami i ich przetworami nieco poprawiło się i wyniosło 17,0 mln euro, wobec ujemnego 17,7 mln euro w marcu 2015 r. W I kwartale 2016 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 21,3 mln euro, wobec ujemnego 42,9 mln euro w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wartość eksportu zwiększyła się o 4% do 418,6 mln euro, a importu zmniejszyła się o 2% do 439,9 mln euro.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg) ^a

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2015 III	0,97	3,15	-	-	-	-	-
IV	1,39	3,65	-	-	-	-	-
V	2,01	4,49	9,13	-	-	-	-
VI	2,01	3,50	3,29	-	-	-	-
VII	2,02	-	3,91	4,00	4,55	1,83	2,18
VIII	1,49	1,95	-	3,00	3,48	1,66	1,55
IX	1,38	1,96	-	-	-	1,69	1,72
X	1,13	2,17	-	-	-	-	2,66
XI	1,11	2,37	-	-	-	-	3,03
XII	1,10	2,37	-	-	-	-	-
2015 I-XII	1,34	2,80	3,52	3,88	4,02	1,73	2,23
2016 I	1,08	2,42	-	-	-	-	-
II	1,05	2,44	-	-	-	-	-
III	1,05	2,63	-	-	-	-	-
IV	1,03	2,63	-	-	-	-	-
V	1,01	2,74	5,46	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>V 2016</u> <u>IV 2016</u>	98	104	x	x	x	x	x
<u>V 2016</u> <u>V 2015</u>	50	61	60	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg) ^a

Miesiące	Jablka przemysłowe	Truskawki i bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2015 III	0,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,39	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	2,72	1,64	1,60	0,80	5,55	-	-	-	-
VII	0,33	2,58	-	1,70	0,62	5,22	-	1,76	1,31	-
VIII	0,35	-	-	-	-	7,72	0,75	1,63	1,03	1,04
IX	0,50	-	-	-	-	9,95	0,92	-	-	1,56
X	0,51	-	-	-	-	10,15	-	-	-	1,73
XI	0,44	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,43	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2015 I-XII	0,38	2,65	1,64	1,65	0,71	7,72	0,84	1,70	1,17	1,44
2016 I	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,24	-	1,17	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>V 2016</u> <u>IV 2016</u>	100	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>V 2016</u> <u>V 2015</u>	62	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2015 III ^a	0,96	1,35	1,20	0,99	0,94	0,97	0,95	-	-	-	-	-
IV ^a	1,47	2,00	1,68	1,57	1,51	1,51	1,51	-	-	-	-	-
V ^a	1,80	2,45	2,05	1,95	1,88	1,89	1,89	-	-	-	-	-
VI ^a	1,68	2,50	2,00	1,79	1,75	1,76	1,77	-	-	4,52	6,50	-
VII ^a	1,80	-	-	1,86	1,87	1,83	1,80	-	-	9,00	6,56	-
VIII	1,33	-	-	1,88	1,88	1,85	-	1,80	-	10,00	7,50	1,38
IX	1,04	1,46	1,30	0,98	0,98	0,98	0,96	1,85	1,83	-	-	1,90
X	0,92	1,35	1,15	0,86	0,86	0,97	0,95	1,83	2,13	-	-	2,38
XI	0,94	1,41	1,26	0,93	0,91	0,98	0,94	2,00	2,50	-	-	-
XII	0,94	1,59	1,35	0,95	0,92	0,97	0,99	2,13	2,50	-	-	-
2015 I-XII	1,18	1,64	1,40	1,24	1,22	1,24	1,18	2,04	2,26	7,84	6,85	1,89
2016 I	0,93	1,54	1,35	0,90	0,89	0,95	0,98	2,17	2,50	-	-	-
II ^a	0,95	1,52	1,36	0,86	0,89	0,95	0,98	2,22	2,50	-	-	-
III ^a	0,88	1,41	1,35	0,89	0,87	0,94	0,98	-	-	-	-	-
IV ^a	0,85	1,33	1,13	0,78	0,81	0,84	0,84	-	-	-	-	-
V ^a	0,95	1,34	1,15	0,80	0,82	0,86	0,86	-	-	7,00	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>V 2016</u> <u>IV 2016</u>	112	101	102	103	101	102	102	x	x	x	x	x
<u>V 2016</u> <u>V 2015</u>	53	55	56	41	44	46	46	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2015 II	7 364	7 836	25 107	14 497	17 996	3 372	4 247
III	9 576	12 631	29 288	17 071	18 027	3 695	5 228
IV	9 610	11 510	22 786	9 033	16 573	3 522	4 819
V	13 166	10 110	25 290	5 556	15 282	2 567	4 814
VI	10 346	10 556	26 152	6 621	84 335	3 092	5 003
VII	9 509	9 752	40 985	15 498	106 367	2 836	5 941
VIII	9 993	10 208	40 672	20 519	56 033	2 656	5 153
IX	21 674	11 123	37 539	44 874	32 899	3 285	4 733
X	28 297	10 847	31 794	84 478	19 268	3 140	4 897
XI	21 675	11 323	28 166	65 288	15 994	1 646	5 553
XII	15 820	14 309	26 532	12 968	14 084	1 483	4 627
2015 I-XII	170 371	131 006	360 027	315 266	413 129	34 449	54 576
2016 I	7 598	8 992	23 844	7 383	14 327	1 627	4 227
II	13 843	8 477	21 669	7 544	16 818	1 666	4 666
III	12 520	14 312	38 792	7 742	16 080	3 672	5 014
Wskaźniki zmian (%)							
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>	90	169	179	103	96	220	107
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	131	113	132	45	89	99	96

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego), b/ ze względu na zmiany w klasyfikacji GUS dane z 2011 r. nie są porównywalne z danymi w latach poprzednich Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015*												2016*			<u>III 2016</u>	<u>III 2015</u>	(%)
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III		
	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	tony	
Owoce świeże	145 105	143 148	152 750	120 669	125 584	82 400	68 185	39 506	37 135	46 783	71 629	80 069	1 112 962	109 323	151 042	164 196	107	
Jabłka	126 027	132 588	141 698	111 622	116 753	58 070	28 452	15 069	18 617	34 403	51 843	53 659	888 800	89 484	132 669	149 075	105	
Gruszki	5 119	1 802	2 819	2 055	859	452	286	499	2 314	3 425	4 196	3 377	27 204	6 527	6 147	5 047	179	
Truskawki	232	368	381	327	382	10 254	3 018	359	265	335	363	118	16 402	140	297	290	76	
Śliwki	5	5	46	63	24	184	347	2 902	2 567	445	34	8	6 631	9	22	19	41	
Maliny	660	289	360	282	203	147	4 907	4 382	5 109	1 045	330	144	17 858	183	124	98	27	
Wiśnie	43	-	-	-	-	851	8 345	3 068	97	30	-	43	12 476	126	196	156	x	
Przetwory owocowe	76 032	78 654	89 279	77 006	70 274	79 391	83 501	76 664	74 640	84 097	85 712	62 193	937 443	66 397	70 765	78 528	88	
Zagęszczony sok jabłkowy	28 787	27 990	30 069	25 007	21 164	22 456	22 895	17 406	16 968	29 013	30 255	17 729	289 739	18 962	17 951	19 860	66	
Truskawki w puszkach	588	614	676	723	653	620	695	895	642	680	733	585	8 104	692	797	981	145	
Wiśnie w puszkach	557	444	477	364	310	408	458	757	352	408	464	242	5 240	347	309	671	141	
Dżemy	2 048	2 389	2 355	1 987	1 972	2 485	2 858	2 864	3 479	2 839	2 581	2 314	30 172	2 187	2 487	2 449	104	
Mrożonki	28 226	30 951	35 993	30 887	30 371	32 284	34 534	33 263	30 456	28 640	28 767	19 556	363 930	27 134	29 178	30 595	85	
Owoce świeże	41 347	41 762	50 772	49 170	58 855	47 720	57 049	52 937	46 415	28 573	33 390	38 088	546 078	40 774	52 530	54 145	107	
Jabłka	27 766	31 991	39 886	40 143	49 525	25 462	12 666	5 119	6 150	11 640	17 501	18 268	286 117	26 635	38 782	42 546	107	
Gruszki	2 257	888	1 866	1 428	517	241	195	295	1 207	1 792	2 051	1 686	14 423	2 778	3 009	2 579	138	
Truskawki	203	341	428	242	531	9 591	2 803	993	279	329	289	118	16 147	161	294	312	73	
Śliwki	11	8	94	109	41	156	256	1 668	1 610	358	28	9	4 347	18	34	44	47	
Maliny	1 175	594	711	621	424	498	7 338	8 843	13 893	3 402	1 238	533	39 270	650	370	273	38	
Wiśnie	30	-	-	-	-	597	4 978	1 819	69	29	-	48	7 568	116	171	130	x	
Przetwory owocowe	84 679	86 846	98 871	85 406	80 927	94 943	97 093	97 204	105 347	113 302	104 344	76 842	1 125 804	87 639	90 095	93 443	95	
Zagęszczony sok jabłkowy	23 616	22 751	25 211	21 372	18 181	19 189	19 087	15 311	16 354	31 448	32 423	20 068	265 009	22 511	20 617	22 864	91	
Truskawki w puszkach	829	875	927	1 106	932	888	945	1 163	845	1 020	1 012	796	11 339	978	1 245	1 299	140	
Wiśnie w puszkach	779	519	622	440	403	490	543	793	475	494	561	366	6 485	405	395	771	124	
Dżemy	3 107	3 782	3 871	3 130	3 099	4 068	4 381	5 241	7 620	5 424	4 742	3 873	52 340	4 036	3 519	3 780	98	
Mrożonki	35 034	36 713	43 314	37 191	36 640	37 321	39 093	41 298	40 520	38 040	35 593	25 326	446 083	35 345	35 612	35 357	82	

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwa Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2015*												2016*			III 2016 III 2015 (%)	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II		III
Owoce świeże	128 756	112 642	121 764	103 455	104 324	105 591	144 506	152 263	99 135	106 669	117 468	137 473	1 434 047	114 848	105 146	111 209	91
Banany	31 431	32 707	33 523	32 018	33 180	24 668	31 730	33 974	23 423	33 264	34 845	32 549	377 312	27 029	35 439	35 033	105
Owoce cytrusowe	74 443	56 670	56 505	40 068	26 343	13 794	14 435	14 032	14 360	29 972	48 634	81 482	470 740	66 520	48 841	48 672	86
Brzoskwinie i nekt.	9	44	105	175	3 738	17 444	35 565	35 516	15 648	1 744	9	11	110 009	13	85	100	95
Winiogrona	3 945	4 948	5 847	6 032	4 193	1 561	5 356	16 322	19 533	16 421	9 469	3 774	97 401	3 814	2 306	3 673	63
Arbuzy	306	472	1 416	2 561	10 285	28 522	36 662	31 786	7 423	1 077	659	306	121 475	306	301	1 287	91
Jabłka	763	965	2 134	2 163	3 095	3 610	3 464	2 186	1 515	3 780	1 983	757	26 415	490	615	1 171	55
Przetwory razem	33 776	33 589	36 036	27 229	23 614	26 759	34 703	30 396	37 282	31 860	33 373	30 609	379 227	32 729	24 262	32 154	89
Soki zagęszczone	20 799	19 685	18 858	14 053	10 447	13 455	13 780	12 649	16 261	13 882	14 514	12 583	180 968	18 931	9 269	13 871	74
-sok pomarańczowy	2 633	2 215	3 163	2 921	2 547	2 528	2 473	2 492	2 366	2 188	2 585	3 658	31 770	2 111	2 390	3 457	109
Mrożonki	2 427	3 411	2 916	3 085	3 227	3 583	7 917	6 693	8 222	4 981	4 816	4 098	55 377	3 331	3 512	4 581	157
Susze	1 272	1 103	1 647	947	684	794	590	1 212	1 920	2 176	2 715	1 843	16 903	785	842	951	58
Dżemy	581	893	1 034	910	627	710	851	1 073	1 086	880	995	862	10 501	985	896	937	91
Przetwory puszkow.	8 482	8 189	11 464	8 137	8 562	8 085	11 439	8 679	9 616	9 654	10 154	11 004	113 464	8 475	9 661	11 595	101
-ananasy	781	1 325	1 982	1 457	1 514	853	1 451	802	1 533	914	1 069	1 517	15 200	1 454	906	1 988	100
-brzoskwinie	1 386	2 141	2 448	1 382	1 349	1 449	1 695	1 627	2 085	1 817	2 794	2 791	22 964	1 083	2 047	2 594	106
Owoce świeże	96 788	95 585	110 737	97 239	101 142	90 697	103 319	109 125	93 179	104 893	105 394	109 684	1 217 782	95 020	89 466	103 651	94
Banany	20 709	24 118	27 762	24 856	23 079	17 398	19 825	19 566	14 663	18 622	17 240	16 796	244 634	18 840	24 517	25 838	93
Owoce cytrusowe	42 379	32 768	33 382	25 181	21 208	13 007	16 332	17 050	15 613	28 299	33 922	53 765	332 906	43 547	31 229	32 935	99
Brzoskwinie i nekt.	16	48	174	224	4 360	16 190	23 297	22 682	10 385	1 199	6	20	78 601	16	133	190	109
Winiogrona	6 196	7 879	10 101	10 195	7 004	2 968	6 940	13 758	17 535	17 477	12 091	6 435	118 578	6 205	4 179	6 767	67
Arbuzy	292	495	1 091	1 963	6 252	9 225	6 888	6 586	1 616	394	355	224	35 382	224	268	825	76
Jabłka	622	735	1 176	1 192	1 996	2 714	2 152	1 091	870	1 187	1 250	612	15 597	442	467	887	75
Przetwory razem	45 107	42 328	56 598	49 139	49 262	56 117	62 929	54 869	67 879	61 775	58 963	54 108	659 074	52 485	38 332	60 968	108
Soki zagęszczone	13 821	11 720	14 729	16 298	13 200	16 055	17 215	14 341	18 110	15 808	16 346	16 142	183 786	21 144	12 004	16 708	113
-sok pomarańczowy	4 612	3 951	5 916	5 373	4 759	4 526	4 316	4 706	4 100	3 851	4 502	6 516	57 128	3 868	3 966	5 848	99
Mrożonki	4 524	5 546	6 367	6 034	6 453	6 057	14 671	11 034	13 323	8 928	8 427	7 012	98 378	6 074	6 309	8 301	130
Susze	4 474	4 684	4 591	4 076	2 860	3 099	2 297	3 927	6 422	7 579	8 672	5 615	58 295	2 887	3 230	3 424	75
Dżemy	1 068	1 385	1 758	1 694	1 031	1 473	1 455	1 785	1 851	1 500	1 540	1 434	17 928	1 259	1 274	1 642	93
Przetwory puszkow	20 709	18 495	28 869	20 743	25 528	29 124	26 931	23 598	27 838	27 379	23 564	23 556	296 336	20 567	15 299	30 394	105
-ananasy	851	1 376	2 151	1 648	1 664	1 082	1 593	978	1 770	1 128	1 350	1 895	17 487	1 633	1 074	2 302	107
-brzoskwinie	1 207	1 689	2 024	1 216	1 073	1 248	1 180	1 287	1 701	1 415	2 355	2 299	18 695	951	1 588	2 132	105

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2015 II	0,24	0,49	0,93	0,54	2,05	-	1,11	0,68	0,81	1,43	1,17
III	0,28	0,66	1,12	0,67	1,98	-	1,09	0,74	0,84	1,37	1,30
IV	0,36	0,69	0,74	0,75	2,20	-	1,10	0,80	0,85	1,53	1,21
V	0,42	0,60	1,39	1,05	2,09	-	1,11	0,77	0,86	1,43	1,30
VI	0,44	0,53	0,94	0,71	3,39	0,70	1,08	0,82	0,85	1,43	1,20
VII	0,45	0,68	0,93	0,51	1,50	0,60	1,14	0,71	0,83	1,36	1,19
VIII	0,34	0,59	2,76	0,57	2,02	0,59	1,18	0,79	0,88	1,30	1,05
IX	0,33	0,52	1,05	0,35	2,72	0,71	1,29	0,79	0,96	1,32	1,35
X	0,34	0,52	0,98	1,00	3,26	0,94	1,15	0,72	1,08	1,50	1,21
XI	0,34	0,49	0,80	0,35	3,75	-	1,13	0,69	1,07	1,38	1,21
XII	0,34	0,50	1,00	-	3,70	1,11	1,30	0,69	1,13	1,36	1,51
2015 I-XII	0,32	0,53	0,98	0,52	2,20	0,61	1,14	0,75	0,91	1,40	1,24
2016 I	0,30	0,43	1,15	1,44	3,56	0,92	1,20	0,80	1,19	1,41	1,17
II	0,29	0,49	0,99	0,67	2,99	0,87	1,20	0,70	1,15	1,56	1,28
III	0,29	0,51	1,08	0,71	2,79	0,83	1,11	0,63	1,15	1,32	1,15
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>	100	104	109	106	93	95	93	90	100	85	90
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	104	77	96	106	141	x	102	85	137	96	88

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2015 IV	1,68	1,70	1,78	1,72	1,77	3,08	-	-	-	-	4,97	4,56	4,57	3,65	10,81
V	2,15	1,95	2,20	2,15	1,95	3,31	11,58	-	-	-	4,59	5,33	4,66	3,75	10,54
VI	2,35	2,30	2,38	2,37	2,36	3,31	3,81	-	6,91	-	4,45	6,48	4,80	3,85	14,82
VII	2,39	-	-	-	-	3,41	5,14	3,61	7,04	2,38	4,26	7,32	5,40	4,56	11,74
VIII	1,92	-	-	-	-	2,79	8,11	3,05	9,04	2,36	3,83	8,38	6,24	4,64	5,17
IX	1,67	1,68	1,74	1,72	1,70	2,87	9,21	-	-	2,27	3,92	8,40	6,85	4,71	5,00
X	1,65	1,64	1,69	1,63	1,64	2,93	12,41	-	-	-	4,18	7,80	6,86	4,80	5,41
XI	1,64	1,62	1,65	1,63	1,62	2,85	-	-	-	4,01	3,91	6,79	5,51	5,01	6,35
XII	1,54	1,52	1,55	1,54	1,55	2,83	-	-	-	-	3,92	6,50	4,60	4,01	8,86
2015 I-XII	1,70	1,57	1,64	1,62	1,59	2,98	8,38	3,33	7,66	2,76	4,36	6,19	5,18	4,16	9,07
2016 I	1,50	1,52	1,54	1,56	1,52	2,79	-	-	-	-	4,50	6,59	4,39	3,66	10,29
II	1,49	1,50	1,51	1,55	1,48	2,87	-	-	-	-	4,81	6,55	4,44	3,66	10,80
III	1,44	1,42	1,47	1,48	1,45	2,82	-	-	-	-	4,95	6,35	4,62	3,72	11,82
IV	1,42	1,41	1,45	1,47	1,40	3,00	-	-	-	-	4,95	6,93	4,31	5,25	10,25
V	1,49	1,45	1,49	1,51	1,48	2,95	12,04	-	-	-	4,73	9,90	4,84	4,27	11,01
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>V 2016</u> <u>IV 2016</u>	105	103	103	103	106	98	x	x	x	x	96	143	112	81	98
<u>V 2016</u> <u>V 2015</u>	69	74	68	70	76	89	104	x	x	x	103	186	104	114	104

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2015 II	8,33	8,77	2,02	2,58
III	8,37	8,87	2,00	2,57
IV	8,17	9,10	1,97	2,63
V	8,13	9,07	2,00	2,67
VI	8,30	9,07	1,97	2,66
VII	8,27	9,00	1,99	2,69
VIII	8,30	9,03	2,00	2,63
IX	8,27	9,17	1,99	2,61
X	8,07	8,90	2,08	2,64
XI	8,10	8,67	2,14	2,62
XII	8,07	8,37	2,18	2,59
2015 I-XII	8,23	8,89	2,03	2,62
2016 I	8,30	8,60	2,22	2,59
II	8,20	9,03	2,27	2,60
III	8,03	9,23	2,25	2,59
IV	7,97	9,47	2,26	2,59
Wskaźniki zmian cen (%)				
<u>IV 2016</u> III 2016	99	103	100	100
<u>IV 2016</u> IV 2015	98	104	115	98

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2015 II	1,98	4,87	-	-	-	-	11,90	5,38	4,45	5,48	5,45
III	2,03	5,04	-	-	-	-	12,15	5,53	4,36	5,54	5,70
IV	2,36	5,49	-	-	-	-	13,13	5,50	4,49	5,77	5,89
V	3,00	6,24	-	32,57	13,90	-	13,05	5,25	4,64	6,53	5,99
VI	3,38	6,69	-	13,52	5,73	-	14,36	5,08	4,90	7,59	6,45
VII	3,56	6,82	5,91	10,54	7,08	17,16	12,66	4,87	5,39	8,46	7,56
VIII	3,37	6,05	3,98	-	11,16	17,46	7,52	4,44	5,85	9,61	8,58
IX	2,99	4,97	3,80	-	-	18,82	6,42	4,48	5,87	10,0	8,64
X	2,81	4,74	4,64	-	-	-	7,04	4,68	5,81	8,52	8,23
XI	2,70	4,84	-	-	-	-	8,44	4,50	5,50	7,34	6,43
XII	2,66	4,89	-	-	-	-	11,48	4,40	4,77	7,08	4,98
2015 I-XII	2,74	5,45	4,58	18,88	9,47	17,82	10,91	4,91	5,05	7,31	6,58
2016 I	2,64	5,09	-	-	-	-	12,71	4,79	4,73	7,55	5,23
II	2,65	5,09	-	-	-	-	13,46	5,38	4,64	7,67	5,68
III	2,62	5,21	-	-	-	-	14,34	5,54	4,60	7,90	6,18
IV	2,60	5,29	-	-	-	-	13,65	5,50	4,86	8,18	6,30
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2016</u> III 2016	99	102	x	x	x	x	95	99	106	104	102
<u>IV 2016</u> IV 2015	110	96	x	x	x	x	104	100	108	142	107

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2015 II	13,33	3,75	4,40	16,34	7,38	6,31
III	13,31	3,73	4,40	16,30	7,40	6,25
IV	13,53	3,72	4,42	15,82	7,52	6,25
V	13,58	3,74	4,40	15,98	7,54	6,22
VI	13,56	3,66	4,39	15,82	7,76	6,22
VII	13,39	3,70	4,42	15,92	7,88	6,19
VIII	13,42	3,67	4,37	15,86	7,94	6,19
IX	13,31	3,63	4,35	15,84	8,04	6,16
X	13,25	3,67	4,35	15,88	8,14	6,16
XI	13,31	3,67	4,28	16,00	8,26	6,14
XII	13,28	3,63	4,28	15,70	8,26	6,06
2015 I-XII	13,39	3,69	4,37	16,00	7,78	6,20
2016 I	13,17	3,66	4,32	15,74	8,38	6,16
II	13,31	3,65	4,33	15,72	8,40	6,26
III	13,19	3,63	4,29	15,84	8,42	6,14
IV	13,25	3,65	4,28	15,64	8,44	6,16
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>IV 2016</u> <u>III 2016</u>	100	101	100	99	100	100
<u>IV 2016</u> <u>IV 2015</u>	98	98	97	99	112	99

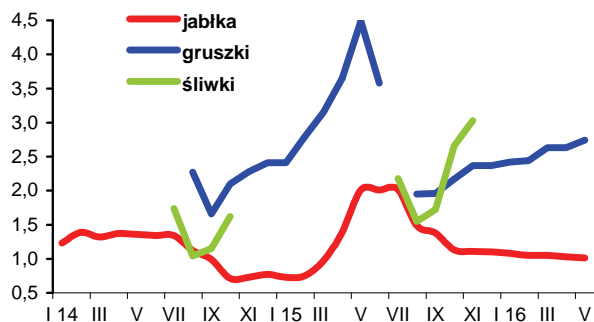
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

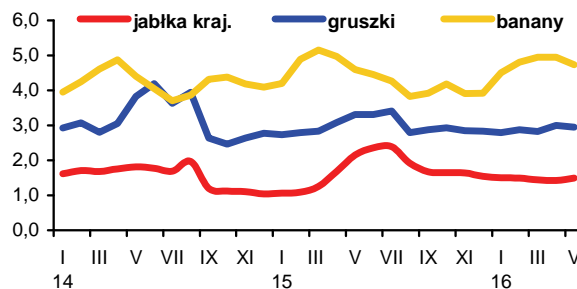
Miesiące	Jabłko odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2014 X	56	68	-	55	54	-
XI	55	72	-	51	48	-
XII	56	66	-	49	47	-
2015 I	49	68	-	57	54	-
II	55	70	-	48	49	-
III	79	75	-	51	50	-
IV	82	76	79	44	46	-
V	88	78	75	46	55	-
VI	79	75	-	48	48	42
VII	-	66	68	45	59	42
VIII	-	68	-	44	55	32
IX	66	74	-	42	53	48
X	73	72	-	45	58	-
XI	68	70	-	40	54	-
XII	59	73	-	50	54	-
2016 I	57	75	-	51	58	-
II	51	77	-	59	73	-
III	48	74	-	65	82	-
IV	49	72	-	69	87	-
V	51	73	-	72	89	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i Markt Woche Grosshandelsabgabepraise Obst und Gemuse – Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH (AMI) z poszczególnych miesięcy.

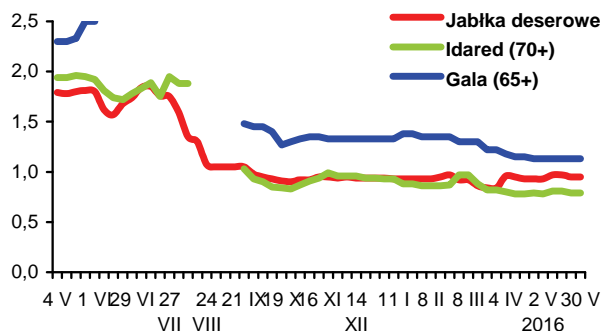
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2014 - 2016 r. (zł/kg)

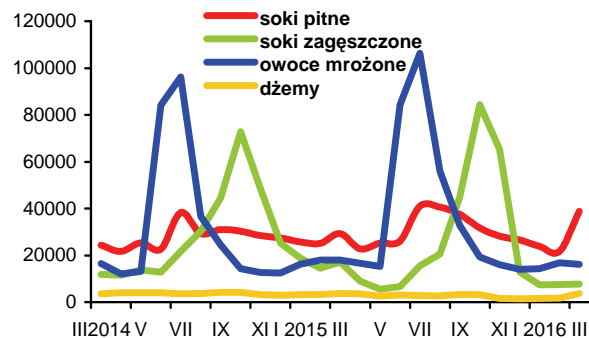
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2014 -2016 (zł/kg)

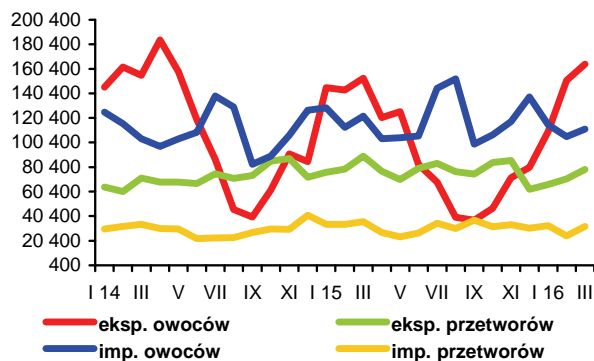
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od V 2015 r. do V 2016 r. (zł/kg)

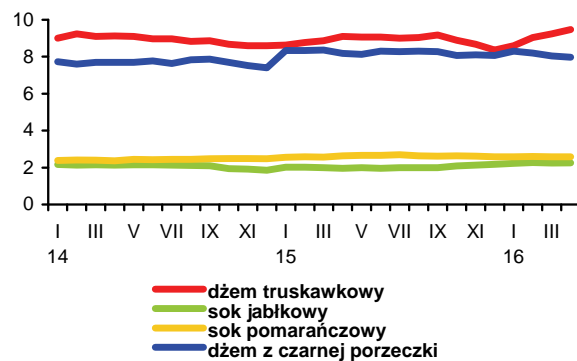
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2014 - 2016 r. (tony)

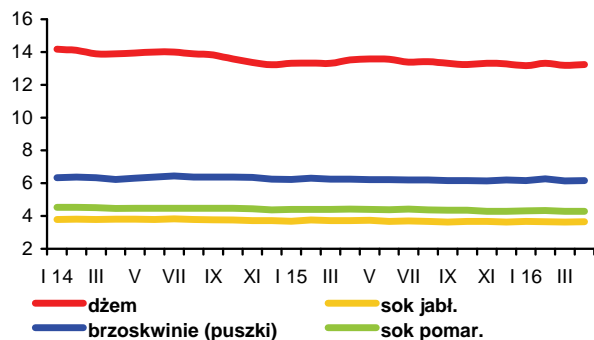
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2014 - 2016 r. (tony)

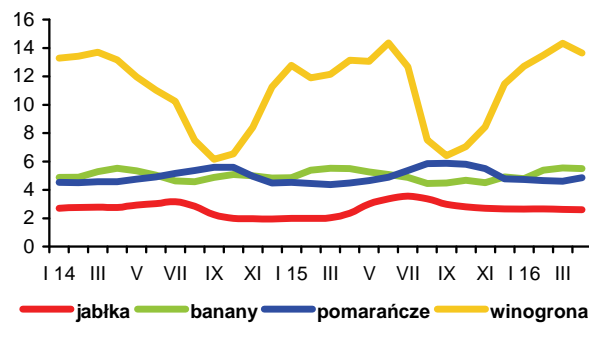
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2014 - 2016 r. (zł/kg)

W maju nieznacznie ożywiły się europejskie giełdy artykułów mlecznych. Ceny masła wzrosły o 5% w stosunku do kwietnia (do 2417 EUR/t). Chude mleko w proszku podrożało o 4% do 1580 EUR/t, pełny proszek mleczny o 3% do 1857 EUR/t, a ser Cheddar o 1% do 2580 EUR/t, przy obniżkach cen serów typu Edam i Gouda o 1-2% do 2150-2170 EUR/t. W porównaniu z majem 2015 r. ceny trwałych produktów mlecznych były o 15-25% niższe (wg firmy analitycznej CLAL i Komisji Europejskiej).

Na rynku krajowym w kwietniu, pod wpływem niskich cen światowych, ceny mleka surowego i produktów jego przerobu nadal spadały. Przeciętna cena skupu mleka obniżyła się do 102,35 zł/hl, tj. o 3,3% w porównaniu z miesiącem poprzednim i o 12,1% w relacji do kwietnia 2015 r. W pierwszych czterech miesiącach br. przeciętny poziom cen skupu mleka wyniósł 107,28 zł/hl i był o 10,6% niższy niż w analogicznym okresie 2015 r.

W kierunku obniżek cen działają rosnące dostawy mleka do mleczarni. W kwietniu skupiono 941,7 mln l mleka, tj. o 2,2% więcej niż w marcu i o 6,4% więcej niż przed rokiem. Od stycznia do kwietnia rolnicy dostarczyli ponad 3,6 mld l mleka, tj. o ok. 9% więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego.

Wobec utrzymujących się spadków cen skupu mleka targowiskowe ceny krów dojnych zmalały w porównaniu z marcem o 7,0% do 3027 zł/szt. Podrożały natomiast jałówki 1-roczone (o 2,7% do 1976 zł/szt.). W stosunku do kwietnia 2015 r. krowy były o 0,5% tańsze, a jałówki o 3,3% droższe.

Ceny zbytu przetworów mlecznych spadły średnio o ok. 0,5% w porównaniu z marcem. Pod wpływem dużej podaży i niskich cen uzyskiwanych w eksporcie przede wszystkim potaniały przetwory trwałe. Najgłębsze były obniżki cen serów dojrzewających (o 1,8-4,5%) oraz pełnego mleka w proszku (o 4,2%). Ceny masła w blokach i masła konfekcjonowanego spadły o 3,0-3,1%, przy obniżkach cen masła z dodatkiem oleju o 1,3%. Najmniej w grupie produktów trwałych potaniało chude mleko w proszku (o 0,8%). Zmiany cen przetworów świeżych były różnokierunkowe, ale przeważały zwyki. Najbardziej wzrosły ceny mleka skondensowanego (o 4,8%). Podrożały również serki twarogowe i homogenizowane (o 0,3-0,7%), świeże mleko tłuste w kartonie, chude mleko UHT (o 0,5-0,6%) oraz tłusty ser twarogowy (o 0,1%). Potaniał natomiast jogurt owocowy (o 1,1%), świeże mleko półtłuste w kartonie, półtłuste mleko UHT (o 0,5-0,6%) oraz niektóre rodzaje śmietany (o 0,2-0,4%). Ceny innych świeżych przetworów mlecznych pozostały na poziomie marca.

W okresie styczeń-kwiecień br. przeciętny poziom cen zbytu przetworów mlecznych był o ok. 6% niższy niż w tym samym okresie przed rokiem, na czym zaważył spadek cen produktów trwałych, tj. serów dojrzewających (o 12-14%), odtłuszczonego mleka w proszku (o 13%), pełnego proszku mlecznego (o 10%) oraz masła konfekcjonowanego i w blokach (o 7-8%), a także mleka UHT (o 7-12%).

W handlu detalicznym średni poziom cen artykułów mlecznych w kwietniu był o 0,4% niższy niż w marcu. Zdecydował o tym spadek cen pełnego mleka świeżego (o 1,4%), a także jogurtów oraz serów dojrzewających i topionych (po 0,7%). Potaniały również napoje i inne produkty mleczne obejmujące kefiry, maślanki, serki twarogowe, serki homogenizowane i desery mleczne (o 0,3%) oraz minimalnie śmietana. Podrożało natomiast mleko zagęszczone i w proszku (o 0,5%) oraz twarogi (0,3%). Jedynie za chude mleko świeże konsumenci płacili tyle samo co w marcu. W pierwszych czterech miesiącach br., w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r., przeciętny poziom cen detalicznych artykułów mlecznych był niższy o 3,5%, a masła o 8,0%.

Jadwiga Seremak-Bulge

Teresa Zdziarska

Dynamicznie rosnący skup mleka sprawia, że mimo niskich cen uzyskiwanych w eksporcie zakłady mleczarskie zwiększają produkcję. W marcu, w stosunku do lutego, wzrosła produkcja wszystkich przetworów, w tym najsilniej masła (o 21%) i chudego mleka w proszku (o 18%).

W I kwartale br., w porównaniu z I kwartałem 2015 r., przede wszystkim zwiększono produkcję pełnego mleka w proszku (o 33%), którego ceny uzyskane w eksporcie wzrosły w tym okresie średnio o 22%. Zwiększono również, mimo niższych cen eksportowych, produkcję odtłuszczonego mleka w proszku (o 16%), masła i tłuszczów mlecznych (o 14%), serów dojrzewających (o 13%), mleka płynnego przetworzonego, łącznie z mlekiem „przerzutowym” (o 11%), suszonej serwatki (o 7%), fermentowanych napojów mlecznych innych niż jogurty, serów pleśniowych i proszkowanych (o 3-4%), a także serów topionych (o 1%) oraz nieznacznie twarogów. Na wzrost produkcji masła i serów dojrzewających wpłynęło wyraźne zwiększenie krajowego spożycia, stymulowanego relatywnie niskimi cenami detalicznymi tych artykułów. Ograniczono natomiast produkcję mleka i śmietany zagęszczonej (o 13%), a także jogurtów i śmietany (o 2-3%).

Eksport przetworów mlecznych w I kwartale br. zmniejszył się do ok. 936 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, tj. o 5% w stosunku do I kwartału przed rokiem. Najgłębszy był spadek eksportu mleka w proszku (o 26%), jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych (o 17%) oraz lodów (o 13%). Zmniejszyła się również sprzedaż zagraniczna masła i suszonej serwatki (o 4-5%). Zwiększono natomiast wywóz mleka płynnego i śmietany (o 14%), kazeiny (o 7%) oraz serów i twarogów (o 4%). Wpływy z eksportu przetworów mlecznych zmniejszyły się o 12% do 357,8 mln EUR.

Import w tym czasie zwiększył się o 11% do ok. 419 mln l w ekwiwalencie mleka surowego, o czym zdecydował wzrost przywozu jogurtów i innych fermentowanych napojów mlecznych, mleka zagęszczonego i w proszku, lodów i kazeiny (o 30-47%), przy zmniejszeniu przywozu serwatki, mleka płynnego i śmietany (o 23-33%), masła (o 10%) oraz serów i twarogów (o 2%). Wartość importu przetworów mlecznych wzrosła o 3% do 192,3 mln EUR.

W konsekwencji pogorszyło się saldo handlu zagranicznego branży mleczarskiej. Ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych w I kwartale 2016 r. zmniejszyła się do ok. 517 mln l w przeliczeniu na mleko surowe, czyli o 15% w porównaniu z tym samym okresem roku poprzedniego. Wartość dodatniego salda wymiany handlowej, w wyniku spadku cen transakcyjnych, obniżyła się o 25% do 165,5 mln EUR.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2014 I-XII	10 326,3	137,11	.
2015 I-XII	10 558,4	113,40	.
2015 III	844,2	121,02	122,06
IV	884,9	116,43	118,17
V	965,0	112,52	115,01
VI	943,7	110,40	112,17
VII	964,5	108,47	111,99
VIII	941,7	107,81	111,26
IX	872,2	108,79	111,98
X	871,7	112,03	116,01
XI	819,8	113,20	116,49
XII	868,1	112,89	117,52*
2016 I	886,9	111,80	114,76
II	854,5	109,54	112,60
III	921,5	105,89	110,45
IV	947,1	102,35	105,16
Wskaźnik zmian w %			
<u>IV 2016</u> <u>III 2016</u>	102,2	96,7	95,2
<u>IV 2016</u> <u>IV 2015</u>	106,4	87,9	89,0

Źródło: Dane GUS i ZSRIR. * cena uwzględnia premie wypłacone dostawcom.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2013 I-XII	3 025,1	108,3	45,6	433,7	350,6	170,1	405,2	310,7
2014 I-XII	2 882,2	179,5	56,6	420,0	378,1	179,6	406,0	301,3
2015 ^a II	219,2	11,8	2,4	30,4	25,7	15,1	33,2	21,9
III	250,2	12,6	3,2	39,3	31,0	15,4	41,2	22,1
IV	247,9	14,2	4,1	35,1	29,6	15,2	33,4	25,6
V	258,7	16,3	3,8	35,9	33,7	16,3	35,7	25,3
VI	251,9	16,7	2,8	35,0	33,9	14,7	34,2	25,7
VII	265,9	15,4	3,7	37,2	31,3	15,9	34,1	27,9
VIII	260,5	12,9	2,9	33,6	29,5	16,1	33,7	27,6
IX	249,5	12,5	4,0	32,7	27,1	14,8	34,0	26,3
X	252,4	12,1	3,1	32,7	28,0	17,1	35,6	26,1
XI	249,8	8,5	3,3	31,2	26,0	15,2	35,9	25,8
XII	264,8	13,3	4,2	28,8	28,2	17,4	33,7	26,3
2016 ^a I	251,7	14,1	3,8	33,0	26,3	19,3	34,7	26,1
II	244,2	13,2	3,6	33,9	25,8	15,5	36,7	25,2
III	278,8	15,6	3,8	34,6	29,6	18,8	39,1	25,9
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>III 2016</u> <u>II 2016</u>	114,2	118,0	104,7	102,0	114,9	121,2	106,7	102,5
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	111,4	124,3	117,6	88,0	95,6	121,9	95,0	117,1

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2015 II	1,93	2,01	8,56	11,66	14,06	15,53	0,97	5,63	10,10	12,91
III	1,93	2,01	8,79	11,74	14,48	15,71	0,96	5,61	10,05	12,90
IV	1,92	1,99	8,29	11,65	13,94	15,44	0,95	5,60	10,03	12,39
V	1,91	1,90	8,08	11,39	13,40	14,86	0,95	5,59	9,96	11,92
VI	1,89	1,90	7,95	11,09	13,35	14,85	0,93	5,57	9,92	11,74
VII	1,89	1,87	7,65	10,76	13,31	14,80	0,90	5,54	9,94	11,24
VIII	1,88	1,80	7,47	10,69	13,13	14,65	0,88	5,53	9,94	11,14
IX	1,89	1,80	7,50	10,49	13,40	14,84	0,86	5,53	9,92	11,40
X	1,89	1,81	7,74	10,79	13,89	15,05	0,85	5,54	9,92	11,71
XI	1,89	1,81	7,78	10,88	13,93	15,24	0,84	5,53	9,89	11,96
XII	1,90	1,80	7,58	10,82	13,89	15,19	0,84	5,53	9,82	11,87
2016 I	1,89	1,83	7,47	10,78	13,63	14,95	0,89	5,51	9,93	11,62
II	1,89	1,82	7,41	10,68	13,23	14,63	0,89	5,49	9,90	11,32
III	1,87	1,80	7,35	10,55	12,67	14,26	0,89	5,43	9,83	11,00
IV	1,87	1,80	7,29	10,11	12,29	13,82	0,88	5,42	9,84	10,50
V ^a	1,73	1,78	7,02	8,08	10,30	11,52	.	5,17	8,96	9,44
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2016</u> III 2016	100,0	100,0	99,2	95,8	97,0	96,9	98,9	99,8	100,1	95,5
<u>IV 2016</u> IV 2015	97,4	90,5	87,9	86,8	88,2	89,5	92,6	96,8	98,1	84,7

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR notowane w dniach 23-29 V 2016 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcyj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2015 II	2,70	2,94	16,79	3,37	4,32	0,74	1,25	1,70	14,15	19,86
III	2,68	2,93	16,92	3,38	4,28	0,73	1,25	1,69	14,08	19,93
IV	2,69	2,92	16,79	3,37	4,26	0,73	1,24	1,69	14,13	19,76
V	2,65	2,91	16,96	3,38	4,21	0,73	1,24	1,68	13,98	19,33
VI	2,65	2,88	16,91	3,38	4,15	0,73	1,23	1,69	14,11	19,03
VII	2,63	2,88	16,92	3,38	4,07	0,72	1,23	1,67	14,16	18,95
VIII	2,61	2,82	17,15	3,40	4,03	0,71	1,21	1,68	14,20	18,43
IX	2,59	2,85	17,19	3,38	3,96	0,71	1,20	1,67	14,14	18,41
X	2,59	2,83	17,11	3,38	3,97	0,71	1,20	1,65	14,05	18,33
XI	2,57	2,77	16,98	3,38	3,98	0,72	1,20	1,67	14,08	18,26
XII	2,54	2,80	16,79	3,35	3,98	0,72	1,20	1,65	13,94	17,98
2016 I	2,54	2,80	16,85	3,37	3,96	0,72	1,19	1,67	13,88	17,85
II	2,51	2,76	17,00	3,37	3,96	0,72	1,19	1,65	13,81	17,80
III	2,51	2,75	17,04	3,36	3,90	0,72	1,19	1,65	13,87	17,53
IV	2,48	2,71	16,92	3,38	3,84	0,72	1,18	1,64	13,83	17,33
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2016</u> III 2016	98,8	98,5	99,3	100,6	98,5	100,0	99,2	99,4	99,7	98,9
<u>IV 2016</u> IV 2015	92,2	92,8	100,8	100,3	90,1	98,6	95,2	97,0	97,9	87,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

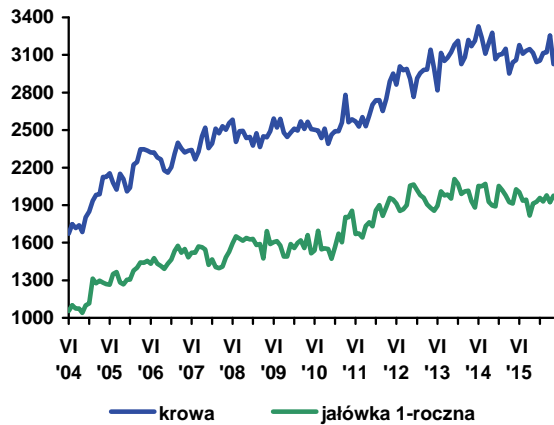
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2014 I-XII	157,7	207,5	35,7	385,5	110,2	118,5	65,6	14,9	191,2	34,2
2015 I-XII	141,3	221,5	40,8	512,3	101,2	103,4	75,3	13,6	209,5	38,8
2015 II	14,4	16,1	4,6	35,2	9,0	6,9	5,8	1,2	17,6	2,7
III	13,8	18,0	3,1	47,7	10,3	6,7	5,8	1,0	18,3	3,6
IV	14,5	17,8	3,3	41,3	7,9	8,5	4,9	0,9	14,9	3,7
V	13,1	18,4	3,6	41,3	8,2	10,3	5,7	0,8	13,9	3,1
VI	10,7	19,3	3,8	44,5	8,2	9,0	6,0	1,0	16,3	3,2
VII	14,6	19,9	3,0	44,8	8,8	9,1	7,0	0,9	19,3	2,8
VIII	13,5	18,5	3,0	44,1	7,8	8,4	6,5	1,3	20,5	3,3
IX	10,8	20,1	3,1	43,4	8,0	7,3	6,8	1,5	21,9	3,0
X	7,7	19,5	2,5	49,2	8,1	8,9	7,4	1,4	17,3	3,2
XI	7,9	19,0	3,2	43,4	7,7	8,2	7,0	1,3	16,1	3,7
XII	10,9	17,7	3,1	45,7	7,2	10,3	5,6	1,1	17,2	3,3
2016 I	10,9	16,8	2,8	32,5	7,8	11,3	5,5	0,9	16,9	3,4
II	8,2	17,8	4,8	48,3	8,0	10,2	5,6	1,0	8,6	3,6
III	8,6	18,7	3,9	50,2	8,5	10,5	7,0	1,0	14,4	7,0
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)										
<u>III 2016</u> II 2016	105,5	105,1	80,6	104,1	106,5	103,3	126,3	104,5	167,9	194,6
<u>III 2016</u> III 2015	62,7	103,8	125,5	105,3	82,6	157,9	120,5	101,5	78,7	195,0

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

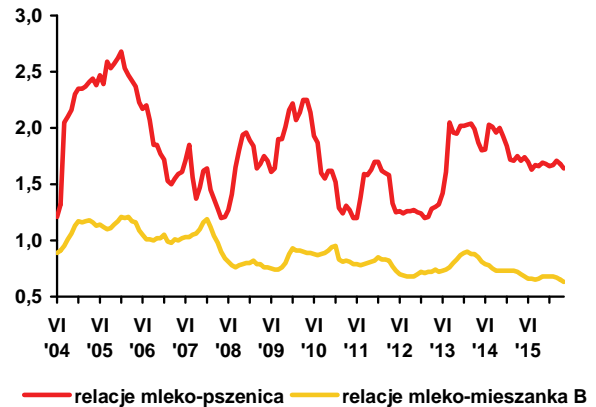
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2014 I-XII	2 775	3 195	3 416	698	1 200	1 889	3 756	4 008	469	1 548
2015 I-XII	1 976	2 678	2 927	502	1 097	2 304	3 456	3 543	408	1 330
2015 II	1 764	2 617	2 823	567	1 032	2 452	3 320	3 373	385	1 423
III	1 996	2 734	3 166	553	1 069	2 425	3 647	3 670	392	1 359
IV	2 163	2 684	3 026	551	1 126	1 979	3 707	3 825	394	1 346
V	2 078	2 766	2 931	557	1 150	2 004	3 591	3 542	443	1 318
VI	2 076	2 733	2 957	551	1 123	2 202	3 711	3 660	402	1 323
VII	1 992	2 607	2 942	498	1 076	2 476	3 252	3 696	398	1 281
VIII	2 036	2 635	2 943	441	1 093	2 820	3 375	3 477	411	1 244
IX	1 927	2 583	2 895	461	1 125	2 612	3 260	3 300	334	1 268
X	1 775	2 644	2 883	439	1 121	2 642	3 319	3 434	455	1 241
XI	1 998	2 756	2 924	460	1 116	2 319	3 534	3 576	455	1 437
XII	1 985	2 734	2 922	438	1 119	2 044	3 525	3 654	464	1 339
2016 I	1 881	2 634	2 899	470	1 129	1 888	3 212	3 661	465	1 334
II	1 927	2 504	2 617	427	1 060	2 047	3 107	3 388	481	1 228
III	1 827	2 539	2 607	371	1 110	1 861	3 199	3 233	403	1 161
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2016</u> II 2016	94,8	101,4	99,6	86,9	104,7	90,9	103,0	95,4	83,8	94,5
<u>III 2016</u> III 2015	91,5	92,9	82,3	67,1	103,8	76,7	87,7	88,1	102,8	85,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF.

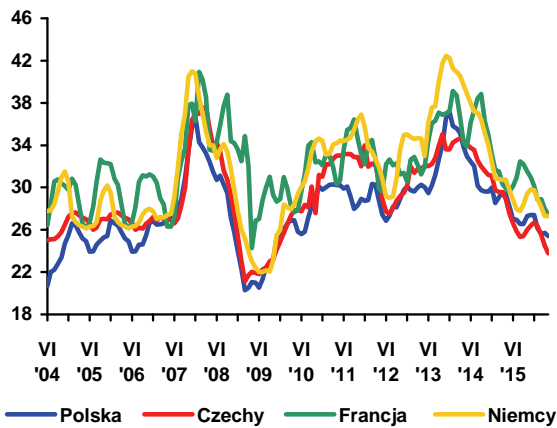
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

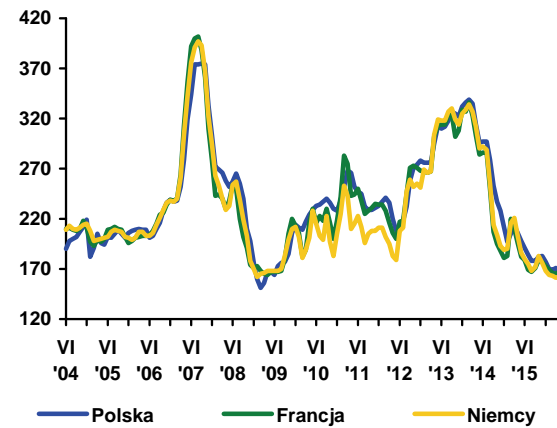
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

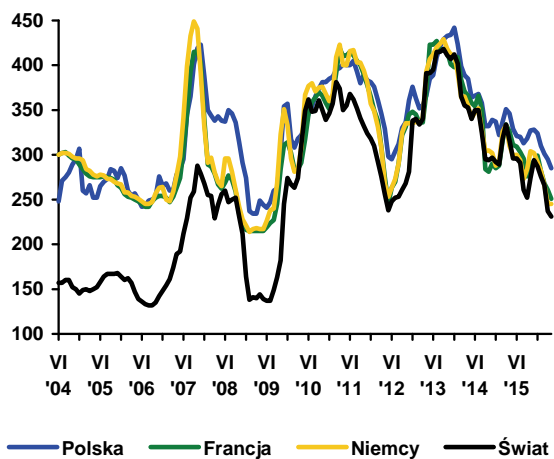
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

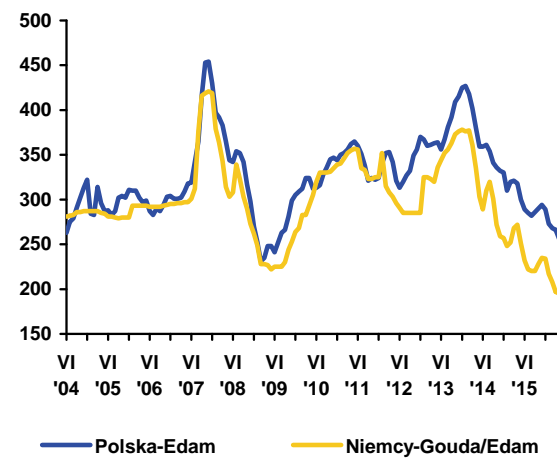
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

Dorota Pasińska

Średnia cena skupu bydła w pierwszych 4 miesiącach 2016 r. wyniosła 5,85 zł/kg w. ż. i była o 3,9% niższa niż przed rokiem. W kwietniu 2016 r. wyniosła 5,94 zł/kg w. ż. i była 8,0% wyższa niż przed miesiącem. Ceny skupu młodego bydła wzrosły do 6,23 zł/kg w. ż. wobec 5,69 zł/kg w. ż. w marcu. Wzrostowi cen skupu bydła towarzyszyło 2,4% spadek cen skupu trzody chlewnej i 1,9% zmniejszenie cen skupu drobiu. Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen zakupu bydła przez ubojnie oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do dwóch lat i krów. W trzecim tygodniu maja 2016 r., podobnie jak przed miesiącem, najniższe ceny skupu bydła zanotowano w regionie północnym, a najwyższe w regionie południowym. Najniższe ceny ćwierci z byków do lat dwóch i krów były w regionie południowym. Najwyższe ceny ćwierci z byków do lat dwóch wystąpiły w regionie północnym, a ćwierci z krów - w regionie centralnym. Średnia cena targowiskowa cieląt zmalała o 1,3% do 11,11 zł/kg. Podobnie jak przed miesiącem, najniższe ceny cieląt wystąpiły w województwie podlaskim (10,00 zł/kg), a najwyższe w województwie świętokrzyskim (12,78 zł/kg).

Na rynku unijnym polska wołowina jest nadal konkurencyjna cenowo. W trzecim tygodniu maja średnia cena rynkowa tuszy młodego bydła w Polsce wyniosła 299,00 EUR/100 kg i była o 1,4% niższa niż przed miesiącem. W UE średnia cena spadła w tym czasie o 1,6% do 361,20 EUR/100 kg. Ceny polskie były niższe o ponad 17% niż średnio w UE-28. Tusze młodego bydła w Polsce były również tańsze niż u głównych nabywców polskiej wołowiny tj. w Holandii (o 6%), we Włoszech (o 21%), Francji (o 7%), Hiszpanii (o 20%) i Niemczech (o 14%).

Skup bydła od kilku lat systematycznie rośnie. W pierwszych czterech miesiącach 2016 r. skupiono 132 tys. ton wagi żywej bydła tj. o 0,4% więcej w porównaniu z rokiem poprzednim i o 55,5% więcej niż w 2012 r. W tym okresie w przedsiębiorstwach przemysłu mięsnego zatrudniających 50 i więcej pracowników wytworzono 61,1 tys. ton wołowiny, tj. o 3,0% mniej niż przed rokiem, ale o 7,9% więcej niż w bardzo słabym pod tym względem 2012 r.

Liczba ubitych sztuk bydła wzrosła o prawie 11% (do 588,3 tys. sztuk) o czym zdecydowało zwiększenie ubojów byków (o 9,1%), krów (o 11,5%), jałówek (o 17,3%) i cieląt (o 5,5%). Podobnie jak przed rokiem największy udział wśród ubitych sztuk bydła miały byki (49%). Znaczny udział w strukturze ubojów nadal miały krowy (ok. 31%), co może świadczyć o dalszych procesach restrukturyzacji sektora mleczarskiego stymulowanych relatywnie niskimi cenami skupu mleka.

Eksport żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w pierwszym kwartale 2016 r. był większy o ok. 2% w porównaniu z rokiem poprzednim. Było to wypadkową wzrostu eksportu mięsa schłodzonego o 4%, mięsa solonego i wędzonego o 39%, przetworów wołowych o 1% oraz spadku wywozu mięsa mrożonego o 6% i bydła o 3%. Największymi odbiorcami polskiego bydła były: Włochy (6,1 tys. sztuk), Holandia (5,7 tys. sztuk), Hiszpania (5,4 tys. sztuk), Czechy (4,9 tys. szt.) oraz Chorwacja (1,9 tys. szt.), a mięsa wołowego Włochy (19,4 tys. ton), Niemcy (13,5 tys. ton), Holandia (9,8 tys. ton), Hiszpania (6,6 tys. ton) i Francja (5,5 tys. ton). Ok. 2/3 wyeksportowanych sztuk bydła do Włoch stanowiły cielęta (do 80kg). Dominującą pozycję w polskim eksporcie, podobnie jak przed rokiem, miało mięso wołowe świeże, schłodzone i mrożone, którego udział w strukturze ilościowej wywozu wynosił około 90%.

Ceny eksportowe wołowiny mrożonej wzrosły o 4% do 3,23 EUR/kg, a schłodzonej spadły o 1% do 3,19 EUR/kg. Średnia cena eksportowa bydła spadła o 1%, a jego udział w wywozie zmalał z powodu rosnącego zainteresowaniem tuczem i ubojem z przeznaczeniem na eksport w postaci mięsa wołowego, za które uzyskuje się wyższe ceny.

Import żywca wołowego, mięsa oraz przetworów wołowych w tym okresie został zmniejszony o 4% do 13,4 tys. ton. Zdecydował o tym przede wszystkim spadek przywozu bydła o 18% do 6,6 tys. ton. Głównymi rynkami zaopatrzenia w bydło były: Słowacja (6,7 tys. sztuk), Włochy (5,6 tys. sztuk), Litwa (5,1 tys. sztuk) i Łotwa (4,1 tys. sztuk), a w wołowinę Włochy (1,4 tys. ton), Słowacja (0,7 tys. ton), Niemcy (0,7 tys. ton), Irlandia (0,7 tys. sztuk), Czechy (0,6 tys. ton) i Wielka Brytania (0,5 tys. ton). Ok. 97% bydła zaimportowanego z Włoch stanowiło bydło o masie mniejszej niż 160 kg, co może mieć związek z zainteresowaniem chowem bydła ze względu na możliwość uzyskania płatności do młodego bydła (poniżej 2 lat). Ponadto warto zauważyć, że średnia cena cielęcica (do 80 kg) eksportowanego do Włoch wynosiła 3,02 EUR/kg, a importowanego z Włoch była niższa - 2,62 EUR/kg. Średnia cena importowa wołowiny schłodzonej wzrosła o 6% (do 2,65 EUR/kg), wołowiny mrożonej o 33% (do 4,07 EUR/kg), a bydła zmniejszyła się o 5% (do 1,88 EUR/kg).

Przy wzroście wielkości obrotów handlowych żywcem wołowym, mięsem i przetworami wołowymi dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego sektora wołowego w pierwszym kwartale 2016 r. wzrosło do ok. 263,2 mln EUR.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ¹	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone	Ogółem	Żywiec	Mięso świeże, schłodzone i mrożone
2014	I-XII	675,0	354,8	20,4	308,8	70,0	42,2	25,1
2015	I-XII	832,1	407,0	19,2	366,7	52,9	28,8	22,2
2015	III	38,9	36,1	1,3	33,0	5,6	3,3	2,2
	IV	31,6	31,3	1,7	27,8	5,0	2,7	2,1
	V	31,9	34,4	1,8	31,1	3,8	2,4	1,2
	VI	33,4	34,5	1,4	31,2	3,7	1,9	1,6
	VII	35,7	36,7	2,0	32,7	4,1	2,1	1,8
	VIII	32,3	33,6	1,6	30,1	4,2	2,2	1,8
	IX	35,4	39,0	1,9	35,4	4,1	2,4	1,6
	X	36,1	39,6	2,2	35,7	5,1	2,2	2,7
	XI	33,9	34,2	1,3	31,2	4,9	2,5	2,3
2016	I	29,9	28,9	1,2	26,2	4,7	2,1	2,5
	II	31,9	31,8	1,5	28,7	4,4	2,4	1,8
	III	37,5	32,4	1,3	29,2	4,3	2,2	2,0
	IV	32,7	-	-	-	-	-	-
w % skupu	sprzed roku	103,5	-	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	87,2	-	-	-	-	-	-

¹ Dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością* w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2015	I	5,99	9,36	24,72	25,94	4,13	4,33
	II	6,13	9,82	24,66	25,87	4,02	4,22
	III	6,15	8,95	24,86	25,90	4,04	4,21
	IV	6,08	9,68	24,75	25,94	4,07	4,27
	V	6,13	9,93	24,68	25,90	4,03	4,23
	VI	6,22	9,66	24,79	25,80	3,99	4,15
	VII	5,81	9,50	24,79	25,93	4,27	4,46
	VIII	5,86	9,52	24,82	25,96	4,24	4,43
	IX	5,83	9,57	24,80	26,01	4,25	4,46
	X	5,91	9,56	24,87	26,02	4,21	4,40
	XI	6,11	9,59	25,02	26,12	4,09	4,27
	XII	6,16	9,84	25,08	26,05	4,07	4,23
2016	I	6,10	9,56	25,07	26,03	4,11	4,27
	II	5,96	8,77	25,11	26,06	4,21	4,37
	III	5,50	9,28	25,11	26,21	4,57	4,77
	IV	5,94	9,24	25,02	26,03	4,21	4,38
w % ceny	sprzed roku	89,4	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	92,3	-	-	-	-	-

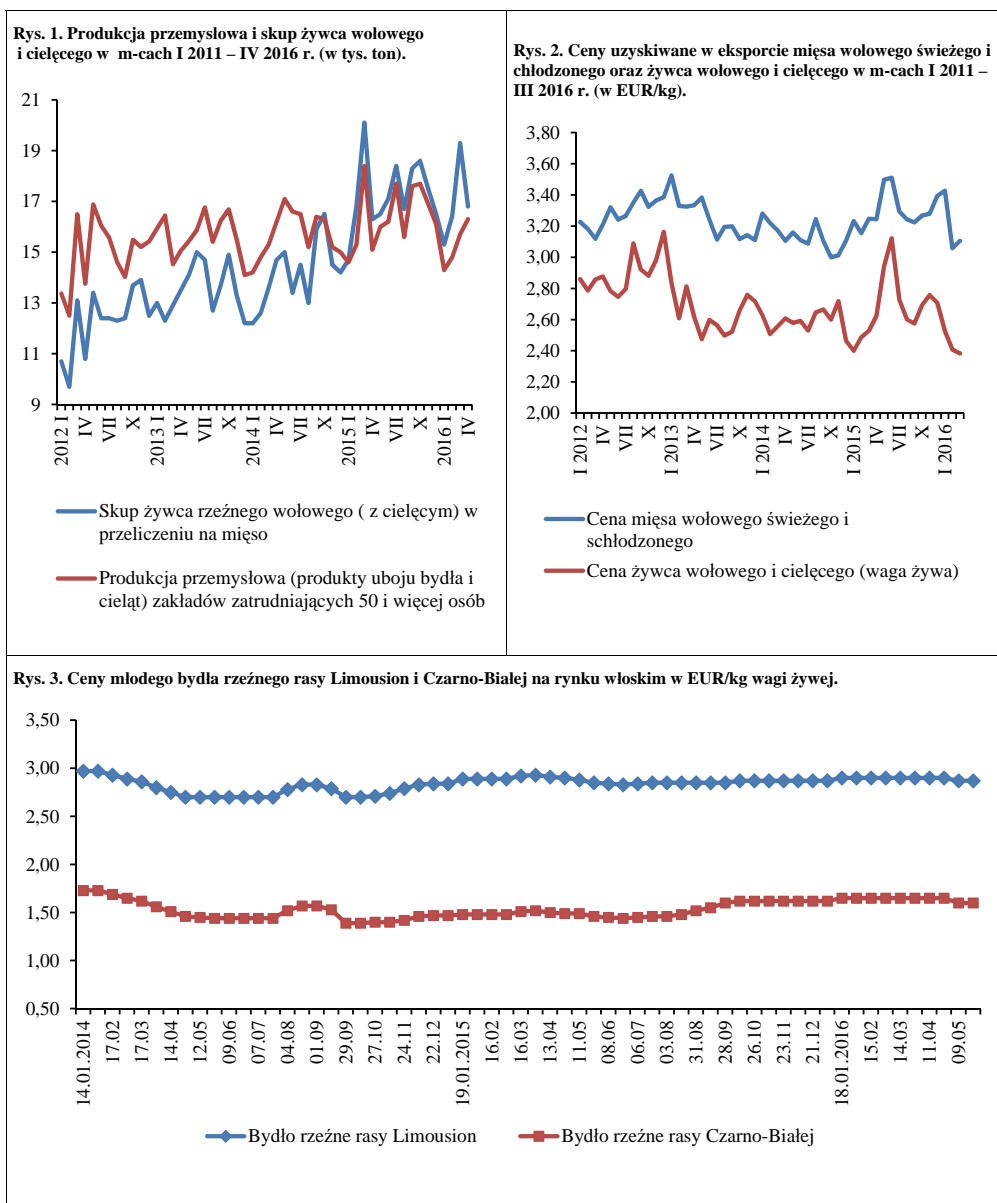
* obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	IX 2015	X 2015	XI 2015	XII 2015	I 2016	II 2016	III 2016	IV 2016	V 2016
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):									
Bydło ogółem	5,80	5,96	6,05	6,07	6,19	6,01	6,11	6,04	6,14
Byki do 2 lat	6,81	6,96	7,10	6,74	7,12	6,86	6,93	6,83	6,92
Krowy	4,37	4,53	4,56	4,50	4,57	4,64	4,70	4,64	4,69
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	10,66	10,87	10,66	10,90	10,90	10,74	10,95	11,26	11,11
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):									
ćwierci z byków do 2 lat	12348	12567	12786	12880	13206	12758	12608	12219	12453
ćwierci z krów rzeźnych	9046	9391	9459	9622	9726	9880	9775	9640	9802
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:									
UE	383,67	378,90	384,21	382,77	381,67	376,01	374,23	367,06	361,20
Polska	306,29	312,19	323,89	312,51	309,60	297,29	307,62	303,35	299,00

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF, FAMMU.

Sukcesywny spadek cen trzody, trwający od początku 2014 r. i pogarszająca się, w jego wyniku, opłacalność chowu wywołały skutki w postaci nasilającej się redukcji pogłównia. Jej początkiem było zmniejszenie liczebności pogłównia macior prośnych (o 3,1% w skali roku) w marcu 2015 r. Wówczas jeszcze ogólne pogłównie trzody było większe o 2,9%, ale był to pierwszy sygnał nadchodzącego załamania. W czerwcu 2015 r. pogłównie trzody obniżyło się o 0,7%, a w grudniu o 6%. W marcu 2016 r. stopa spadku powiększyła się do 11,5%, a pogłównie liczyło 10 187 tys. sztuk. W stosunku do marca 2015 r. pogłównie prosiąt zmniejszyło się o 12,9%, warchlaków o 11,6%, a trzody chlewnej na ubój o wadze 50 kg i więcej o 9,4%. Pogłównie trzody na chów o wadze 50 kg i więcej obniżyło się o 16,3%, w tym loch prośnych o 16,6%.

Spadek pogłównia dotyczył wszystkich województw. W sześciu z nich redukcja była mniejsza od przeciętnej. Były to województwa: lubelskie (spadek o 4,7%), dolnośląskie (o 5,3%), zachodniopomorskie (o 6,5%), podkarpackie (o 6,6%), pomorskie (o 6,9%) i małopolskie (o 7,9%). W trzech województwach (wielkopolskie, śląskie i świętokrzyskie) pogłównie trzody zmniejszyło się w takim samym stopniu jak średnio w kraju. W pozostałych województwach zmniejszenie stanu pogłównia było głębsze od przeciętnego i wahało się w granicach od 12,7% w woj. kujawsko-pomorskim do 16,4% w woj. lubuskim i warmińsko-mazurskim. Największy udział w krajowym pogłówniu trzody zachowało woj. wielkopolskie (35,3%), na drugim miejscu uplasowało się woj. kujawsko-pomorskie (11,5%), a na trzecim ex aequo woj. łódzkie (8,6%) i mazowieckie (8,5%).

Znacznie większy spadek pogłównia macior prośnych i prosiąt niż ogólnego pogłównia trzody skłania do oceny, że w czerwcu 2016 r. pogłównie trzody może być mniejsze niż w czerwcu 2015 r. o ok. 10% i wynieść ok. 10,5 mln sztuk. Przemawiają za tym również niskie ceny trzody w pierwszych kilku miesiącach 2016 r. i brak poprawy opłacalności chowu, a także niskie ceny prosiąt wskazujące na mniejsze zainteresowanie chowem.

W I kwartale 2016 r., przeciętna cena trzody wyniosła 4,09 zł/kg i była o 4,7% niższa niż rok wcześniej. W kwietniu wyniosła ona 4,10 zł/kg i była o 6,8% niższa niż w kwietniu 2015 r. Relacje cen trzody do targowiskowych cen żyta i jęczmienia wynosiły w I kwartale odpowiednio, 1:6,8 i 1:5,7 i były węższe o 8% i 3% od już zawężonych relacji sprzed roku. W kwietniu 2016 r. relacja cen trzoda:żyto wyniosła 1:7,0, a relacja cen trzoda:jęczmień 1:5,7. W obu przypadkach relacje te były o 7% węższe od ubiegłorocznych. Przeciętna cena 1 prosięcia wyniosła w I kwartale 142,53 zł, a w kwietniu 147,33 zł. w odniesieniu do analogicznym okresów poprzedniego roku ceny te były niższe odpowiednio o 8% i 10%.

**Danuta
Zawadzka**

W maju ceny wieprzowiny w Unii Europejskiej nadal obniżały się w skali roku, ale w stosunku do kwietnia były o 6% wyższe. Decydowała o tym z jednej strony utrzymująca się jeszcze w wielu krajach wzrostowa tendencja podaży. Z drugiej zaś mięso zgromadzone w magazynach prywatnych, które w styczniu objęte było programem dopłat do prywatnego magazynowania. Prawie 67% (ok. 61 tys. ton) tego mięsa opuściło magazyny w kwietniu. Z danych Komisji Europejskiej wynika, że w maju magazyny opuściło tylko ok. 7 tys. ton mięsa objętego programem. Dlatego w miesiącu tym doszło do sezonowego wzrostu cen. Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej wskazuje, że majowa cena trzody w Polsce może wynieść ok. 4,50 zł/kg. Gdyby tak było to byłby to pierwszy od dwóch lat wzrost tej ceny o 6% w relacji 12-miesięcznej, choć trzeba mieć świadomość, że czynnikiem sprzyjającym temu była także deprecjacja złotego względem euro.

Z rachunku wynika, że w magazynach prywatnych w UE pozostają jeszcze 22 tys. ton mięsa. Konsekwencje ich opróżniania będą więc zdecydowanie mniej widoczne niż poprzednio, chociaż sezonowy wzrost cen w czerwcu może być słabszy niż zwykle, a przeciętna cena trzody może zawierać się w przedziale 4,30 zł/kg-4,50 zł/kg. W drugim półroczu, ceny będą jednak stopniowo przekraczać poziomy ubiegłoroczne poprawiając warunki chowu. Jeśli po tegorocznych żniwach, sytuacja cenowa na rynku zbóż nie ulegnie większej zmianie to można liczyć na złagodzenie spadku pogłównia w końcu roku. Znaczący wzrost cen zbóż i pasz przemysłowych, a w związku z tym ponowne pogorszenie warunków chowu lub chociażby brak ich poprawy, mogą nie tylko pogłębić spadek, ale przede wszystkim przyczynić się do wydłużenia czasu trwania fazy spadkowej.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2014	VI	95,6	118,0	51,0	81,7	52,4	102,3	-1,4
	VII	105,1	117,5	57,1	86,5	53,8	99,3	3,3
	VIII	102,0	120,8	58,7	87,6	54,0	102,9	4,7
	IX	116,3	133,4	68,1	112,0	54,9	104,8	13,2
	X	120,1	124,2	69,9	96,3	62,8	107,4	7,1
	XI	112,0	123,7	63,4	92,2	51,8	96,1	3,9
	XII	119,1	129,8	58,8	90,9	57,4	109,1	1,4
2015	I	116,7	123,9	60,7	90,9	53,5	100,9	7,2
	II	100,9	120,5	55,5	109,1	50,5	112,0	5,0
	III	134,6	125,0	63,5	127,1	66,3	118,8	-2,8
	IV	106,3	92,9	55,8	100,9	53,8	93,2	2,0
	V	116,7	127,7	59,6	96,3	56,8	115,0	2,8
	VI	118,2	123,6	62,0	121,6	57,6	109,9	4,4
	VII	117,1	111,5	64,9	113,7	60,9	113,2	4,0
	VIII	108,5	106,4	61,9	105,5	58,8	108,9	3,1
	IX	117,3	100,9	67,6	99,3	63,3	115,3	4,4
	X	131,1	109,2	69,5	99,4	61,7	98,2	9,4
	XI	128,9	115,0	65,8	103,8	57,5	111,0	7,9
	XII	135,0	113,3	58,5	99,5	60,9	106,1	-2,4
2016	I	126,5	108,4	58,6	96,5	52,4	97,9	6,2
	II	126,5	125,3	65,6	118,2	53,4	105,7	12,2
	III	131,7	97,8	84,1	132,4	68,7	103,6	15,4
	IV	119,9	112,8	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku= 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, CIHZ i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2014	VII	5,33	8,0	6,4	143,99	3,7	270,99	2,0	165
	VIII	5,19	8,6	6,8	142,33	3,6	269,95	1,9	161
	IX	4,95	8,4	6,7	140,28	3,5	267,44	1,9	162
	X	4,61	7,9	6,4	139,03	3,3	266,19	1,7	165
	XI	4,41	7,5	6,2	138,23	3,2	265,13	1,6	159
	XII	4,16	7,3	5,8	137,93	3,0	264,98	1,6	154
2015	I	4,05	6,8	5,6	137,46	2,9	264,24	1,5	153
	II	4,44	7,8	6,2	137,12	3,2	264,13	1,7	152
	III	4,38	7,6	6,0	136,95	3,2	264,19	1,7	159
	IV	4,40	7,6	6,1	136,49	3,2	264,57	1,7	164
	V	4,23	7,4	6,0	136,14	3,1	263,85	1,6	163
	VI	4,43	7,9	6,5	135,96	3,3	263,34	1,7	158
	VII	4,41	7,7	6,4	135,18	3,3	263,00	1,7	154
	VIII	4,38	7,5	6,4	134,91	3,2	262,76	1,7	155
	IX	4,61	7,6	6,5	135,41	3,4	262,64	1,8	151
	X	4,38	7,3	6,2	135,71	3,2	261,84	1,7	151
	XI	3,87	6,5	5,5	136,53	2,8	261,29	1,5	146
	XII	3,84	6,3	5,4	136,76	2,8	261,17	1,5	144
2016	I	3,96	6,4	5,5	136,37	2,9	260,16	1,5	143
	II	4,10	6,9	5,7	137,95	3,0	258,05	1,6	139
	III	4,20	7,1	5,9	136,91	3,1	255,47	1,6	146
	IV	4,10	7,0	5,8	136,81	3,0	254,47	1,6	147

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2014 IV	6,58	13,40	20,19	12,83	14,76	24,55	15,87	110,1	121,6	123,7
V	6,58	13,44	20,21	12,81	15,02	24,57	15,80	111,8	121,6	123,3
VI	6,96	13,53	20,21	12,82	15,03	24,32	15,75	111,1	120,3	122,9
VII	7,00	13,56	20,33	12,86	15,23	24,40	15,90	112,3	120,0	123,6
VIII	6,82	13,49	20,30	12,87	15,08	24,47	15,80	111,8	120,5	122,8
IX	6,50	13,41	20,27	12,86	14,93	24,37	15,89	111,3	120,2	123,6
X	6,05	13,02	20,20	12,82	14,59	24,24	15,94	112,1	120,0	124,3
XI	5,79	12,85	20,12	12,80	14,50	24,22	15,70	112,8	120,4	122,7
XII	5,46	12,71	19,98	12,71	14,28	24,12	15,63	112,4	120,7	123,0
2015 I	5,32	12,50	19,88	12,62	14,34	24,34	15,58	114,7	122,4	123,5
II	5,83	12,38	19,81	12,48	13,98	24,18	15,50	112,9	122,1	124,2
III	5,75	12,50	19,88	12,57	14,02	24,22	15,50	112,2	121,8	123,3
IV	5,76	12,49	19,86	12,55	14,07	24,34	15,32	112,7	122,6	122,1
V	5,54	12,44	19,92	12,56	13,96	24,46	15,40	112,2	122,8	122,6
VI	5,80	12,47	19,95	12,55	13,81	24,42	15,41	110,7	122,4	122,8
VII	5,78	12,46	19,94	12,54	13,84	24,27	15,46	111,1	121,7	123,3
VIII	5,74	12,46	19,90	12,51	13,89	24,22	15,39	111,5	121,7	123,0
IX	6,04	12,65	19,94	12,52	14,00	24,24	15,50	110,7	121,6	123,8
X	5,74	12,63	19,88	12,61	14,09	24,09	15,44	111,6	121,2	122,4
XI	5,07	12,42	19,83	12,55	13,98	24,22	15,31	112,6	122,1	122,0
XII	5,03	12,39	19,83	12,50	13,79	24,01	15,41	111,3	121,1	123,3
2016 I	5,19	12,32	19,78	12,36	13,69	23,92	15,37	111,1	120,9	124,4
II	5,37	12,23	19,70	12,30	13,65	24,08	15,27	111,6	122,2	124,1
III	5,50	12,27	19,71	12,33	13,49	24,09	15,26	109,9	122,2	123,8
IV	5,37	12,25	19,72	12,26	13,55	24,12	15,20	110,6	122,3	124,

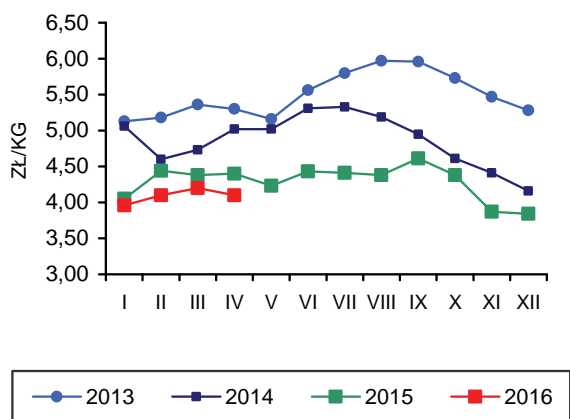
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

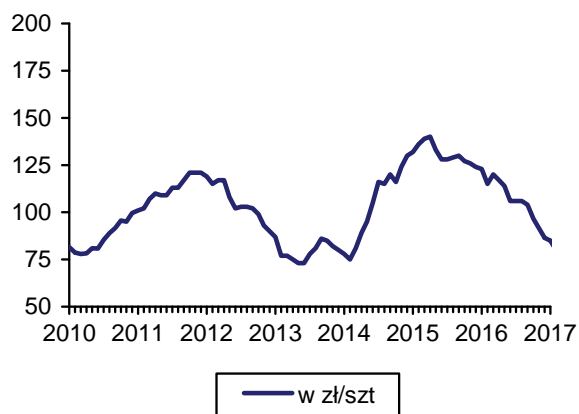
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2014 IV	161,51	160,70	163,56	148,26	99,5	98,3	108,4
V	163,96	163,05	166,47	150,31	99,5	97,9	108,5
VI	170,87	171,07	176,48	155,83	100,1	96,9	109,8
VII	169,58	170,12	171,23	152,73	100,4	99,4	111,4
VIII	164,79	162,18	167,28	149,69	98,4	96,9	108,3
IX	158,32	155,06	160,69	149,31	98,2	96,2	105,6
X	143,42	144,83	144,41	134,14	101,0	100,4	108,1
XI	140,83	140,33	143,08	135,54	99,7	98,1	103,5
XII	134,64	129,63	135,68	134,07	96,2	95,5	96,1
2015 I	130,12	126,28	132,28	124,34	97,0	95,5	101,6
II	137,02	139,91	143,73	122,84	102,1	97,3	113,9
III	141,13	141,61	145,69	129,28	100,3	97,2	109,5
IV	144,04	146,61	148,78	131,37	101,8	98,5	111,6
V	142,03	139,59	146,34	135,63	98,3	95,4	102,9
VI	146,44	143,84	150,88	136,05	98,2	95,3	105,7
VII	144,25	140,56	144,07	135,09	97,4	97,6	104,0
VIII	142,82	138,70	141,28	129,47	97,1	98,2	107,1
IX	146,65	145,41	149,22	131,07	99,2	97,4	110,9
X	141,97	137,94	145,67	132,84	97,2	94,7	103,8
XI	132,07	123,47	134,04	129,09	93,5	92,1	95,6
XII	126,21	119,77	128,77	124,40	94,5	93,0	96,3
2016 I	127,45	122,08	132,89	121,82	95,8	91,9	100,2
II	127,66	126,29	133,20	121,81	98,9	94,8	103,7
III	127,29	130,92	131,93	120,13	102,9	99,2	109,0
IV	127,57	127,53	131,85	123,73	100,0	96,7	103,1
V	135,10	135,20	142,10	127,40	100,1	95,1	106,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

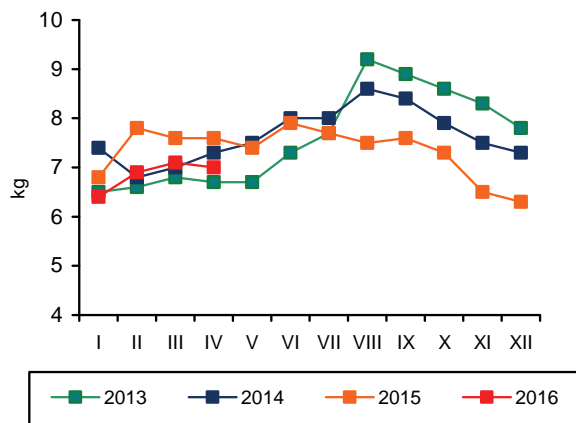
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

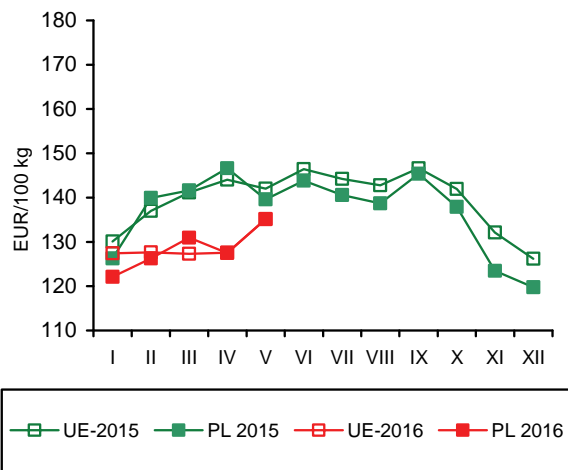
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

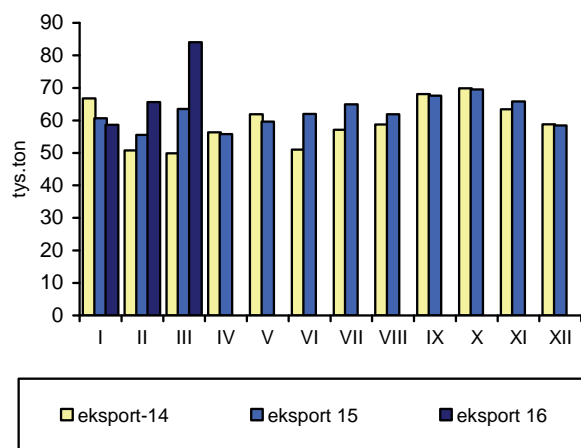
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

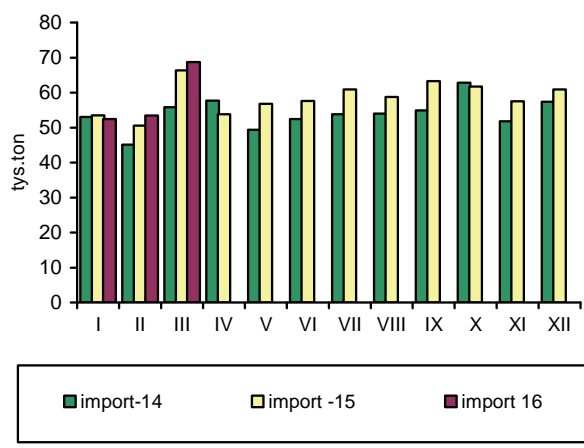
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Nasila się wzrostowa dynamika produkcji mięsa drobiowego. Zakłady przemysłu drobiarskiego zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w kwietniu 2016 r. ok. 218 tys. ton tego mięsa. Jest to poziom miesięczny nienotowany dotychczas, bo o 10%, tj. o 20 tys. ton większy niż przed miesiącem i o 27%, tj. o 47 tys. ton większy niż przed rokiem. Produkcja przemysłowa mięsa drobiowego w dużych zakładach zwiększyła się w pierwszych czterech miesiącach br. o ok. 121 tys. ton, tj. o prawie 18% w porównaniu z analogicznym okresem w poprzednim roku.

Sprzedż zagraniczna była nadal głównym czynnikiem sprawczym rozwoju produkcji i całej branży drobiarskiej. Szybkiej dynamice wzrostu eksportu drobiu z Polski sprzyja postępująca dywersyfikacja rynków zbytu, wspierana programami promocyjnymi współfinansowanymi ze środków UE. W marcu 2016 r. sprzedano za granicę o 8,5%, tj. o ok. 6 tys. ton mięsa drobiowego więcej niż w roku poprzednim, a eksport stanowił ok. 35% przemysłowej produkcji drobiu wytwarzanej w zakładach dużych. Import mięsa drobiowego zmniejszył się o 5% w relacji do poprzedniego miesiąca i o 18,7% w relacji do poprzedniego roku. W pierwszym kwartale br. eksport wzrósł łącznie o 13%, a import zmalał o 8%.

W pierwszych czterech miesiącach 2016 r. obniżyły się koszty pasz w chowie drobiu rzeźnego. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kurcząt potaniały o 1,2% w relacji do analogicznego okresu przed rokiem, natomiast dla indyków o 3,2%. W kwietniu, w porównaniu do marca 2016 r., pasze dla kurcząt były o 1,5% tańsze, natomiast dla indyków o 1,6%. Średnia relacja cen żywiec/pasza wyniosła w pierwszym kwartale br. na rynku kurcząt 2,52 wobec 2,62 przed rokiem, a na rynku indyków 4,25 wobec 4,34. Opłacalność produkcji kurcząt rzeźnych i indyków pogorszyła się w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Uproszczony wskaźnik opłacalności chowu indyków kształtował się jednak nadal znacznie powyżej granicy rentowności, natomiast w chowie kurcząt zbliżył się do tej granicy. W maju ceny skupu kurcząt wzrosły o 6% w relacji miesiąc do miesiąca,

a indyków rzeźnych obniżyły się o 1,8%. Przyczyniło się to prawdopodobnie do wzrostu opłacalności chowu kurcząt. Opłacalność chowu indyków obniżyła się, ale nadal wskaźnik rentowności był relatywnie wysoki. Ceny zbytu w zakładach drobiarskich w maju wzrosły. Ceny uzyskiwane przez ubojnie za tuszki kurcząt były wyższe o 7,3% w relacji do kwietnia i o 6% w relacji rok do roku. Średnie ceny zbytu uzyskiwane przez ubojnie przemysłowe za tuszki indyków były o 4,1% wyższe niż przed miesiącem i zbliżone do cen ubiegłorocznych.

W pierwszych czterech miesiącach br. przeciętna cena detaliczna kurczęcia patroszonego wyniosła 6,74 zł/kg i była o 2,7% niższa niż w analogicznym okresie przed rokiem. W kwietniu cena detaliczna tuszki brojlera kurzego obniżyła się o 2,5% w porównaniu do poziomu z marca i była o 4,2% niższa w porównaniu z kwietniem 2015 r.

Korzystne relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim nieznacznie się poprawiły. W kwietniu 2016 r. średnie ceny sprzedaży mięsa kurcząt w Unii Europejskiej o 50,8% przewyższały polskie ceny wyrażone w euro. Przed rokiem były wyższe o ok. 50,2%. Przeciętna cena sprzedaży kurcząt w UE-28 obniżyła się w tym czasie o 5,4%, podczas gdy cena polska o 5,8%. Spadek cen notowano na Węgrzech, w Hiszpanii i w Holandii. We Francji, w Czechach i w Niemczech, miał miejsce niewielki wzrost tych cen.

Według wstępnych danych GUS dotyczących całego ub. roku, całkowita miesięczna konsumpcja mięsa drobiowego na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych nie zmieniła się w porównaniu z 2014 r., mimo korzystnych zmian cen detalicznych produktów drobiarskich. Konsumpcja bezpośrednia mięsa drobiu kurzego była o 0,7% mniejsza niż w roku poprzednim, a pozostałego drobiu była o 6,2% większa.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
I	133,0	146,0	162,0	174,0	195,0
II	122,0	131,0	142,0	159,0	188,0
III	136,0	148,0	157,0	174,0	198,0
IV	126,0	157,0	169,0	171,0	218,0
V	137,0	151,0	163,0	182,0	
VI	137,0	144,0	145,0	173,0	
VII	132,0	157,0	169,0	174,0	
VIII	139,0	151,0	154,0	165,0	
IX	134,0	150,0	171,0	172,0	
X	156,0	175,0	179,0	201,0	
XI	142,0	162,0	163,0	189,0	
XII	133,0	155,0	156,0	190,0	
RAZEM	1627,0	1827,0	1930,0	2124,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2015	2016	2015	2016
I	2575	2805	63125	70849
II	2863	2517	62351	73947
III	2945	2393	70419	76400
IV	2868		68222	
V	2936		67352	
VI	3127		69631	
VII	3206		67535	
VIII	2908		59144	
IX	3156		68213	
X	3500		84202	
XI	2727		80319	
XII	1818		78917	
RAZEM	34629		839430	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
I	1304	1318	3,39	3,14	6,55	6,63	6,90	6,82
II	1321	1310	3,45	3,27	6,51	6,58	6,91	6,64
III	1322	1290	3,56	3,38	6,67	6,55	6,95	6,84
IV	1311	1278	3,40	3,28	6,57	6,45	6,96	6,67
V	1299		3,53	3,48	6,53	6,92	6,75	
VI	1279		3,62		6,77		7,10	
VII	1272		3,73		6,66		7,12	
VIII	1289		3,69		6,57		7,28	
IX	1291		3,57		7,01		7,39	
X	1295		3,47		6,73		7,00	
XI	1296		3,32		6,66		6,89	
XII	1305		3,14		6,23		6,60	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
I	1433	1377	1350	5,78	6,02	5,91	8,84	8,85	8,83
II	1434	1395	1331	5,71	6,02	5,73	8,51	8,74	8,73
III	1451	1393	1347	5,68	5,97	5,65	8,60	9,68	9,78
IV	1442	1361	1325	5,72	5,99	5,48	9,57	8,75	8,50
V	1443	1342		5,86	5,97	5,38	8,70	8,86	8,85
VI	1448	1337		6,01	5,99		8,83	8,94	
VII	1451	1343		5,94	5,99		8,78	8,86	
VIII	1410	1339		6,00	5,96		8,89	8,97	
IX	1416	1325		6,04	5,94		8,83	8,96	
X	1336	1333		6,03	5,98		8,80	8,96	
XI	1319	1338		6,10	5,97		9,26	8,81	
XII	1329	1350		6,06	5,94		9,56	9,84	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

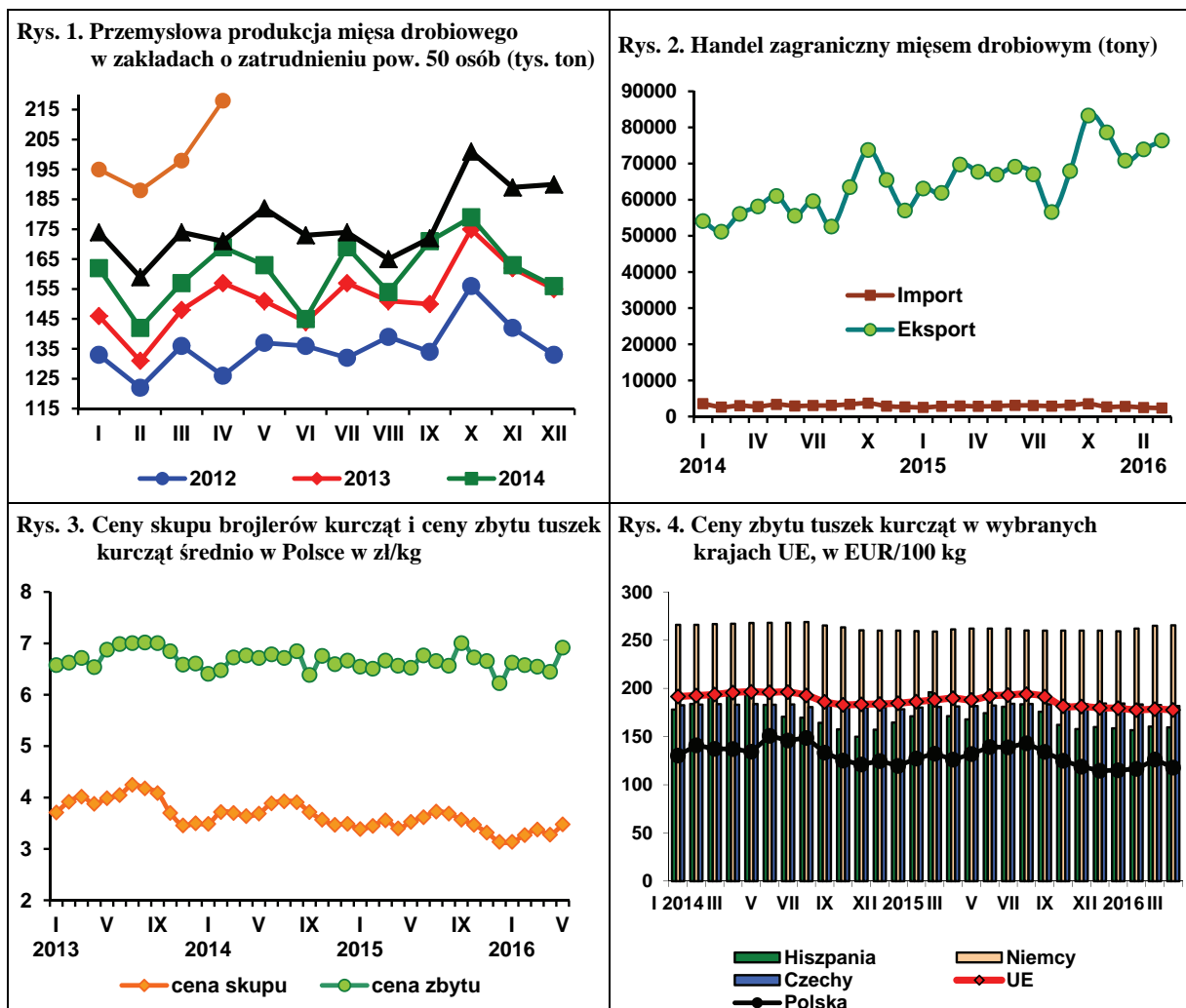
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2014 I	130,39	266,00	182,49	168,23	225,00	200,84	178,00	191,63
II	141,02	266,00	183,21	163,63	225,00	205,64	183,85	193,19
III	137,24	266,71	183,76	162,18	227,87	208,80	192,08	193,80
IV	137,13	267,00	182,97	163,23	230,00	209,00	194,20	195,73
V	137,00	267,87	183,79	163,30	221,97	210,29	194,11	194,81
VI	150,81	268,00	183,10	163,95	220,00	211,00	182,96	195,94
VII	146,05	268,00	183,44	161,95	220,00	211,00	170,59	196,20
VIII	148,64	268,90	180,54	159,77	220,00	208,74	169,64	192,79
IX	133,21	265,17	181,87	159,19	219,43	206,00	164,36	187,60
X	125,12	263,39	181,39	161,23	215,00	201,96	157,49	184,70
XI	121,10	260,20	180,50	164,10	215,00	197,50	149,90	183,90
XII	124,70	260,00	180,50	158,60	212,70	196,00	157,10	183,30
2015 I	121,10	260,00	178,20	155,60	210,00	196,00	165,00	185,50
II	127,60	259,30	180,20	157,10	214,80	196,00	171,10	186,10
III	132,40	259,00	180,70	157,30	217,70	196,00	171,00	188,00
IV	125,10	261,20	181,21	157,86	220,00	196,00	171,24	187,90
V	131,90	262,00	181,70	154,80	222,00	196,00	167,90	188,10
VI	138,67	262,00	182,30	153,30	225,00	196,00	174,30	192,12
VII	138,98	262,00	183,95	153,92	225,00	201,00	180,93	192,50
VIII	142,74	260,13	183,86	151,94	225,00	201,00	183,58	191,81
IX	132,94	260,00	183,52	151,98	225,00	201,00	175,70	189,31
X	125,02	260,00	183,51	152,47	225,00	198,90	162,16	186,84
XI	118,85	260,00	183,70	150,15	225,00	193,59	157,70	181,58
XII	114,62	260,00	184,36	149,45	225,00	188,10	159,94	179,85
2016 I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	186,00	158,60	179,56
II	11651	262,10	183,28	148,55	225,00	186,00	156,73	177,61
III	126,21	265,00	182,71	148,59	225,00	186,00	160,46	179,01
IV	117,85	265,43	181,69	146,45	225,00	186,00	159,55	177,68

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
I	1,53	1,49	1,54	0,20	0,20	0,18
II	1,44	1,51	1,51	0,19	0,18	0,17
III	1,45	1,47	1,47	0,19	0,19	0,18
IV	1,60	1,63	-	0,18	0,19	-

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

W pierwszych pięciu miesiącach 2016 r. średnia cena jaj wszystkich klas wagowych, sprzedawanych przez zakłady pakujące, wyniosła 32,71 zł za 100 sztuk i była o 3,5% niższa niż w roku poprzednim. W maju średnia cena jaj wszystkich klas wagowych obniżyła się do poziomu 29,87 zł za 100 sztuk, tzn. była o 7,2% niższa niż w kwietniu i o 4% niższa niż w maju poprzedniego roku. W relacji rok do roku, najbardziej potaniały jaja bardzo duże, klasy XL – o 19%. Jaja małe, klasy S były tańsze o 4% średnie, klasy M o 0,3%, a duże, klasy L o 0,2%. Również w relacji do poprzedniego miesiąca potaniały jaja wszystkich klas wagowych z wyjątkiem jaj dużych, klasy L, których ceny nie zmieniły się. Najsilniej, bo o 13,1% potaniały jaja największe, klasy XL i najmniejsze, klasy S – o 11,5%. Ceny jaj średnich, klasy M były niższe o 3,9%.

Przeciętne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla kur niosek były w kwietniu 2016 r. o 0,8% niższe niż w poprzednim

miesiącu i o 1,3% niższe niż przed rokiem. Średnio w pierwszych czterech miesiącach br. ceny mieszanek pełnoporcjowych dla kur niosek wzrosły jednak o 0,7% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Towarzyszył temu spadek cen sprzedaży jaj przez fermę. Średnie ceny uzyskiwane w tym okresie przez producentów jaj konsumpcyjnych były o 7,8% niższe niż w 2015 r. W kwietniu br. ceny sprzedaży jaj przez fermę obniżyły się aż o 11,2% w relacji do poprzedniego miesiąca. Przeciętna opłacalność produkcji jaj pogorszyła się więc znacząco, choć w znacznym stopniu zależy od struktury kanałów sprzedaży jaj przez ich bezpośrednich producentów. W kwietniu br. na zakup 1 tony paszy trzeba było przeznaczyć średnio o ok. 11% więcej jaj niż przed rokiem.

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przemysłowego przerobu były średnio w pierwszych pięciu miesiącach br. o ok. 15% niższe niż w takim samym okresie w poprzednim roku. W maju miał miejsce

ich kolejny spadek o 4,8% w relacji do kwietnia i o 22,7% w relacji do maja 2015 r. Poziom cen skupu jaj przerobowych był najniższy od 2011 r., ale amplituda miesięcznych wahań była jak zwykle znaczna.

Ceny detaliczne jaj konsumpcyjnych ustabilizowały się w pierwszych pięciu miesiącach 2016 r. na poziomie 0,50-0,51 zł za sztukę i były nieco niższe od poziomu z analogicznego okresu poprzedniego roku. W kwietniu br. jaja były w handlu detalicznym o ok. 2% tańsze niż przed rokiem.

W większości obserwowanych państw członkowskich UE ceny jaj konsumpcyjnych wykazywały silny spadek. W kwietniu br., w relacji rok do roku, najgłębszy spadek cen jaj miał miejsce w Holandii, (o 11,4%), w Niemczech (o 8,1%) i w Czechach (o 5,3%). Tylko we Francji jaja konsumpcyjne podrożały o 4,7%. Przeciętne ceny w jaj w UE obniżyły się w tym okresie o 10,3%, a w Polsce o 6,8%. Relacje średnich cen

sprzedaży jaj w Polsce i we Wspólnocie pogorszyły się. W kwietniu 2016 r. ceny polskich jaj kształtowały się w przeliczeniu na euro na poziomie o 12% wyższym niż przeciętnie w UE, a dwanaście miesięcy wcześniej tylko o 7,8% wyższym.

W pierwszym kwartale 2016 r. eksport jaj konsumpcyjnych z Polski był o 32% większy niż przed rokiem, a import o 18,5% mniejszy. Eksport przetworów z jaj zwiększył się o 6,8% w relacji rok do roku, natomiast import nie zmienił się. W marcu br. sprzedano za granicą o 9% więcej jaj w skorupkach niż przed rokiem, natomiast eksport przetworów z jaj był aż o 94% większy. Import jaj świeżych zmniejszył się o 6,4%, a przetworów z jaj wzrósł o 15%. W kwietniu eksport jaj świeżych w relacji do marca był o 8,8% mniejszy, a przetworzonych o 2,1% większy. Import jaj w skorupkach wzrósł o 56%, a przetworów z jaj był o 23% mniejszy.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
I	1893	1198	15496	24157	416	380	1496	1664
II	1176	1085	16305	22684	420	525	995	2227
III	1806	1691	18972	20685	473	404	1174	2274
IV	1232		18863		431		1694	
V	1370		20713		387		1992	
VI	1343		19663		454		2412	
VII	905		22014		394		1783	
VIII	1485		19535		407		1700	
IX	1421		19615		450		1720	
X	1971		20684		362		1899	
XI	1137		21339		567		1900	
XII	1088		20815		283		1583	
RAZEM	16787		234014		5044		20348	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
I	44,20	40,64	36,20	34,64	32,10	30,99	28,90	30,06
II	42,80	41,00	35,80	36,69	33,40	32,70	27,20	23,66
III	43,00	40,38	33,60	35,23	29,80	31,29	27,00	28,62
IV	42,20	39,01	34,10	33,13	31,10	30,61	28,10	26,01
V	41,90	33,91	33,20	33,13	29,50	29,42	24,00	23,03
VI	43,10		37,50		33,00		24,90	
VII	43,10		38,30		33,80		29,40	
VIII	45,60		35,60		30,10		28,00	
IX	45,10		39,70		32,80		29,10	
X	43,50		36,80		31,60		30,20	
XI	43,28		37,90		32,65		28,56	
XII	40,00		33,70		28,30		22,00	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

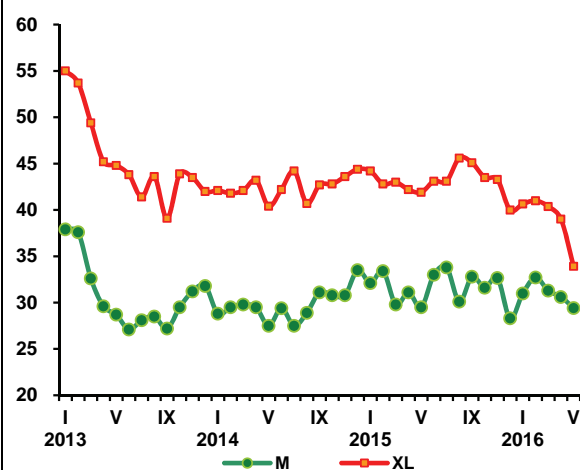
Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2014 I	119,32	103,61	112,75	103,78	91,68	127,30
II	123,06	102,44	121,69	98,75	96,71	128,29
III	119,16	108,00	123,78	102,57	102,00	129,25
IV	121,37	107,93	119,22	95,45	93,47	125,22
V	119,43	99,66	104,84	94,54	90,16	120,76
VI	121,40	94,09	107,55	101,45	100,47	123,48
VII	124,02	93,99	104,57	107,72	100,24	125,44
VIII	124,10	94,69	96,62	102,06	89,97	122,29
IX	128,93	100,17	106,98	110,02	100,67	127,13
X	130,42	111,33	107,80	104,88	138,84	128,95
XI	132,73	115,76	112,40	116,94	141,94	133,80
XII	136,39	120,82	125,23	129,56	150,18	139,32
2015 I	133,31	115,82	119,06	119,34	107,90	132,75
II	137,02	114,19	123,86	111,98	109,00	131,08
III	134,41	112,82	135,98	112,85	108,94	132,43
IV	133,80	102,30	112,89	104,40	97,67	124,08
V	133,60	102,30	112,90	104,40	97,67	124,32
VI	129,91	94,29	100,83	96,43	95,87	116,64
VII	142,16	104,90	122,89	128,29	123,39	134,02
VIII	136,15	107,01	118,93	123,71	115,90	132,20
IX	142,02	107,79	118,91	128,27	118,83	133,80
X	134,32	114,39	112,24	115,66	113,39	129,35
XI	135,47	114,40	113,41	117,64	112,63	130,34
XII	131,67	114,73	118,84	121,44	109,55	129,56
2016 I	124,47	104,87	117,10	110,19	99,77	120,52
II	124,22	104,07	132,76	103,95	100,93	120,49
III	133,35	104,46	129,03	113,48	102,81	121,85
IV	124,71	96,87	103,79	109,35	86,60	111,33

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL –/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

W Unii Europejskiej od siedmiu miesięcy ceny owiec i jagniąt spadają. Początkowo, a więc w końcowych miesiącach 2015 r. roczne stopy spadku cen były relatywnie małe, ale z początkiem 2016 r. zaczęły rosnąć. W I kwartale 2016 r. przeciętna cena jagniąt wyniosła w UE-28 586 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 8% niższa niż rok wcześniej. W kwietniu, jej zmniejszenie w skali roku pogłębiło się do 9%, a cena jagniąt wyniosła 562 EUR/100 kg. W maju osiągnęła ona 543 EUR/100 kg i była o 6% niższa niż w maju 2015 r. Przeciętna cena owiec ciężkich wyniosła w I kwartale 519 EUR/100 kg wagi poubojowej, w kwietniu 527 EUR, a w maju 519 EUR/100 kg. W stosunku do analogicznych okresów sprzed roku ceny te były niższe odpowiednio o 5%, 6% i 4%.

Cena polskich owiec ciężkich wyrażona w euro w I kwartale 2016 r. wyniosła 382 EUR/100 kg wagi poubojowej, i była niższa niż przed rokiem o 4%. Spadek tej ceny był nieco mniejszy niż średniej ceny unijnej, ale w następnych dwu miesiącach pogłębił się do 12%. Przeciętna cena polskich owiec ciężkich wyniosła w kwietniu 371 EUR, a w maju 360 EUR/100 kg wagi poubojowej.

Z danych Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej wynika, że średnia cena zakupu owiec wyniosła w I kwartale 2016 r. 8,11 zł/kg i była niższa niż rok wcześniej o 5%. Wchodząca w skład tej średniej, cena owiec o wadze 36-40 kg obniżyła się w tym okresie o 6%, a cena jagniąt o wadze 12-17 kg wzrosła o ok. 2%. W kwietniu przeciętna cena zakupu owiec wyniosła 7,21 zł/kg i była o 18,3% niższa niż w kwietniu 2015 r. Duży jej spadek wynikał przede wszystkim z tego, że 69% sprzedawanych owiec należało do kategorii wagowej 31-36 kg. Były to więc owce, których ceny są z reguły niższe.

Cena skupu owiec wyniosła w I kwartale 7,01 zł/kg i była o 3% niższa niż w I kwartale 2015 r. Jej obniżenie wynikało z głębokiego, bo o 12%, spadku tej ceny w lutym (5,97 zł/kg, wobec 6,80 zł/kg w lutym 2015 r.). W styczniu cena skupu owiec wynosząca 6,48 zł/kg była o prawie 2% wyższa niż przed rokiem, a w marcu była taka sama jak w marcu 2015 r. (8,59 zł/kg). W kwietniu cena skupu owiec wyniosła 5,86 zł/kg i była o 12% niższa niż przed rokiem.

Ze względu na wzrost pogłowia w UE-28 i przewidywany przez Komisję Europejską wzrost produkcji można sądzić, że cały 2016 r. będzie nacechowany spadkiem cen owiec i jagniąt w Unii Europejskiej, a co za tym idzie spadkiem cen skupu polskich owiec. Pogorszy to niewątpliwie sytuację producentów i może spowodować ponowny spadek pogłowia. W 2015 r. pogłowiu owiec wzrosło w czerwcu o 2,2% w skali roku, a w grudniu o 6,9%. O jego wzroście, obok poprawy opłacalności chowu decydowała też płatność do owiec, która pojawiła się w nowym systemie płatności bezpośrednich, obowiązujących w latach 2015-2020. Płatność ta przysługuje rolnikom posiadającym co najmniej 10 sztuk maciorek owczych w wieku co najmniej 12 miesięcy, ale przyznawana jest do wszystkich owiec w gospodarstwie.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Zmiana w % 2015/2014
I półrocze	767	928	609	67
II półrocze	761	876	478	55
Rok	1 528	1 804	1 087	60

a) prognoza IERiGŻ-PIB. Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2015	46,2	88,7	204,5	116,5	131,3	139,5	80,3	115,1	103,0	122,8	74,0	92,0	1314 ^{a)}
2016	133,8	95,2	246,7	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1250 ^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	289,6	107,3	120,6	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Import 2015	98,0	58,7	115,2	116,6	100,6	94,2	232,5	76,6	132,0	135,3	81,9	61,6	1303 ^{a)}
2016	36,8	107,4	139,8	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1370 ^{b)}
miesiąc roku poprzedniego = 100	37,6	183,0	121,4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

a) dane nieostateczne, b) prognoza IERiGŻ-PIB

Źródło: Dane CIHZ

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2014/15	8,16	6,35	6,36	6,02	6,62	6,77	5,59	5,67	8,79	6,36	6,80	8,59
2015/16	6,67	7,21	7,51	7,31	7,27	6,98	7,05	6,50	8,01	6,48	5,97	8,59
miesiąc roku poprzedniego = 100	81,7	113,5	118,1	121,4	109,8	103,1	126,1	114,6	91,1	101,9	87,8	100,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
IV 2015	8,7	18,4	2,15	4,57
V	8,6	18,2	2,10	4,46
VI	8,5	18,4	2,04	4,34
VII	8,4	18,2	2,00	4,26
VIII	7,8	16,6	1,87	3,97
IX	7,9	16,8	1,87	3,98
X	7,6	16,2	1,79	3,82
XI	7,7	16,4	1,81	3,85
XII	8,8	18,8	2,06	4,38
I 2016	8,2	17,4	1,86	3,95
II	7,7	16,4	1,76	3,72
III	8,2	17,4	1,90	4,04
IV	7,2	15,3	1,67	3,56

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2014/2015	52,89	52,73	51,57	52,40	53,46	52,90	53,43	53,35	52,41	52,32	51,72	51,82
2015/2016	52,61	52,71	53,41	52,97	53,17	52,40	54,08	54,47	55,18	54,51	54,90	55,73
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,5	100,0	103,6	101,1	99,5	99,1	101,2	102,1	105,3	104,2	106,1	107,5

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-28												
2014/2015	582,5	580,9	589,2	603,0	627,8	635,5	660,9	656,7	632,8	619,4	617,1	576,7
2015/2016	567,9	590,3	611,7	636,2	639,2	629,9	619,3	604,4	575,8	578,8	562,1	543,2
miesiąc roku poprzedniego = 100	97,5	101,6	103,8	105,5	101,8	99,1	93,7	92,0	91,0	93,4	91,1	94,2
Włochy												
2014/2015	600,5	616,6	634,2	682,9	682,4	663,9	693,9	596,3	545,9	627,5	621,6	570,9
2015/2016	581,9	601,3	610,4	640,9	659,2	680,2	657,5	596,3	552,3	594,0	530,1	517,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,9	97,5	96,2	93,8	96,6	102,5	94,8	100,0	101,2	101,0	85,3	90,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
UE-28												
2014/2015	571,9	508,7	476,9	471,9	471,3	495,1	517,5	531,5	541,9	572,4	560,0	542,2
2015/2016	517,9	480,4	476,5	485,8	477,0	486,5	498,9	504,6	520,2	531,7	527,1	519,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	90,6	94,4	101,0	102,9	101,2	98,3	96,4	94,9	96,0	92,9	94,1	95,7
Wielka Brytania												
2014/2015	617,9	514,1	467,2	450,1	448,5	484,9	524,5	544,4	564,8	608,4	582,9	556,3
2015/2016	546,2	478,4	466,6	472,4	455,4	484,5	500,6	506,0	536,7	546,6	529,6	550,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	88,4	93,1	99,9	105,0	101,5	99,9	95,4	92,9	95,0	89,8	90,9	98,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2014/2015 NZD/szt. 15 kg	76,22	78,35	78,23	76,94	81,87	82,34	72,12	63,95	69,00	60,37	59,67	53,12
2015/2016 NZD/szt. 15 kg	69,49	75,4	70,2	68,08	67,30	69,92	61,66	56,74	60,03	49,93	48,81	48,55
miesiąc roku poprzedniego = 100	91,2	96,2	89,7	88,5	82,2	84,9	85,5	88,7	87,0	82,7	81,8	91,4

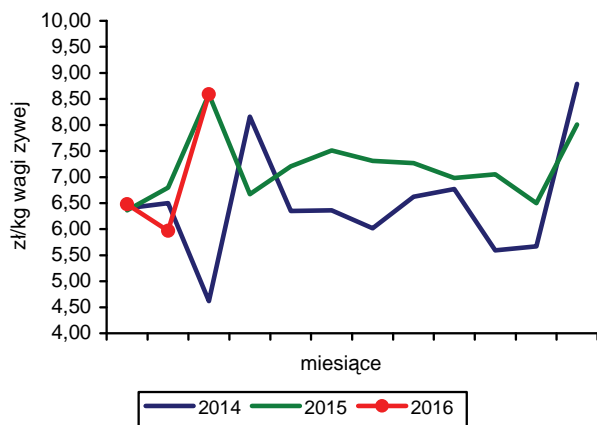
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków AGRIfax weekly NZ.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

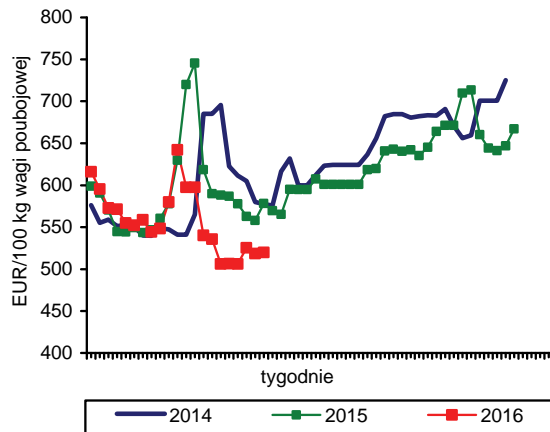
Wyszczególnienie	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
2014/2015 AUD/100 kg cwe	585	551	479	495	438	463	521	550	547	519	541	575
2015/2016 AUD/100 kg cwe	586	586	584	549	495	511	516	526	538	515	538	555
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,2	106,4	121,9	110,9	113,0	110,4	99,0	95,6	98,4	99,2	99,4	96,5

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

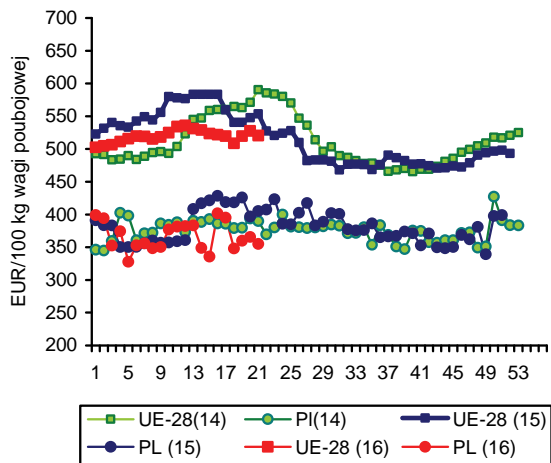
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

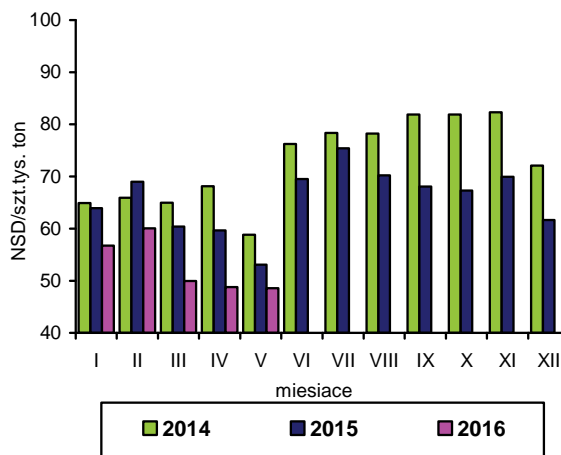
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

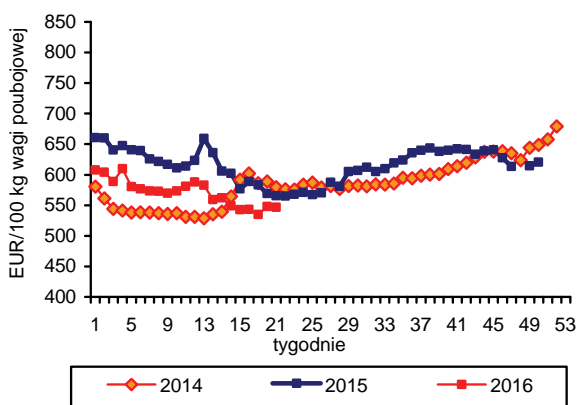
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Polsce

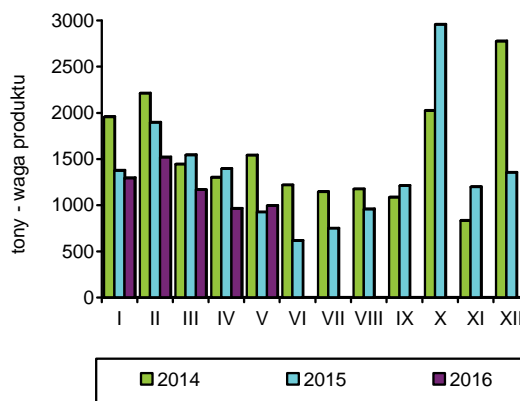
Rys. 4. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28-

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W okresie styczeń-kwiecień 2016 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 71,9 tys. ton i były o 10,2% większe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Utrzymuje się bardzo wysoka dynamika wzrostu wyładunków storni (wzrost o 83,3% do 9,9 tys. ton) oraz śledzi (wzrost o 21,6% do 13,8 tys. ton). W kwietniu wyładunki storni przekroczyły wielkość odłowów tych ryb zanotowaną w całym ubiegłym roku (9,4 tys. ton). Nieznacznie zwiększyły się połowy szprotów (o 2,6% do 43,0 tys. ton), natomiast o 25% mniejsze była podaż dorszy (do 4,2 tys. ton). Wykorzystanie kwot połowowych na koniec kwietnia 2016 r. wyniosło: dla szprotów 72,4%, dla śledzi 29,2%, a dla dorszy 32,2%.

W I kwartale 2016 r. produkcja ryb, przetworów rybnych i owoców morza w dużych zakładach przemysłu rybnego wyniosła 114,6 tys. ton i była o 1,6% większa niż w tym samym okresie roku poprzedniego. Wzrost produkcji odnotowano dla większości głównych grup wyrobów. Wyjątek stanowiły tylko całe, mrożone ryby morskie, których produkcja obniżyła się o 17,8 do 5,4 tys. ton. Spadek ten został w dużym stopniu zrekomensowany ponad 2,5-krotnym zwiększeniem przerobu ryb morskich na świeże filety (z 5,5 do 14,1 tys. ton), prawdopodobnie wraz z dużą podażą storni pochodzących z połowów własnych. Na bardzo wysokim poziomie utrzymuje się także produkcja ryb wędzonych (wzrost o 25% do 23,8 tys. ton), a po rewizji wyników z poprzednich miesięcy przyrost produkcji wystąpił także w grupie przetworów i konserw ze śledzi (o 3,8% do 28,7 tys. ton).

W I kwartale 2016 r. spośród podstawowych grup produktów (brak danych o eksporcie burtowym uniemożliwia pełną analizę eksportu), największy wzrost wolumenu wywozu zanotowano w przypadku przetworów i konserw (o 11,4% do 36,0 tys. ton). Jeszcze wyższa była dynamika przyrostu wartości eksportu tych wyrobów (o 20,5% do 506,1 mln zł), pod wpływem wzrostu cen transakcyjnych śledzi dominujących w strukturze wywozu. Na poziomie roku poprzedniego utrzymuje się eksport ryb wędzonych (13,9 tys. ton, z czego 85% stanowiły wędzone łososi). Ceny wędzonych łososi również wyraźnie rosły w 2016 r., ale w znacznie mniejszym stopniu niż w imporcie, co pogarsza opłacalność przetwórstwa (wartość eksportu ryb wędzonych zwiększyła się w I kwartale 2016 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 3,5% do 680,6 mln zł).

Duży spadek eksportu odnotowano w asortymencie filetów (o 11,5% do 17,2%), głównie dorszy i w mniejszym stopniu łososi. Spadek wolumenu został jednak w pełni zrekomensowany wzrostem cen transakcyjnych. W konsekwencji wartość eksportu tej grupy towarowej zwiększyła się w analizowanym okresie o 1,5% do 438,1 mln zł.

Import ryb i owoców morza oraz ich przetworów zwiększył się w I kwartale 2016 r. o 2,9% do 141,2 tys. ton, przy 15% wzroście wydatków na ich przywóz (do 1,98 mld zł). Największy wzrost cen transakcyjnych obserwuje się na rynku łososi, śledzi i morszczuków, a w mniejszym stopniu dorszy, mintajów, pstrągów i krewetek. Niższe ceny notowano tylko w przypadku czarniaków, łupaczy i tilapii. Zwiększono głównie import ryb filetowanych (o 15,8% do 53,5 tys. ton) oraz ryb mrożonych (o 4,0% do 27,3 tys. ton). Niższy był natomiast przywóz przetworów i konserw (o 12,5% do 11,5 tys. ton) oraz ryb świeżych (o 3,0% do 40,5 tys. ton). W ujęciu gatunkowym skokowo zwiększył się import taniejących tilapii, czarniaków i łupaczy (odpowiednio o 50, 37 i 21%) oraz śledzi i pstrągów (o 30%), mimo wzrostu ich cen. Najbardziej ograniczono natomiast wolumen importu dorszy (o 13%) oraz krewetek i pang (o 20%).

W kwietniu 2016 r. kontynuowany był wzrost cen detalicznych ryb i owoców morza, ale jego dynamika wyraźnie zmniejszyła się w porównaniu z początkiem roku. Średnio w kwietniu br. asortyment rybny podrożał w relacji do marca o 0,1%, przy dalszych obniżkach cen głównych substytutów, tj. mięsa i nabiału. Średnio w okresie styczeń-kwiecień br. ryby zdrożały w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 1,7%, natomiast w kwietniu br. w porównaniu z grudniem 2015 r. wzrost cen wyniósł 2,3%. Od początku roku drożeją przede wszystkim ryby świeże i chłodzone (o 3,6%), konserwy i przetwory (o 2,4%), mrożone owoce morza (o 1,9%) oraz ryby mrożone (o 1,7%). Niższe ceny konsumenci płacili tylko za świeże lub chłodzone owoce morza (o 1,1%).

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Polowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowną	łosoś bałtycki
2012 I-XII	63 115	27 114	14 884	10 089	5 198	120 361	36 928	5 805
2013 I-XII	80 986	23 589	12 502	11 863	4 951	133 891	29 402	5 277
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015^{a,b} I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2015 ^{a,b} III	15 588	5 026	1 371	1 875	183	24 043	4 877	452
IV	14 716	2 512	1 422	249	637	19 536	5 788	404
V	9 535	2 501	1 493	272	1 244	15 045	4 387	229
VI	2 186	3 246	1 181	500	1 325	8 438	553	2
VII	386	1 277	180	455	1 269	3 567	1 358	1
VIII	437	2 050	216	549	1 593	4 845	575	1
IX	1 330	4 619	905	762	694	8 310	2 585	37
X	2 954	7 270	1 382	583	254	12 443	1 860	69
XI	2 606	3 852	1 527	423	115	8 523	2 895	244
XII	2 820	3 533	1 150	498	82	8 083	2 012	1 581
2016 ^{a,b} I	4 935	2 313	1 282	1 879	38	10 447	2 472	151
II	10 025	2 383	775	3 554	86	16 823	7 261	290
III	13 846	4 682	999	3 711	181	23 419	7 383	438
IV	14 196	4 441	1 145	748	704	21 234	11 879	639
Wskaźnik zmian (%)								
I-IV 2016 I-IV 2015	96,5	176,8	80,5	300,4	110,5	108,7	205,2	158,2
I-IV 2016 I-IV 2015	102,6	121,6	75,3	183,3	100,5	110,2	186,4	96,0

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 02.06.2016 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2012 I-XII	7 607	69 646	85 908	191 346	99 447	12 614	9 596	354 507
2013 I-XII	8 370	93 081	92 340	194 880	97 542	13 388	9 285	388 671
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 705	387 483
2015 III	2 365	10 810	9 089	20 884	10 017	1 523	1 184	43 148
IV	1 906	4 527	6 259	16 473	7 221	1 286	862	29 165
V	1 739	3 398	6 457	15 024	6 611	1 204	881	26 618
VI	1 772	3 238	6 088	15 315	6 681	877	1 024	26 413
VII	1 182	2 317	6 491	14 119	6 661	1 026	875	24 109
VIII	1 008	3 040	6 312	14 483	6 533	808	732	24 843
IX	1 251	3 832	7 909	18 103	8 324	1 180	1 297	31 095
X	1 642	4 365	9 320	20 816	10 046	1 288	1 068	36 143
XI	2 389	3 580	10 199	20 635	10 304	1 611	1 071	36 803
XII	1 770	4 250	13 102	20 431	11 030	1 007	1 018	39 553
2016 I	4 346	3 902	7 337	18 092	9 276	1 013	1 054	33 677
II	4 475	5 206	8 876	19 718	9 589	1 199	1 209	38 275
III	5 262	6 326	10 527	20 509	9 858	1 277	1 389	42 624
Wskaźnik zmian (%)								
III 2016 III 2015	222,5	58,5	115,8	98,2	98,4	83,8	117,3	98,8
I-III 2016 I-III 2015	258,4	55,2	120,2	102,2	103,8	90,1	125,0	101,6

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2012 I-XII	364,7	114,9	60,0	45,9	75,1	465,5	176,4	77,5	37,5	140,6
2013 I-XII	407,4	115,7	65,8	52,9	89,4	504,9	188,2	96,0	42,6	139,8
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 ^b I-XII	435,7	126,1	72,8	55,9	83,5	528,3	181,7	87,1	48,7	173,7
2015 ^b III	45,4	11,7	7,1	5,8	9,5	51,7	16,0	8,1	5,1	19,4
IV	39,7	9,7	5,8	4,4	5,9	39,1	11,6	6,7	3,6	14,5
V	36,5	9,3	6,1	4,0	6,1	37,7	10,1	7,0	2,7	15,2
VI	34,0	9,9	6,1	3,7	7,1	36,2	10,7	5,4	3,0	14,2
VII	27,5	9,6	5,7	4,0	3,4	31,6	9,8	4,6	3,0	11,6
VIII	24,5	9,3	4,6	3,6	2,9	35,1	11,4	5,6	3,7	11,4
IX	31,5	10,6	6,5	4,3	3,3	47,5	15,2	8,5	4,6	16,3
X	37,9	11,5	6,4	4,8	5,1	54,4	21,1	7,6	4,8	17,7
XI	41,3	12,0	7,2	6,2	7,6	57,3	24,7	6,8	5,3	16,7
XII	43,2	11,9	4,9	7,0	12,0	52,1	20,9	8,7	5,0	14,6
2016 ^{b,c} I	28,9	11,0	5,5	3,8	1,7	47,5	18,8	8,0	4,3	13,6
II	32,6	13,0	5,5	4,3	3,1	44,0	17,3	8,7	3,2	12,4
III	39,6	12,0	6,1	5,7	3,7	49,6	17,3	10,6	4,0	14,4
Wskaźnik zmian (%)										
III 2016 III 2015	87,2	102,6	85,9	98,3	38,9	95,9	108,1	130,9	78,4	74,2
I-III 2016 I-III 2015	84,6	111,1	88,1	98,6	28,4	102,8	115,6	104,2	87,8	96,9

^a z eksportem burtowym ^b dane wstępne, ^c bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Tajlandia					
2012 I-XII	7,87	7,71	5,82	6,36	5,79	6,66	6,79	12,17	15,89	14,66
2013 I-XII	6,29	6,31	5,37	5,71	5,41	6,42	5,74	11,53	22,10	14,36
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,68	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,37
2015 I-XII	6,27	6,17	4,43	4,98	4,75	7,96	6,90	13,88	20,30	12,06
2015 ^a III	6,58	6,19	4,32	4,69	5,12	7,91	6,48	14,02	20,39	12,27
IV	6,24	6,21	4,18	4,88	5,09	8,90	8,13	14,33	19,10	12,55
V	5,52	5,32	4,37	4,48	4,98	9,20	8,58	14,91	18,82	12,74
VI	5,94	6,00	4,08	4,67	5,07	8,75	7,47	13,56	19,33	12,34
VII	5,45	6,12	4,18	4,78	5,36	8,80	9,04	13,49	19,24	11,72
VIII	6,39	5,79	4,31	4,82	5,33	8,34	7,16	13,91	22,95	10,79
IX	6,28	5,76	4,87	4,98	4,68	7,99	6,56	13,89	18,84	11,47
X	6,25	6,04	4,76	2,20	4,57	7,47	6,77	13,64	19,02	11,86
XI	7,07	6,32	4,43	5,03	4,89	7,02	6,45	13,78	20,59	12,74
XII	7,39	6,29	4,41	8,44	4,75	6,96	6,69	14,45	23,66	12,59
2016 ^a I	7,51	6,43	4,73	3,26	4,88	7,91	7,03	13,79	24,72	12,54
II	8,07	6,82	4,74	3,38	5,14	9,02	6,74	14,97	24,36	12,52
III	7,84	7,10	4,68	4,36	4,99	8,32	7,13	14,31	27,06	12,02
Wskaźnik zmian (%)										
III 2016 III 2015	119,1	114,7	108,3	93,0	97,5	105,2	110,0	102,1	132,7	98,0
I-III 2016 I-III 2015	122,8	105,0	104,7	84,1	108,5	104,1	105,8	104,6	122,7	96,1

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2012 I-XII	13,25	22,56	19,76	19,42	42,27	44,64	47,68	3,35	0,97
2013 I-XII	11,07	19,89	20,61	18,20	49,90	45,44	50,36	3,21	1,17
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	2,54	1,43
2015 ^a I-XII	9,05	25,09	21,54	22,27	52,08	51,53	58,28	2,73	1,15
2015 ^a III	8,64	25,80	19,11	22,73	51,94	50,52	51,68	-	1,13
IV	8,89	24,44	19,26	20,93	49,98	48,86	54,18	2,74	1,16
V	8,86	25,41	18,96	21,56	50,47	47,10	54,62	2,58	1,09
VI	9,74	23,61	19,12	21,05	51,67	52,13	60,07	2,74	0,91
VII	8,93	25,52	22,91	22,03	50,85	51,27	60,64	2,63	1,31
VIII	9,28	26,98	23,39	24,15	50,73	54,16	63,34	2,71	1,16
IX	9,14	25,32	20,66	23,69	51,28	54,43	55,08	2,73	1,02
X	9,26	25,39	24,82	22,41	52,67	49,80	68,39	2,74	1,39
XI	9,30	23,85	22,72	21,75	53,42	54,54	74,31	2,81	1,65
XII	9,53	29,99	26,81	24,00	54,18	54,39	86,06	2,84	0,99
2016 ^a I	9,84	26,75	23,32	24,05	54,38	49,71	90,74	-	b.d.
II	11,19	30,94	22,69	24,55	54,35	52,41	100,23	2,52	b.d.
III	9,85	28,25	22,82	25,05	54,29	46,74	119,53	2,54	b.d.
Wskaźnik zmian (%)									
<u>III 2016</u> <u>III 2015</u>	114,0	109,5	119,4	110,2	104,5	92,5	231,3	x	x
<u>I-III 2016</u> <u>I-III 2015</u>	120,8	111,3	114,1	111,3	103,6	96,5	201,2	86,9	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2012 I-XII	11,41	-	12,31	56%	13,95	65%	9,26	-	9,20	73%	12,73	79%
2013 I-XII	10,84	-	12,62	57%	14,13	65%	8,77	-	9,67	75%	12,02	75%
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2015 III	10,67	-	13,77	61%	14,56	66%	11,13	-	9,86	80%	10,37	70%
IV	10,88	-	14,03	62%	14,94	67%	11,63	-	10,04	81%	10,46	70%
V	10,84	-	13,61	61%	14,76	66%	11,51	-	10,08	82%	10,40	70%
VI	11,04	-	13,75	62%	14,70	65%	11,59	-	10,06	82%	10,42	69%
VII	11,09	-	13,72	62%	15,27	68%	12,16	-	10,10	82%	10,55	70%
VIII	11,09	-	13,66	62%	14,75	65%	12,06	-	9,94	81%	10,44	69%
IX	11,06	-	13,15	59%	14,91	65%	12,06	-	10,04	82%	10,42	69%
X	11,09	-	13,27	59%	14,82	64%	12,14	-	9,97	81%	10,50	70%
XI	9,98	-	13,02	58%	15,08	65%	12,33	-	10,10	82%	10,52	70%
XII	9,99	-	13,03	59%	15,37	66%	13,05	-	10,18	84%	10,54	70%
2016 I	10,96	-	13,60	61%	15,05	63%	14,46	-	10,19	83%	10,91	73%
II	10,97	-	13,67	61%	14,99	63%	14,42	-	10,39	84%	10,86	72%
III	11,46	-	13,92	61%	15,06	63%	14,48	-	10,44	84%	10,81	72%
IV	11,64	-	13,79	61%	14,88	62%	14,42	-	10,49	84%	10,99	73%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>I-IV 2016</u> <u>I-IV 2015</u>	107,0	x	98,3	x	99,6	x	124,0	x	104,5	x	105,1	x
<u>I-IV 2016</u> <u>I-IV 2015</u>	106,7	x	99,7	x	102,6	x	129,9	x	104,7	x	104,4	x

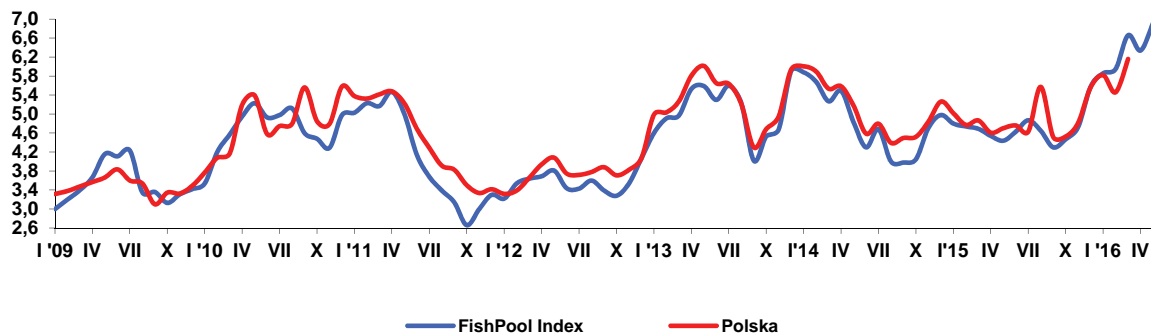
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

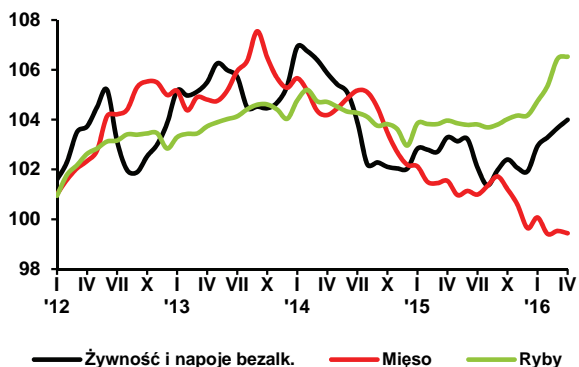
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Platy śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makrela	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2012I-XII	21,42	26,76	75,30	32,10	17,62	24,06	25,06	29,82	16,02	15,15	21,95
2013I-XII	21,83	26,65	75,66	31,94	16,54	25,35	27,50	33,41	16,05	14,60	22,01
2014I-XII	21,76	26,97	77,54	31,88	16,72	25,52	27,87	34,06	15,24	14,11	22,18
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2015 III	22,08	29,98	76,30	32,26	15,84	25,39	28,00	33,88	14,89	14,26	22,44
IV	22,26	30,26	76,90	32,35	15,99	25,35	28,06	33,82	14,94	14,24	22,49
V	22,41	30,47	76,10	32,36	15,97	25,23	28,00	33,82	14,91	-	22,37
VI	22,63	30,69	75,50	32,42	15,85	25,16	28,00	33,65	15,03	-	22,30
VII	22,60	30,80	75,90	32,45	15,81	25,16	27,75	33,41	15,04	-	22,07
VIII	22,80	30,67	75,40	32,46	15,82	25,06	27,87	33,29	15,04	-	22,17
IX	22,81	31,12	75,40	32,33	15,82	25,10	28,06	33,23	15,07	-	22,38
X	23,04	31,14	76,10	32,72	15,81	25,03	27,81	33,23	15,07	14,94	22,47
XI	23,16	31,35	76,10	32,63	15,74	25,03	27,75	33,23	15,01	14,98	22,33
XII	23,43	31,67	75,30	32,71	15,63	25,00	27,50	33,06	15,01	13,32	22,25
2016 I	23,71	31,85	75,90	32,49	15,66	25,13	27,44	32,94	14,98	14,28	22,28
II	23,86	32,07	76,50	32,69	15,46	24,97	27,62	33,18	14,98	14,79	22,40
III	23,92	32,19	78,10	32,79	15,51	25,13	27,87	33,47	15,01	14,80	22,68
IV	24,13	32,31	78,90	32,77	15,57	25,26	27,81	33,65	15,15	-	22,78
Wskaźnik zmian (%)											
I-IV 2016 I-IV 2015	108,4	106,8	102,6	101,3	97,4	99,6	99,1	99,5	101,4	x	101,3
I-IV 2016 I-IV 2015	108,5	108,5	100,3	101,6	97,0	99,2	99,0	98,5	100,4	104,4	100,5

Źródło: Dane GUS.

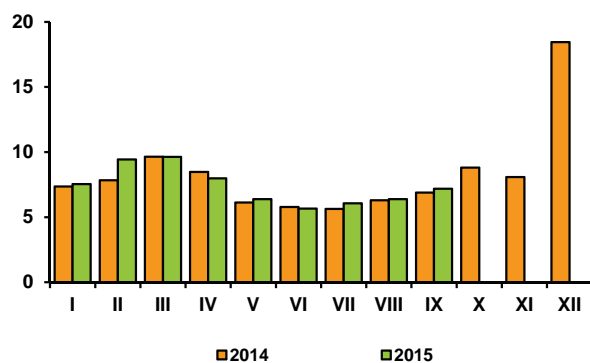
Rys. 1. Cena świeżych lososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

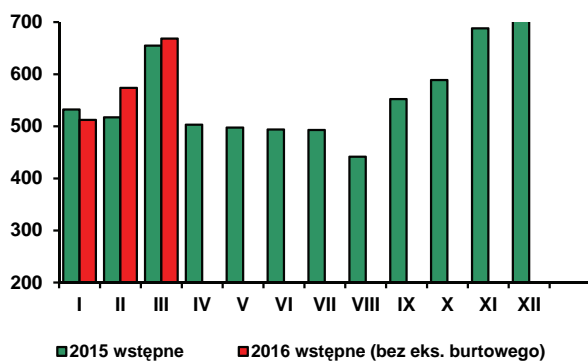
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2011=100)

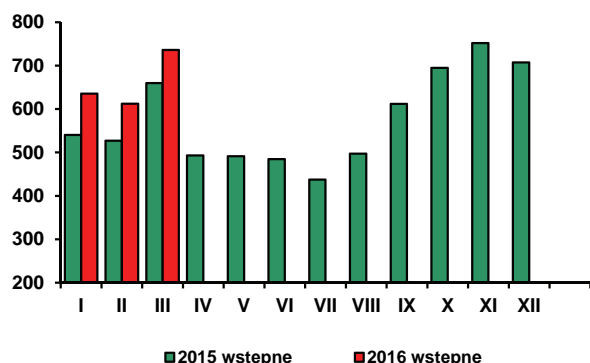
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

W kwietniu 2016 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,3%, po wzroście o 0,4% w marcu. Artykuły żywnościowe podrożały o 0,4%, przy stabilizacji cen napojów bezalkoholowych i wzroście łącznych cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,3%. Najbardziej zwiększyły się ceny owoców cytrusowych (o 3,0%), warzyw (o 2,6%) i cukru (o 1,5%). Spośród warzyw podrożały głównie ziemniaki (o 4,1%) oraz warzywa świeże (o 3,4%), w tym kalafiorowate o 12,6%, pomidory o 10,8%, kapusta o 9,5%, a sałata o 6,3%. Ceny dzemów i marmolad zwiększyły się o 0,9%, a wyrobów cukierniczych i tłuszczów jadalnych po 0,4%. Wzrostowi cen margaryn (o 1,1%) i olejów (o 0,3%) towarzyszył niewielki spadek cen masła (o 0,1%). Ceny pieczywa i produktów zbożowych podniosły się o 0,2%, w tym mąki o 1,3%. Spadły natomiast ceny jaj (o 0,7%), artykułów mleczarskich (o 0,4%) i mięsnych (o 0,1%). Mniej niż przed miesiącem konsumenci placili m.in. za mleko spożywcze (o 0,8%), sery dojrzewające i topione (o 0,7%) oraz jogurty, śmietanę, napoje i desery mleczne (po 0,4%). Obniżyły się ceny mięsa drobiowego (o 0,8%) i wołowego (o 0,1%), przy wzroście cen wieprzowiny (o 0,6%) i stabilizacji cen wędlin. Wzrosły ceny kakao i czekolady w proszku (o 0,9%) oraz soków owocowych (o 0,7%), nie zmieniły się ceny herbaty i soków owocowo-warzywnych, a zmały – kawę oraz wód mineralnych i źródlanych (po 0,1%).

W kwietniu br. ceny żywności i napojów bezalkoholowych były przeciętnie o 0,6% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem, przy spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,1%. Istotnie wzrosły m.in. ceny cukru (o 27,6%), owoców (o 8,6%) i warzyw (o 7,9%) oraz ryb i przetworów rybnych (o 2,4%). Droższe były wszystkie rodzaje owoców, w tym owoce cytrusowe o 13,2%, jabłka o 9,3%, a banany o 0,3%. Spośród warzyw najbardziej podrożały ziemniaki (o 57,5%) oraz cebula (o 39,3%), pomidory (o 24,5%), kalafiorowate (o 8,3%) i kapusta (o 7,7%). Nieco więcej niż przed rokiem należało zapłacić za pieczywo i produkty zbożowe (średnio o 0,2%), w tym za mąkę o 0,7%, ryż i makarony po 0,4%, a za pieczywo o 0,2%. Tańsze w kwietniu br. niż rok wcześniej były tłuszcze jadalne (o 4,3%), artykuły mleczarskie (o 3,6%), jaja (o 2,4%) oraz mięso i przetwory mięsne (o 2,1%). O spadku cen tłuszczów zdecydowały obniżki cen masła o 7,7%, tłuszczów wieprzowych surowych i topionych o 6,5%, margaryn o 2,1% i olejów roślinnych o 0,5%. Spośród wyrobów mlecznych najbardziej potaniały: mleko spożywcze (o 5,5%), sery dojrzewające (o 5,3%), śmietana (o 2,7%) jogurty (o 2,5%) i twarogi (o 1,7%). Spadek cen mięsa wieprzowego wyniósł 3,8%, drobiowego 3,0%, a wędlin 1,2%. Mięso wołowe podrożało o 0,5%.

W okresie styczeń - kwiecień 2016 r. przeciętny poziom cen żywności i napojów bezalkoholowych był o 0,4% wyższy, w tym żywności o 0,5% wyższy niż w analogicznym okresie 2015 r., przy spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,9%. Znacząco wzrosły ceny cukru (o 25,1%), owoców (o 11,5%) i warzyw (o 6,1%, w tym ziemniaków o 51,8%). Przewidywany poziom cen ryb i owoców morza podniósł się o 1,7%, a pieczywa i produktów zbożowych o 0,1%, podczas gdy pozostałych grup żywności – był niższy niż rok wcześniej. Ceny tłuszczów spadły o 5,0%, w tym masła o 8,0%, artykułów mleczarskich o 3,5%, jaj o 2,1%, a produktów mięsnych o 2,0%. W porównywanych okresach bardziej niż żywność podrożały towary i usługi w zakresie restauracji i hoteli, edukacji oraz napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe. Ceny tzw. innych towarów wzrosły o 0,5%, towarów i usług związanych ze zdrowiem utrzymały się na niezmiennym poziomie, a pozostałych grup towarów i usług konsumpcyjnych – wykazywały tendencję spadkową. Najbardziej obniżył się poziom cen towarów i usług związanych z transportem (o 7,5%), w tym paliw do prywatnych środków transportu o 11,7%. Spadł także przeciętny poziom cen odzieży i obuwia (o 4,1%), towarów i usług w zakresie użytkowania mieszkania i nośników energii (o 0,7%, w tym nośników energii o 1,8%), towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury (o 1,5%), łączności (o 0,5%) oraz wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 0,4%).

Utrzymującej się deflacji i niskiej dynamice cen towarów żywnościowych towarzyszyły korzystne tendencje na rynku pracy i znaczący wzrost dochodów ludności. W kwietniu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) było o 2,8% większe, a w okresie styczeń-kwiecień – o 2,7% większe od notowanego w analogicznych okresach ubiegłego roku. W końcu kwietnia br. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się w porównaniu

z analogicznym miesiącem ub. roku o 14,6%, a stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 9,5%, tj. o 1,6 pkt. proc. mniej niż przed rokiem. W kwietniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw było wyższe niż rok wcześniej o 4,6% (wobec wzrostu o 3,7% w kwietniu 2015 r.), a realne zwiększyło się o 5,9% (wobec wzrostu o 4,9% przed rokiem). W okresie pierwszych czterech miesięcy br. wzrost przeciętnej płacy realnej brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 4,8%. Dynamika przeciętnych miesięcznych emerytur i rent w ujęciu nominalnym i realnym była podobna do notowanej przed rokiem.

Zjawiska te były głównymi czynnikami podtrzymującymi dynamikę obrotów handlu detalicznego i wzmagającymi skłonność konsumentów do robienia żywnościowych zakupów. Według danych GUS, w kwietniu br. całkowita sprzedaż detaliczna w cenach stałych, w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, była większa niż przed rokiem o 5,5%, a **sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych wzrosła o 4,1%**. W okresie styczeń-kwiecień br., w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, wzrost sprzedaży detalicznej żywności, napojów i wyrobów tytoniowych wyniósł 5,1%, przy wzroście sprzedaży detalicznej ogółem o 4,6%.

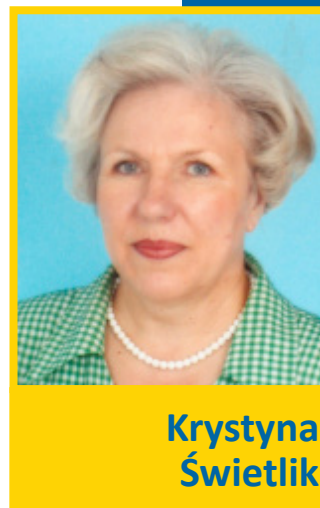
Przewiduje się, że w okresie maj-czerwiec br. tempo wzrostu sprzedaży żywności ulegnie przyspieszeniu. Sprzyjać temu będą: sezonowy wzrost popytu z uwagi na tzw. „długie weekendy”, popularne imieniny, komunie, grillowanie itp., uruchomienie wypłat z programu Rodzina 500+ oraz spodziewane spadki cen detalicznych podstawowych produktów spożywczych, w tym zwłaszcza artykułów mięsnych, mleczarskich i jaj.

Według metodologii Eurostatu (HICP) w kwietniu 2016 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny towarów i usług konsumpcyjnych w UE-28 wzrosły przeciętnie o 0,1%, w strefie euro utrzymały się na niezmiennym poziomie, podczas gdy w Polsce zwiększyły się o 0,3%. Ceny żywności w UE-28 i w strefie euro wzrosły po 0,2%, a w Polsce o 0,4%.

W kwietniu br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku, ceny towarów i usług konsumpcyjnych zarówno w UE-28 jak i w strefie euro obniżyły się po 0,2%. W Polsce ich spadek wyniósł 0,5%. Zmiany cen żywności były różnokierunkowe. W UE-28 żywność potaniała o 0,1%, podczas gdy w strefie euro i w Polsce podrożała odpowiednio o 0,6% i 1,2%. Istotny wzrost cen żywności odnotowano w Belgii (o 2,5%), na Litwie (o 2,1%) i w Hiszpanii (o 2,0%), a najgłębszy spadek: w Rumunii (o 7,3%), na Cyprze (o 3,7%) oraz w Bułgarii, na Słowacji i w Wielkiej Brytanii (po 2,5%).

Według FAO, w kwietniu 2016 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności wzrosły o 0,8%, po wzroście o 0,6% w marcu. Zdecydowały o tym wzrosty cen olejów roślinnych (o 4,1%), zbóż (o 1,5%) i artykułów mięsnych (o 0,8%), którym towarzyszyły spadki cen artykułów mleczarskich (o 2,2%) i cukru (o 1,7%). Zwyżka cen olejów nastąpiła na skutek wzrostu cen oleju palmowego związanego z doniesieniami o niskich zapasach i możliwym spadku produkcji w Azji Południowo-Wschodniej oraz oleju sojowego z powodu niekorzystnych perspektyw produkcji w Ameryce Południowej. Spośród zbóż podrożała głównie kukurydza w wyniku osłabienia amerykańskiego dolara. Wzrost cen mięsa był efektem dynamicznej zwyżki cen wołowiny, przy stabilizacji cen wieprzowiny i drobiu. Przyczyną spadku cen artykułów mleczarskich była wysoka produkcja w Unii Europejskiej, wyższe niż przewidywano dostawy w Oceanii i utrzymujący się ograniczony popyt na rynkach światowych. Spadek cen cukru był przejściowy. Spodziewany deficyt cukru na światowych rynkach w sezonach 2015/16 i 2016/17 będzie sprzyjał wzrostowi cen tego produktu.

Przeciętny poziom światowych cen żywności w kwietniu 2016 r. był o 9,9% niższy niż rok wcześniej. Niższe były ceny produktów mlecznych (o 26,1%), mięsa (o 14,2%) i zbóż (o 10,4%), a wyższe – cukru (o 16,1%) i olejów roślinnych (o 10,8%).

**Krystyna
Świetlik**

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w kwietniu 2016 r.

Wyszczególnienie	IV 2016			I – IV 2016
	III 2016=100	IV 2015=100	XII 2015 = 100	I – IV 2015 = 100
O G Ó Ł E M	100,3	98,9	99,8	99,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,3	100,6	102,0	100,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,2	100,5	100,5	100,5
Odzież i obuwie	102,7	96,1	99,0	95,9
Mieszkanie	99,9	99,1	99,4	99,3
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	99,7	99,0	99,2	99,3
w tym nośniki energii	99,4	96,7	97,7	97,2
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,4	99,8	100,2	99,6
Zdrowie	100,2	100,1	98,3	100,0
Transport	101,5	92,0	95,3	92,5
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	102,3	87,7	93,9	88,3
Łączność	99,4	98,4	99,5	99,5
Rekreacja i kultura	99,2	97,1	98,5	98,5
Edukacja	100,0	100,8	100,0	100,8
Restauracje i hotele	100,3	101,2	100,6	101,2
Inne towary i usługi	100,1	100,9	100,9	100,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w kwietniu 2016 r.

Wyszczególnienie	IV 2016			I-IV 2016
	III 2016 = 100	IV 2015=100	XII 2015=100	I-IV 2015=100
Żywność (bez napojów)	100,4	100,7	102,2	100,5
Pieczywo i produkty zbożowe	100,2	100,2	100,3	100,1
Pieczywo	100,1	100,2	100,3	100,1
Ryż	100,1	100,4	100,2	99,9
Makarony	99,9	100,4	100,1	100,5
Mięso i przetwory	99,9	97,9	99,8	98,0
Mięso wieprzowe	100,6	96,2	99,3	96,1
Mięso wołowe	99,9	100,5	100,6	100,2
Mięso drobiowe	99,2	97,0	101,5	97,8
Przetwory mięsne i wędliny	99,9	98,8	99,4	98,7
Ryby i owoce morza	100,1	102,4	102,3	101,7
Mleko, sery i jaja	99,5	96,5	99,0	96,7
Artykuły mleczarskie	99,6	96,4	99,1	96,5
Mleko	99,2	94,5	98,1	95,3
Sery twarogowe	100,3	98,3	100,2	97,9
Sery dojrzewające i topione	99,3	94,7	98,6	94,6
Jaja	99,3	97,6	98,7	97,9
Oleje i pozostałe tłuszcze	100,4	95,7	100,2	95,0
Masło	99,9	92,3	98,7	92,0
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	100,0	93,5	97,9	93,2
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	101,1	97,9	102,5	96,7
Oleje roślinne	100,3	99,5	100,4	98,7
Owoce	100,2	108,6	111,1	111,5
Jabłka	98,9	109,3	97,3	125,3
Owoce cytrusowe	103,0	113,2	108,2	111,9
Banany	99,1	100,3	126,9	99,8
Warzywa	102,6	107,9	110,6	106,1
Ziemniaki	104,1	157,5	107,7	151,8
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,6	105,2	102,8	104,6
Cukier	101,5	127,6	111,8	125,1
Napoje bezalkoholowe	100,0	99,4	100,3	99,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2013	101,3	98,8	100,1	100,4	100,7	99,7	99,7	98,8	100,0	99,9	100,2	100,7
	2014	101,5	99,8	99,7	99,5	99,6	99,7	98,9	98,4	100,1	99,8	99,9	100,0
	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
	2016	101,0	100,3	100,4	100,3								
Pieczywo i produkty zbożowe	2013	100,4	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,2	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0
	2014	100,2	99,9	99,9	99,9	100,2	99,8	100,0	100,0	99,9	100,1	99,9	99,8
	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
	2016	100,2	100,0	100,0	100,2								
Mięso	2013	100,2	99,3	100,5	99,9	99,9	100,4	100,7	100,4	101,1	99,0	99,2	99,6
	2014	100,4	99,5	99,2	99,8	100,3	100,4	100,3	99,9	99,4	99,0	99,2	99,5
	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
	2016	100,4	99,3	100,1	99,9								
Ryby i owoce morza	2013	100,4	100,1	100,0	100,3	100,2	100,1	100,1	100,3	100,2	100,0	99,8	99,7
	2014	100,7	100,4	99,6	100,0	99,8	99,8	99,9	99,8	99,7	100,1	99,8	99,4
	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	2016	100,6	100,6	101,0	100,1								
Mleko, sery, jaja	2013	100,4	100,1	99,6	99,7	99,7	99,7	100,2	100,1	101,0	100,8	100,5	100,5
	2014	101,0	100,4	100,0	99,7	100,0	99,7	99,5	99,7	99,9	99,8	99,7	99,9
	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
	2016	99,9	99,7	99,8	99,5								
Tłuszcze	2013	100,9	99,8	99,4	99,9	100,4	100,6	100,4	100,8	100,7	100,4	100,1	99,5
	2014	100,6	100,1	99,5	98,8	100,6	99,1	100,0	99,3	99,5	99,7	99,1	98,5
	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
	2016	100,6	100,0	99,2	100,4								
Owoce	2013	105,7	99,8	98,3	102,9	106,5	105,0	98,4	95,0	93,5	95,0	99,5	100,3
	2014	107,3	101,0	103,1	100,7	102,0	97,1	96,0	94,2	99,9	97,8	97,6	100,2
	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
	2016	104,0	104,3	102,3	100,2								
Warzywa	2013	107,3	100,0	102,5	102,4	104,5	94,7	95,9	89,7	99,1	103,9	104,5	108,9
	2014	106,9	99,3	98,2	98,3	93,3	99,4	90,6	86,6	103,7	102,8	105,1	103,9
	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
	2016	104,3	101,7	101,6	102,6								
Cukier i wyroby cukiernicze	2013	100,3	99,4	99,7	100,0	99,7	99,7	99,3	99,4	99,8	99,6	99,8	98,7
	2014	100,2	99,0	99,3	97,8	100,0	99,4	99,5	99,4	99,9	99,9	99,5	99,5
	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
	2016	100,7	100,9	100,7	100,6								
Cukier	2013	99,9	98,7	99,2	99,4	99,3	98,7	96,3	97,2	98,9	98,8	98,0	96,7
	2014	98,0	96,2	96,5	92,2	97,9	96,3	96,8	96,5	97,6	98,5	96,8	97,8
	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	100,2
	2016	101,0	104,6	104,3	101,5								
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2013	100,1	100,0	100,2	100,4	99,9	100,0	100,3	99,7	100,1	100,2	99,8	100,1
	2014	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,8	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	2016	99,5	99,9	100,1	100,3								
III. Średnia płaca ^a	2013	89,5	100,8	103,3	99,9	96,6	102,9	100,6	98,2	100,3	101,7	101,7	108,3
	2014	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	101,7	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4
	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	2016	90,8	100,9	105,2	99,1								

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2013	103,5	102,5	101,5	101,7	101,6	100,7	102,5	102,5	102,6	101,9	101,7	101,5
	2014	101,6	101,6	101,2	100,3	99,2	99,1	98,3	97,9	100,0	97,8	97,5	96,8
	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
	2016	100,0	100,4	100,8	100,6								
Pieczywo i produkty zbożowe	2013	101,9	101,9	101,6	101,4	101,2	100,9	101,1	100,7	100,7	100,6	100,5	100,4
	2014	100,3	100,3	100,2	100,0	100,2	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,7
	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
	2016	99,9	100,1	100,1	100,2								
Mięso	2013	104,1	102,7	102,8	102,4	101,9	100,9	101,6	101,8	102,1	100,9	100,1	100,3
	2014	100,5	100,8	99,5	99,4	99,8	99,7	99,3	98,9	97,2	97,2	97,2	97,1
	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
	2016	98,0	97,9	98,1	97,9								
Ryby i owoce morza	2013	102,2	101,5	101,2	101,0	101,0	100,8	100,9	100,9	101,1	101,1	100,9	101,2
	2014	101,1	101,4	100,9	100,6	100,2	100,0	99,9	99,5	99,0	99,0	99,0	99,0
	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
	2016	100,8	101,4	102,4	102,4								
Mleko, sery, jaja	2013	104,4	103,8	99,7	97,8	98,5	99,2	99,7	100,2	101,2	101,8	102,0	102,2
	2014	102,8	103,2	103,6	103,6	103,9	103,9	103,3	102,8	101,6	100,5	99,7	99,1
	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
	2016	96,6	96,9	96,7	96,5								
Tłuszcze	2013	100,3	100,1	99,0	99,9	101,0	102,4	102,9	104,3	104,9	104,1	103,8	103,0
	2014	102,8	103,1	103,1	102,0	102,1	100,6	100,2	98,6	97,4	96,6	95,7	94,8
	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
	2016	94,6	94,9	95,0	95,7								
Owoce	2013	102,7	101,8	101,0	101,4	104,5	102,1	102,3	106,5	104,3	99,2	100,8	99,7
	2014	99,7	100,1	105,6	103,4	99,2	92,2	90,6	89,8	95,8	98,7	96,8	96,5
	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
	2016	109,3	113,6	114,5	108,6								
Warzywa	2013	107,8	104,6	103,0	108,8	106,9	101,2	120,3	118,3	119,6	117,8	115,3	112,3
	2014	111,3	110,6	106,3	102,3	91,4	95,6	90,1	87,2	91,6	90,4	91,0	86,8
	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
	2016	105,2	104,4	106,9	107,9								
Cukier i wyroby cukiernicze	2013	101,9	100,9	100,2	99,7	99,2	98,8	97,8	97,1	96,6	96,5	96,2	95,4
	2014	95,5	95,1	94,8	92,7	92,9	92,6	92,7	92,8	92,9	93,2	92,9	93,5
	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
	2016	103,7	104,4	105,1	105,2								
Cukier	2013	100,0	98,1	97,2	96,1	95,7	94,4	90,9	88,4	87,1	86,1	84,6	82,4
	2014	80,9	78,7	76,7	71,1	70,1	68,4	68,8	68,3	67,4	67,2	66,4	67,2
	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
	2016	120,6	124,8	127,2	127,6								
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2013	101,7	101,3	101,0	100,8	100,5	100,2	101,1	101,1	101,0	100,8	100,6	100,7
	2014	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,7	99,4	99,4	99,0
	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	2016	99,1	99,2	99,1	98,9								
III. Średnia płaca ^a	2013	100,4	104,0	101,6	103,0	102,3	101,4	103,5	102,0	103,6	103,1	103,1	102,7
	2014	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7
	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	2016	104,0	103,9	103,3	104,6								

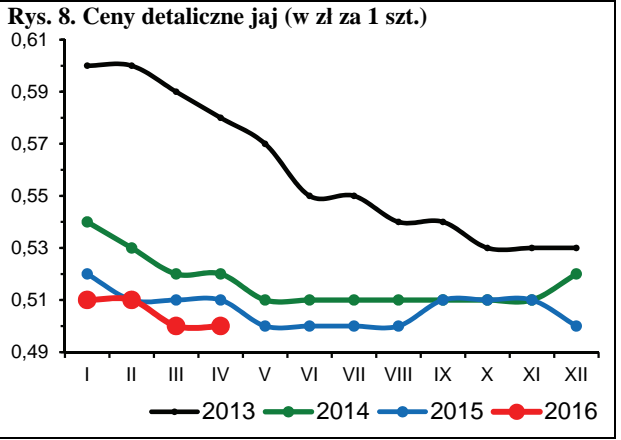
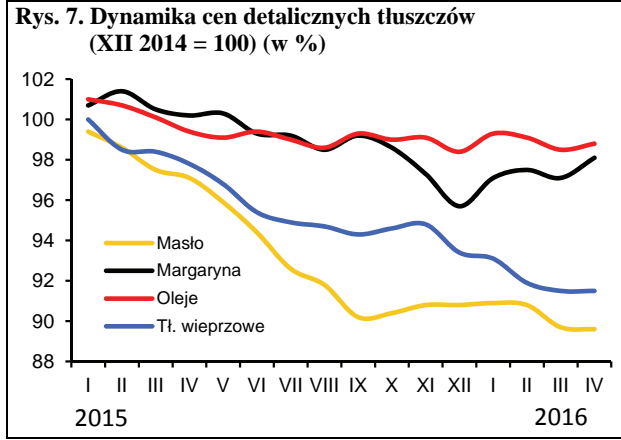
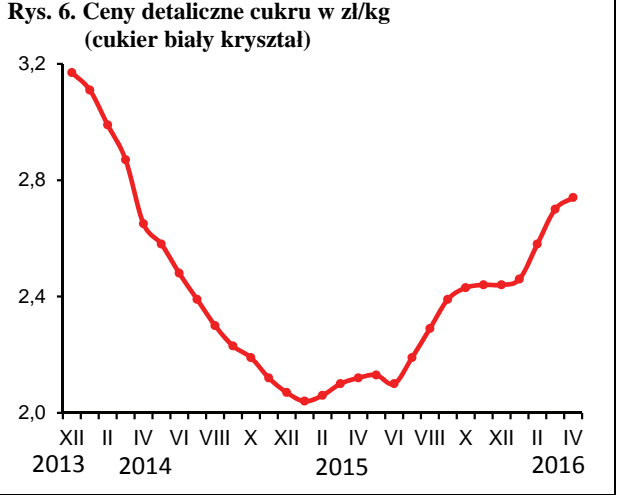
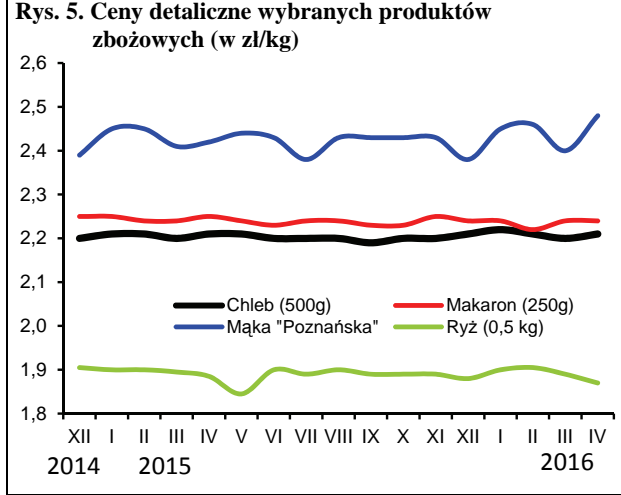
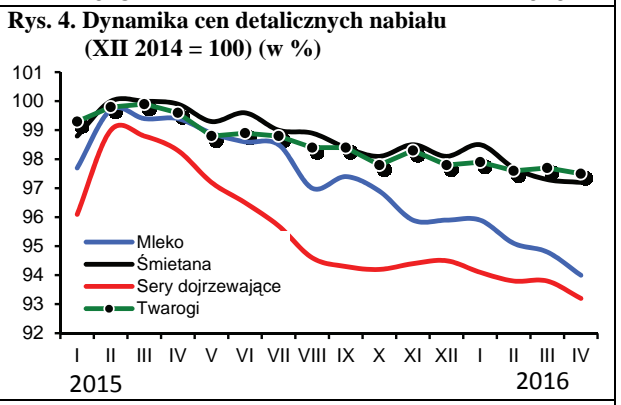
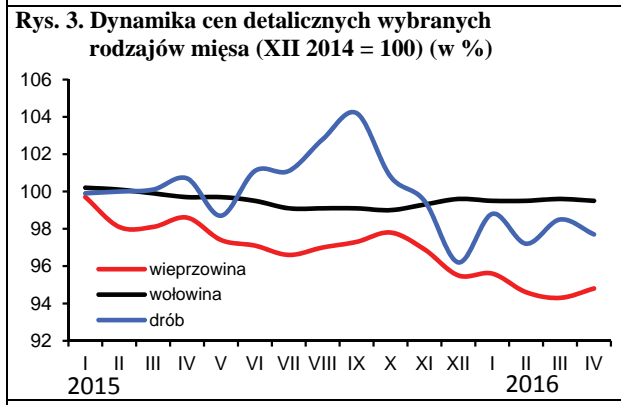
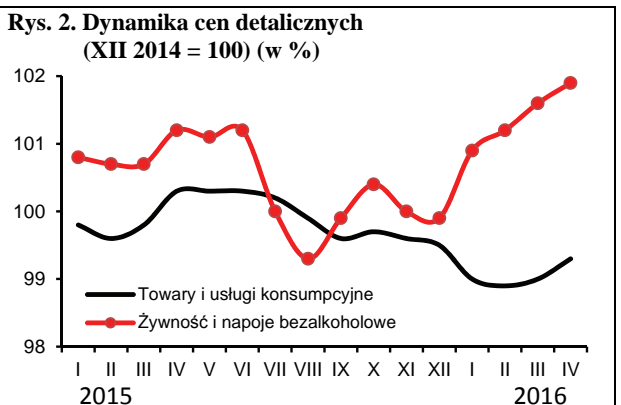
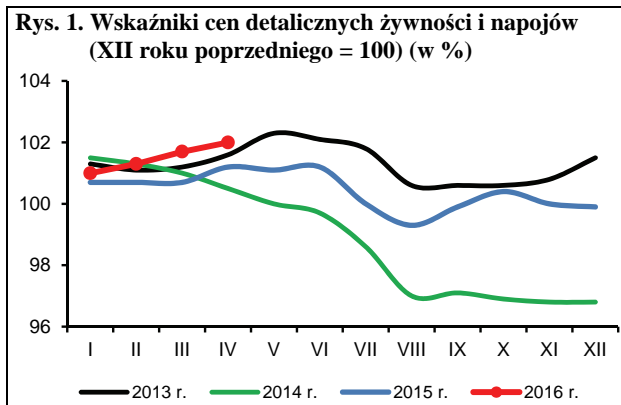
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2015 r. b – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryz – 1 kg	a	3,80	3,80	3,79	3,77	3,79	3,80	3,78	3,80	3,79	3,78	3,79	3,76
	b	3,80	3,81	3,78	3,74								
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,21	2,21	2,20	2,21	2,21	2,20	2,20	2,20	2,19	2,20	2,20	2,21
	b	2,22	2,21	2,20	2,21								
Makaron – 250 g	a	2,25	2,24	2,24	2,24	2,24	2,23	2,24	2,24	2,23	2,23	2,25	2,24
	b	2,24	2,22	2,24	2,24								
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,45	2,45	2,41	2,42	2,44	2,43	2,38	2,43	2,43	2,43	2,43	2,38
	b	2,45	2,46	2,40	2,48								
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	25,94	25,87	25,90	25,94	25,90	25,80	25,93	25,96	26,01	26,02	26,12	26,05
	b	26,03	26,06	26,21	26,03								
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,58	32,45	32,28	32,51	32,47	32,32	32,22	32,10	32,03	31,84	32,15	32,23
	b	32,68	32,57	32,61	32,59								
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,34	13,98	14,02	14,07	13,96	13,81	13,84	13,89	14,00	14,09	13,98	13,79
	b	13,69	13,65	13,49	13,55								
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,90	6,91	6,95	6,96	6,75	7,10	7,12	7,28	7,39	7,00	6,89	6,60
	b	6,83	6,64	6,84	6,67								
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	24,34	24,18	24,22	24,34	24,46	24,42	24,27	24,22	24,24	24,09	24,22	24,01
	b	23,92	24,08	24,09	24,12								
Kielbasa „Toruńska” – 1kg	a	15,58	15,50	15,50	15,32	15,40	15,41	15,46	15,39	15,50	15,44	15,31	15,41
	b	15,37	15,27	15,26	15,20								
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	21,96	21,79	22,08	22,26	22,41	22,63	22,60	22,80	22,81	23,04	23,16	23,43
	b	23,71	23,86	23,92	24,13								
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,95	2,94	2,93	2,92	2,91	2,88	2,88	2,82	2,85	2,83	2,77	2,80
	b	2,80	2,76	2,75	2,71								
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,04	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,04	1,05	1,04	1,05	1,04	1,04
	b	1,05	1,05	1,05	1,04								
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,39	13,30	13,32	13,33	13,23	13,32	13,26	13,18	13,25	13,10	13,14	13,14
	b	13,16	13,14	13,21	13,23								
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	20,29	19,86	19,93	19,76	19,33	19,03	18,95	18,43	18,41	18,33	18,26	17,98
	b	17,85	17,80	17,53	17,33								
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	5,89	5,88	5,90	5,89	5,87	5,88	5,84	5,85	5,82	5,80	5,78	5,75
	b	5,78	5,77	5,75	5,73								
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,52	0,51	0,51	0,51	0,51	0,50	0,50	0,50	0,51	0,51	0,51	0,50
	b	0,51	0,51	0,50	0,50								
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,35	4,32	4,28	4,26	4,21	4,15	4,07	4,03	3,96	3,97	3,98	3,98
	b	3,96	3,96	3,90	3,84								
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,93	4,01	3,90	3,98	3,99	3,95	3,94	3,91	3,95	3,87	3,88	3,89
	b	3,87	3,86	3,92	3,96								
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	6,07	6,06	6,02	5,96	5,85	5,91	5,86	5,76	5,86	5,83	5,84	5,82
	b	5,90	5,82	5,76	5,81								
Ślonina – 1 kg	a	6,07	5,97	5,92	5,87	5,78	5,65	5,69	5,58	5,55	5,60	5,59	5,46
	b	5,47	5,39	5,38	5,36								
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,78	1,74	1,74	1,73	1,73	1,71	1,72	1,71	1,71	1,71	1,70	1,69
	b	1,68	1,66	1,66	1,65								
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,04	2,06	2,10	2,12	2,13	2,10	2,19	2,29	2,39	2,43	2,44	2,44
	b	2,46	2,58	2,70	2,74								
Jablka – 1 kg	a	1,99	1,98	2,03	2,36	3,00	3,38	3,56	3,37	2,99	2,81	2,70	2,66
	b	2,64	2,65	2,62	2,60								

Źródło: Dane GUS

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Utrzymująca się słaba koniunktura na podstawowych rynkach rolnych nie sprzyjała zakupowi środków produkcji. W kwietniu 2016 r. popyt na podstawowe środki do produkcji rolnej był niższy od oczekiwanego co skutkowało spadkiem cen. Zmalały przede wszystkim ceny nawozów mineralnych i maszyn rolniczych. Pogorszyły się relacje cen środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu większości podstawowych produktów rolnych.

W kwietniu 2016 r. utrzymała się zwiększona sezonowo sprzedaż nawozów mineralnych, której sprzyjały opóźnione w tym roku wypłaty dopłat bezpośrednich za 2015 r. Popyt był jednak mniejszy niż w latach poprzednich o tej porze, co wynikało ze spadku dochodów gospodarstw rolnych pod wpływem niskich cen większości produktów rolnych. Mniejsza niż oczekiwano sprzedaż nawozów, a także malejące koszty ich produkcji i transportu w związku z niskim poziomem cen surowców energetycznych przyczyniły się do spadku cen nawozów mineralnych na krajowym rynku. Ceny zmalały średnio o 0,3% w porównaniu z poprzednim miesiącem, przy czym potaniały przede wszystkim nawozy azotowe: mocznik o 1,1%, a saletrzak i saletra amonowa o 0,8%. Niższe niż w lutym były również ceny soli potasowej (o 1,0%). Ceny pozostałych nawozów pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca lub nieznacznie wzrosły. W ciągu 12 miesięcy nawozy mineralne potaniały średnio o 2,4%. Obniżki cen dotyczyły przede wszystkim nawozów azotowych, wśród których saletrzak i saletra amonowa potaniały o 7,9%, a mocznik o 7,3%. W przypadku pozostałych analizowanych nawozów mineralnych nie odnotowano istotnych zmian cen.

Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż były nieznacznie gorsze niż w poprzednim miesiącu. Na zakup 1 kg NPK w kwietniu 2016 r. należało przeznaczyć równowartość 6,0 kg pszenicy, tj. o niecałe 0,1 kg więcej niż w marcu 2016 r. oraz o 0,3 kg więcej niż rok wcześniej. Relatywnie najtańszym nawozem mineralnym pozostała sól potasowa (równowartość 4,5 kg pszenicy), a najdroższym superfosfat prosty (7,4 kg pszenicy). Relacje cen nawozów do cen skupu trzody chlewnej były w kwietniu również gorsze niż w marcu. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 92 kg żywca wieprzowego, tj. o 2 kg więcej niż w poprzednim miesiącu oraz o 4 kg więcej niż rok wcześniej.

Ceny nawozów wapniowych wzrosły w kwietniu o 1,4%. W ujęciu rocznym nawozy wapniowe podrożały o 10,5%.

W kwietniu 2016 r. utrzymujący się od kilku miesięcy wyraźny spadek cen nawozów mineralnych w handlu światowym¹ został zahamowany. Ceny analizowanych nawozów mineralnych były zbliżone do tych notowanych miesiąc wcześniej. W ciągu 12 miesięcy ceny nawozów na światowym rynku zmalały o 17,2%, w tym superfosfat potrójny² potaniał o 26,8%, fosforan amonu³ o 22,8%, mocznik⁴ o 21,2%, a sól potasowa⁵ o 12,4%. Powodem niższych w porównaniu z rokiem poprzednim cen nawozów mineralnych w handlu światowym są niskie ceny produktów rolnych⁶, skutkujące zmniejszonym popytem na podstawowe środki produkcji, a także malejące ceny surowców energetycznych⁷, wpływające na zmniejszenie kosztów produkcji i transportu nawozów. Trwający od kilku lat długookresowy spadkowy trend cen nawozów wynika również z mniejszego niż oczekiwano popytu w Chinach i Indiach. Ponadto w latach 2012-2013 zostało ukończonych wiele inwestycji (rozpoczętych w okresie dynamicznie rosnącego popytu na nawozy w latach 2007-2008), które istotnie zwiększyły moce wytwórcze.

W kwietniu 2016 r. ceny bezpośrednich nośników energii pozostały bez zmian w porównaniu z poprzednim miesiącem. Wzrost cen benzyn i oleju napędowego został zniwelowany spadkiem cen gazu ziemnego propan-butan, koksu i węgla. Najbardziej podrożała benzyna (o 4,2%), a największy spadek cen (o 3,0%) dotyczył gazu ziemnego propan-butan. Wzrost cen paliw ropopochodnych na krajowym rynku jest następstwem podwyżek cen ropy naftowej w handlu światowym. Malejące ceny gazu ziemnego w Europie wpłynęły z kolei na spadek cen krajowych. W ciągu 12 miesięcy ceny nośników

Aldon Zalewski

Arkadiusz Zalewski

energii obniżono średnio o 7,5%. Najbardziej w tym czasie potaniał olej opałowy (o 24,8%), gaz ziemny propan-butan (o 18,5%), olej napędowy (o 16,2%) oraz benzyna (o 10,6%).

Od lutego 2016 r. ceny surowców energetycznych systematycznie rosną. W kwietniu wzrosły one średnio o kolejne 8,0%⁸. Ropa Brent podrożała o 8,1%, a gaz ziemny⁹ o 4,0%, przy czym gaz ziemny dla odbiorców europejskich potaniał o 3,1%, a w USA zdrożał o blisko 12,0%. Wzrost cen ropy naftowej był następstwem m.in. spadku produkcji w USA, rosnącego popytu w Chinach oraz problemów z wydobyciem surowca w Kanadzie z powodu pożarów lasów w sąsiedztwie pól naftowych w kilku prowincjach. W ciągu 12 miesięcy ropa naftowa Brent potaniała o 29,2%, a gaz ziemny o 34,7%, w tym gaz dla odbiorców europejskich o 44,3%. W najbliższych miesiącach ceny ropy w handlu międzynarodowym prawdopodobnie dalej będą rosły, czemu będzie sprzyjać możliwe zmniejszenie podaży.

Środki ochrony roślin na rynku krajowym podrożały w kwietniu o 0,2%, maszyny rolnicze potaniały o 0,3%, a ceny materiałów budowlanych pozostały na poziomie poprzedniego miesiąca. W ciągu 12 miesięcy środki ochrony roślin podrożały o 1,8%, maszyny rolnicze o 0,9%, a ceny materiałów budowlanych zmalały o 1,9%.

1 Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy

2 Notowania fob Tunis

3 Notowania fob US Gulf

4 Notowania fob Yuzhnyy

5 Notowania fob Vancouver

6 Indeks zmian cen żywności notowany przez FAO zmalał ze 168,4 pkt. w kwietniu 2015 r. do 152,5 pkt. w kwietniu 2016 r.

7 Indeks zmian cen surowców energetycznych notowany przez Bank Światowy był w kwietniu 2016 r. o 29,1% niższy niż rok wcześniej. Indeks zmian cen gazu ziemnego zmalał w tym czasie o 34,7%.

8 Na podstawie indeksu zmian cen surowców energetycznych obliczanego przez Bank Światowy

9 Na podstawie indeksu zmian cen gazu ziemnego obliczanego przez Bank Światowy

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje 1 kg NPK do:	
		IV 2015	XII 2015	IV 2016	IV 2016 III 2016	IV 2016 XII 2015	IV 2016 IV 2015	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	1 dt	127,76	120,80	117,64	99,2	97,4	92,1	6,74	1,02
Saletra amonowa 34%N	„	147,36	138,84	135,76	99,2	97,8	92,1	6,40	0,97
Mocznik 46%N	„	164,00	157,44	152,00	98,9	96,5	92,7	5,30	0,81
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	93,80	91,64	92,52	100,8	101,0	98,6	7,42	1,13
Superfosfat potrójny 40% P ₂ O ₅	„	159,64	163,08	164,96	100,7	101,2	103,3	6,61	1,01
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	„	219,08	222,60	224,04	99,9	100,6	102,3	5,61	0,85
Sól potasowa 60% K ₂ O	„	168,96	169,52	168,80	99,0	99,6	99,9	4,51	0,69
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	193,32	193,60	193,60	99,9	100,0	100,1	5,54	0,84
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	68,92	66,91	76,17	101,4	113,8	110,5	2,04	0,31

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środka do:	
		IV 2015	XII 2015	IV 2016	IV 2016 III 2016	IV 2016 XII 2015	IV 2016 IV 2015	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	43,91	44,10	44,43	100,3	100,7	101,2	71,24	10,84
Dursban 480 EC	1 l	52,85	52,94	51,90	98,3	98,0	98,2	83,21	12,66
Decis Mega 50 EW	250 ml	35,48	35,73	36,24	100,6	101,4	102,1	58,10	8,84
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	38,61	39,57	40,53	101,1	102,4	105,0	64,98	9,89
Gwarant 500 SC	1 l	53,72	53,38	53,04	99,6	99,4	98,7	85,04	12,94
Miedzian 50 WP	1,5 kg	64,98	65,69	66,15	100,8	100,7	101,8	106,06	16,13
Roundup	1 l	34,95	35,48	36,16	100,1	101,9	103,5	57,98	8,82
Stomp 330 EC	1 l	42,42	42,95	43,42	100,2	101,1	102,4	69,62	10,59
Fusilade Forte	1 l	131,73	131,93	133,39	100,4	101,1	101,3	213,87	32,53
Chwastox Extra 300 SL	1 l	18,20	18,42	18,72	100,5	101,6	102,9	30,01	4,57
Środek gryzoniobójczy	1 kg	33,90	34,05	34,70	100,1	101,9	102,4	55,64	8,46

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje nośników do:	
		IV 2015	XII 2015	IV 2016	IV 2016 III 2016	IV 2016 XII 2015	IV 2016 IV 2015	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny	1 t	767,50	769,95	755,97	99,3	98,2	98,5	1212,07	184,38
Koks opałowy	1 t	1058,06	1044,14	1011,98	99,1	96,9	95,6	1622,54	246,82
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,71	4,33	4,21	104,2	97,2	89,4	6,75	1,03
Olej napędowy	1 l	4,68	4,26	3,92	100,8	92,0	83,8	6,29	0,96
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,19	2,63	2,40	99,6	91,3	75,2	3,85	0,59
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,00	2,06	1,63	97,0	79,1	81,5	2,61	0,40
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,34	32,11	32,11	100,1	100,0	96,3	51,48	7,83
Olej silnikowy „Lotos Mineral Control 15W/40”	1 l	17,71	17,88	17,56	99,4	98,2	99,2	28,15	4,28
Smar stały wielofunkcyjny	0,9 kg	15,87	16,01	15,72	99,4	98,2	99,1	25,20	3,83
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	12,45	12,57	12,57	100,5	100,0	101,0	20,15	3,07
Energia elektryczna	10 kWh	6,59	6,59	6,47	100,0	98,10	98,10	10,37	1,58

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje materiałów budowlanych do:	
		IV 2015	XII 2015	IV 2016	IV 2016 III 2016	IV 2016 XII 2015	IV 2016 IV 2015	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Cement	50 kg	21,74	21,20	21,20	100,1	100,0	97,5	33,99	5,17
Wapno	1 t	571,54	580,42	582,74	100,4	100,4	102,0	934,33	142,13
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	157,45	155,39	153,13	99,1	98,5	97,3	245,52	37,35
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3386,70	3306,57	3251,99	100,4	98,3	96,0	5214,03	793,17
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	13,34	13,02	13,00	100,5	99,8	97,5	20,84	3,17
Dwuteownik gruby	1 t	3469,11	3374,32	3313,31	100,1	98,2	95,5	5312,35	808,12
Blacha dachowa	1 m ²	29,09	28,60	28,35	99,9	99,1	97,5	45,45	6,91
Tynk „Atlas”	25 kg	52,50	51,63	51,86	100,5	100,4	98,8	83,15	12,65
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,16	1,14	1,14	100,0	100,0	98,3	1,83	0,28
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	698,08	691,85	691,45	100,1	99,9	99,1	1108,63	168,65
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	726,87	730,55	731,00	99,9	100,1	100,6	1172,04	178,29
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	76,47	71,36	69,36	99,3	97,2	90,7	111,21	16,92
Okno drewniane szklone	1 szt.	1776,83	1790,03	1794,67	100,5	100,3	101,0	2877,46	437,72
Drzwi płytowe 2000x800 mm zew.	1 szt.	1630,87	1657,37	1665,14	99,9	100,5	102,1	2669,78	406,13

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

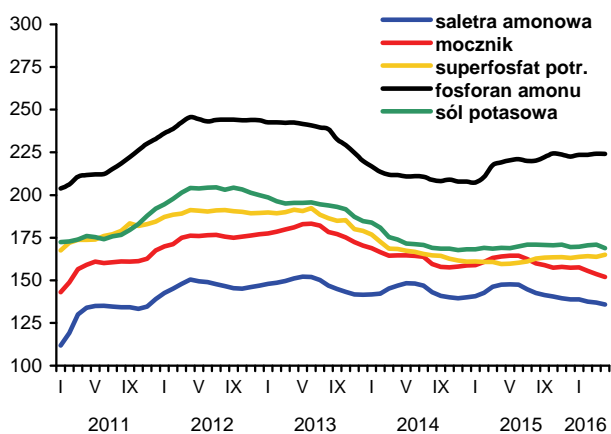
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen %			Relacje środków mech. do:	
	IV 2015	XII 2015	IV 2016	IV 2016 III 2016	IV 2016 XII 2015	IV 2016 IV 2015	pszenicy dt	żyw. wiep. dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	548428,3	561272,0	565066,8	100,0	100,7	103,0	9059,91	1378,21
Kombajn do ziemniaków	82466,8	83225,1	84203,8	100,4	101,2	102,1	1350,07	205,38
Samochód dostawczy	102022,2	98952,1	102733,6	100,2	103,8	100,7	1647,16	250,57
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	49959,2	50234,0	52305,8	100,5	104,1	104,7	838,64	127,58
Siewnik zbożowy 27 redlic	22136,3	22217,5	22206,8	99,5	100,0	100,3	356,05	54,16
Ciągnik Ursus 11054	175560,0	175334,7	174995,4	99,9	99,8	99,7	2805,76	426,82
Ciągnik 90 kW	207205,2	210757,7	209024,5	99,7	99,2	100,9	3351,36	509,82
Przyczepa do ciągnika samowyladowcza	38472,7	37783,6	38125,9	100,1	100,9	99,1	611,29	92,99
Kopaczka elewatorowa	15367,6	15515,4	15587,5	99,9	100,5	101,4	249,92	38,02
Zestaw uprawowo-siewny	49369,0	52573,6	53136,0	100,2	101,1	107,6	851,95	129,60
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	7207,2	7452,0	7592,2	100,8	101,9	105,3	121,73	18,52
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	48685,7	49040,6	49949,3	100,2	101,9	102,6	800,85	121,83
Opryskiwacz 400 l	5187,2	5184,1	5291,5	100,1	102,1	102,0	84,84	12,91
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	8695,5	8501,1	8577,8	100,0	100,9	98,6	137,53	20,92
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	14470,4	14630,8	14785,7	99,9	101,1	102,2	237,06	36,06
Pług 4-skibowy	12241,0	12294,7	12537,4	101,0	102,0	102,4	201,02	30,58
Kultywator 2,1-2,8 m	4228,2	4188,3	4145,8	95,0	99,0	98,1	66,47	10,11
Dojarka 2 konwie ^a	8123,0	7996,9	7595,6	97,9	95,0	93,5	121,78	74,21
Dojarka z rurociągiem ^a	43997,3	43217,3	40751,8	100,0	94,3	92,6	653,39	398,16
Schladzarka do mleka 500 l ^a	18265,9	18408,3	18348,7	99,5	99,7	100,5	294,19	179,27

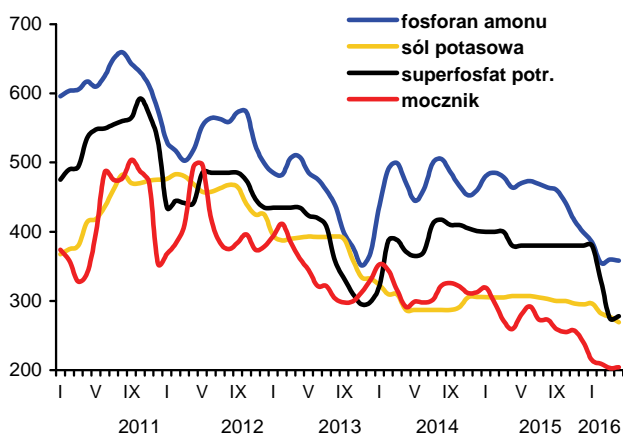
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

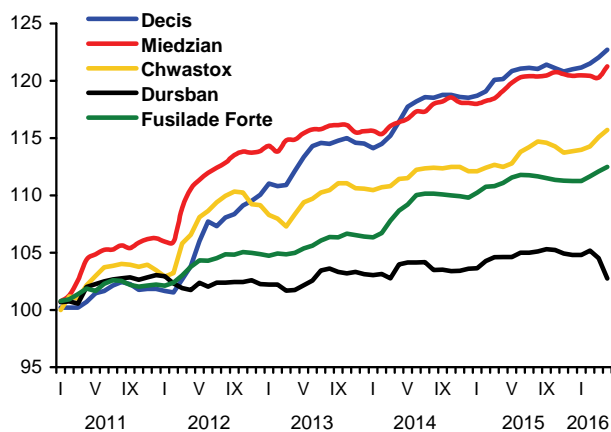
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

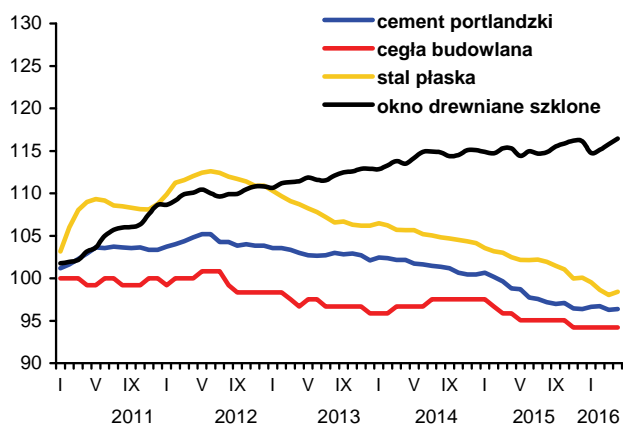
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych w handlu światowym (USD/t)

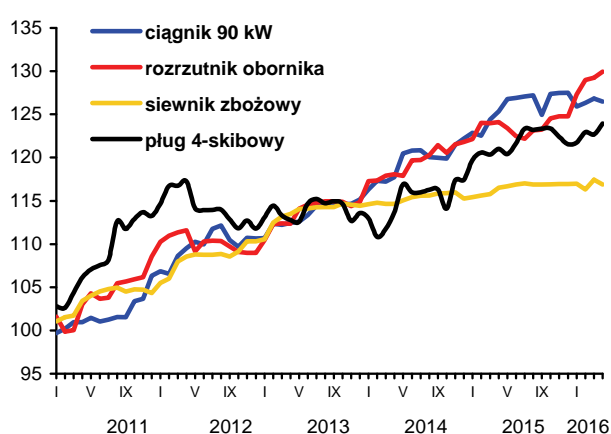
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

